

1076

Թգարաւանկա և խնդիրներ
և գրեանկներ
տարրական դասընթացը
Նաև և երկրորդ

Գ-տարի

Թիֆլիս
1892

511
Ե-84

2010

51076
35-62

Հայկական Սովետական
Դրամատիկական

Կրթամասանոցի հրատարակութիւն:

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ԵՒ

373

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

Տարրական դասընթացը

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Խնդիրներ եւ օրինակներ ամենտեսակ բուերով:

Փոխադրեց

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՐԶՆԿԵԱՆՑ

Գ ՑԱՐԻ

Թ Ի Ց Լ Ի Ձ

Կարան Մովսէս Վարդանեանի

пография М. Вартанянца, Гановская ул. д. № 3.

1892

511
-84

511
5-84 ար 150

Կենդրոնական գրավաճառանցի հրատարակութիւն:

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

եի

510
38-եր

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

Տարրական դասընթացը

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Խնդիրներ և օրինակներ ամ ևսեակ բուերով:

Փոխադրեց *Բրա*

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՐԶՆԿԵԱՆՅ

Գ. ՏԱՐԻ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Չ

Տպարան Մովսէս Վարդանեանի

Типография М. Вартагянца, Гановская ул. д. № 3.

1892

1006
9146

15725

ԳԵՐԱԶՆԻԻ

Պ. ԿԱՐԱՊԵՏ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ԵԶԵԱՆՑԻՆ

Лозвено Цензурою. Тифлисъ, 9-го Января 1892 г.

Тип. М. Вартанянца, Гановская ул. д. № 3.

№ 2002

ԲԱՐԵԿԱՄԱԿԱՆ

ԽՈՐԻՆ ՅԱՐԴԱՆԱՅ

ՆԱԷՐ

ՓՈԽԱԴՐՈՂԻՑ:—

Ներկայ դասագիրքը պարունակում է՝ ինչպէս ամեն տեսակ, այնպէս եւ բարդ անուանական թուերով կազմած թէ՛ թուական օրինակներ եւ թէ՛ խնդիրներ երրորդ տարուայ համար: Թուաբանական գործողութիւնները կանոնաւոր եւ անսխալ կատարելու մէջ վարժեցնելու համար թուական օրինակները աւելի նպատակաշարմար են, քան թէ առանձին գործողութիւնների համար վերցրած խնդիրները: Հէնց այս պատճառով մենք հասարակ թուերով կատարուելիք առանձին գործողութեանց համար թէ՛ փոքրաթիւ խնդիրներ ենք ներկայացրել եւ թէ՛ բարդ անուանական թուերով էլ առանձին գործողութիւնների համար բոլորովին խնդիրներ չենք առաջարկել: Բոլոր օրինակները իւրեանց ածողական բարդութեան համեմատ են դասաւորուած. այդ բարդութիւնը կայանում է միայն նորանում, որ յետագայ օրինակները լուծելու համար աւելի երկար ժամանակ են պահանջում, քան թէ նախընթացները: Վարիք չկայ երեխաներին բոլոր օրինակները անպայման կերպով լուծել տալ. աւելի բարդ օրինակներով (մանաւանդ վերջիններով) ուսուցիչը կարող է մասամբ օգտուել եւ կամ թէ՛ բոլորովին չ'առաջարկել աշակերտներին, որովհետեւ սովորական կենցաղավարական հանգամանքները ոչ երկար հաշիւներ անել եւ ոչ շատ մեծ թուերով գործողութիւններ կատարել են պահանջում:

Բաժանման գործողութեանն յատկացրած խնդիրներից յետոյ գալիս են մի շարք խնդիրներ, որոնք վերա-

բերումեն տոկոսներին եւ այլոց, որոց բացատրութիւնները, ըստ երեւոյթին, գուցէ, դժուար թուին, բայց իսկապէս շատ դիւրին մատչելի խնդիրներ են. սոցա վերայ բնականաբար հարկաւոր է ուշք դարձնել. Մենք մտադիր ենք շուտով ՚ի լոյս բնծայել թուաբանութեան համառօտ ուղեցոյց, որի մէջ եւ կ'բացատրենք թուաբանութեան ուսուցման ամենակարեւոր մեթօդիքական միջոցները եւ թէ՛ ամեն դասախմբին վերաբերեալ խնդիրների վճռելու դիւրին եղանակները:

Սոյն դասագրքիս վերջը կցած է յաւելուած կոտորակների մասին. այդ յաւելուածը առաջին մասի կոտորակների երկրորդ համակենդրոնն է, որի նպատակն է առաջին համակենդրոնի մէջ յառաջ բերած տեղեկութիւնները թէ՛ ընդլայնել եւ թէ՛ փոքր ՚ի շատէ կարգի բերել: Ի դէպէս յիշել եւ այս, որ այժմեան յաւելուածով կարող են օգտուել այն ուսումնարանների ուսուցիչները, որ տեղ թէ՛ Ժամանակը եւ թէ՛ հասկացողութիւնը կներեն աւելի մանրամասն կանգառնել հասարակ (ոչ թէ տասնորդական) կոտորակներով կատարուելիք գործողութեանց վերայ: Յաւելուածից յետոյ դրած է թէ՛ բազմապատկութեան եւ թէ՛ չափերի աղիւսակը: Գոցա կից յառաջ են բերած մեր այբուբենական տառերի թուական նշանակութիւնները, որոնք, պէտքէ խոստովանած, մեր ներկայ ուսումնարանական շրջանի մէջ դեռ պատշաճաւոր ուշադրութեան չեն արժանացել: Թէ՛ մեր գրականութիւնը, թէ՛ պատմական յիշատակարանները մեզ հարկադրում են դոցա մոռացութեան չ'տալ:

Տարրական թուաբանութեան ուսուցման վերաբերեալ մեր առաջարկած ձեւը, ուղղութիւնը բնական

հիմանց վերայ է դրուած՝ բացառապէս մեծ ուշք դարձնելով ինչպէս դեռահաս մանկանց մտաւոր կանոնաւոր զարգացման, այնպէս եւ լեզուի մասին. արհեստական ուղղութեան խաբուսիկ փայլը ոյժ չ'ունի: Մեր այս երկրորդ մասը եւս փոխադրաբար ըստ Գոլդէնբերգի թուաբանական ժողովածուի է կազմած, որի մէջ մենք նոյնպէս շատ փոփոխութիւններ եւ յաւելութիւններ ենք արել մեր կեանքի հանգամանքների համեմատ: Սոյն աշխատութեամբ մենք միգասեան ուսումնարանի տարրական թուաբանութեան ամփոփ շրջանը կազմած ենք համարում:

20 Նոյեմբ. 1891 թ.

Տփլիսիս

Գ. Ե.

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԻՆ

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ

I. Օրինակներ ամեն տեսակ թուերով

ԹՈՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

1. Հետևեալ թուերի անունները գրել—405, 930, 2011, 3050, 6800, 5108, 7009:

2. Հետևեալ թուերի անունները գրել—12 014, 61 016, 10 908, 84 020, 90 090, 240 700, 360 075, 105 000, 150 000, 100 500, 100 050, 100 005:

3. Հետևեալ թուերի անունները գրել—3 000 425, 3 004 250, 3 042 500, 3 402 500, 2 020 020, 2 200 202, 1 007 040, 5 007 049, 3 150 472, 9 058 301:

4. Հետևեալ բուերը բուանշաններով գրել՝

ա) երեք հարիւր հոթանասուն, վեց հարիւր ութ:

բ) մէկ հազար երկու հարիւր յիսուն, երկու հազար վաթսուն ու չորս:

գ) հինգ հազար հոթն, երկու հազար երեք հարիւր ինն:

5. Հետևեալ բուերը բուանշաններով գրել՝

ա) տասնուհինգ հազար երեք հարիւր քառասուն, իննսուն հազար երեք:

բ) յիսուն հազար երեք հարիւր հինգ, քսան հազար տասն:

գ) հոթը հարիւր հինգ հազար հինգ հարիւր հոթն, երեք հարիւր հազար տասնուերկու:

դ) հարիւր յիսուն հազար հոթը հարիւր մէկ, հինգ հարիւր հազար քառասուն:

6. Հետևեալ բուերը բուանշաններով գրել՝

ա) մէկ միլիոն քսան հազար երեք հարիւր քառասուն:

բ) մէկ միլիոն երկու հարիւր հազար երեսուն ու չորս:

գ) մէկ միլիոն երկու հազար երեք հարիւր քառասուն:

դ) մէկ միլիոն երկու հարիւր երեսուն ու չորս:

7. Հետևեալ թուերը տասնորդական խմբերի բաժանել—209, 430, 1360, 4078, 6008, 7050, 1379:

8. Հետևեալ թուերը տասնորդական խմբերի բաժանել—75 008, 29 040, 30 490, 60 802, 30 090, 50 006, 200 860, 280 000, 100 080, 208 000, 200 008, 204 050, 400 068, 700 158, 920 014, 184 692:

9. Հետևեալ թուերը տասնորդական խմբերի բաժանել—2 034 600, 2 003 046, 2 346 000, 2 030 460, 2 000 346, 2 003 460, 2 304 600, 8 062 060, 4 307 509:

10. Թուանշաններով գրել այն թիւը, որը իւր մէջ պարունակում է՝

ա) երկու միւսուր երրորդ դասակարգի և հոթը միւսուր առաջին դասակարգի:

բ) ութ միւսուր չորրորդ դասակարգի և հինգ—երկրորդ դասակարգի:

գ) հինգ միւսուր հինգերորդ դասակարգի, հոթն—երրորդ և ինն—առաջին դասակարգի:

դ) երկու միւսուր վեցերորդ դասակարգի, չորս—չորրորդ և վեց—երկրորդ դասակարգի:

ե) ինն միւսուր հոթներորդ դասակարգի, երեք միւսուր—հինգերորդ և ութ միւսուր առաջին դասակարգի:

զ) երեք միւսուր երկրորդ դասակարգի և երկու—հինգերորդ դասակարգի:

է) հոթը միւսուր երկրորդ դասակարգի, երեք միւսուր՝ երրորդ և հինգ միւսուր՝ հինգերորդ դասակարգի:

ը) երկու միւսուր առաջին դասակարգի, հոթը միւսուր՝ երրորդ և ինն միւսուր հինգերորդ դասակարգի:

թ) երեք միւսուր՝ երկրորդ դասակարգի, չորս—հինգերորդ և ութ—հոթներորդ դասակարգի:

ժ) հոթը միւսուր՝ երկրորդ դասակարգի, ինն—երրորդ և երկու—հոթներորդ դասակարգի:

11. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը միայն թուանշաններով գրել՝ 15 տասնեակ, 170 տասնեակ, 205 տասնեակ, 1300 տասնեակ, 1007 տասնեակ, 25 հարիւրեակ, 305 հարիւրեակ, 207 հազար, 15 տասը տասնեակ, 17 տասը հարիւրեակ, 17 հարիւր տասնեակ, 27 հազար տասնեակ, 27 տասը հազարեակ, 27 հարիւր հարիւրեակ, 35 հարիւր հազարեակ, 35 հազար հարիւրեակ, 35 տասը հազար տասնեակ, 35 տասը տասնեակ հազար, 47 հազար հազարեակ:

12. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրի մէջ ընդամենը քանի տասնեակ կայ՝ 720, 905, 4504, 31 130, 24 000:

13. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրի մէջ ընդամենը քանի հարիւրեակ կայ՝ 1400, 2314, 31 450, 61 010, 30 450:

14. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրի մէջ ընդամենը քանի հազարեակ կայ՝ 32 010, 70 812, 112 211, 302 203, 570 570:

15. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրի մէջ ընդամենը քանի տասն հազար կայ՝ 316 425, 400 405, 1 234 567, 7 654 321, 9 090 909:

16. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը երկու այնպիսի մասն անել, որ նոցանից մէկը իւր մէջ տուած թուի բոլոր տասնեակները պարունակէ՝ 345, 3456, 31 567, 345 678, 3 456 789:

17. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը երկու այնպիսի մասն անել, որ նոցանից մէկը իւր մէջ տուած թուի բոլոր հարիւրեակները պարունակէ՝ 1010, 10 101, 101 010, 1 010 101:

18. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը այնպիսի երկու մասն անել, որ նոցանից մէկը իւր մէջ տուած թուի բոլոր հազարեակները պարունակէ՝ 20 102, 301 103, 4 004 004, 1 055 015, 7 700 776:

19. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը մեծացնել՝ 10 անգամ, 100 անգամ 1000 անգամ—11, 1010, 2002, 3113, 4200, 3456, 7007:

20. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը տասն անգամ քչացնել—520, 4200, 35 000, 101 000:

21. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը հարիւր անգամ քչացնել—9200, 29 000, 780 000, 870 000:

22. Հետևեալ թուերից իւրաքանչիւրը հազար անգամ քչացնել—17 000, 150 000, 730 000, 1 0100 000:

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ:

23. 435+234 24. 4203+3795 25. 1432+126
153+716 8437+1352 356+4242

26. 3253+4545
5264+2523

27. 427+238 28. 436+292 29. 564+634 30. 398+893
356+417 553+384 935+423 965+487
638+325 364+475 714+565 757+898

31. 426 32. 946 33. 6384 34. 45607
574 875 8537 69128

35. 31462 36. 93056 37. 84605 38. 367894 39. 394857
65628 64987 7849 632106 887668

40. 456789 41. 957879 42. 893458
979854 868676 506743

43. 156 44. 1236 45. 9457 46. 234589
465 8958 4909 876030
678 7584 3750 698754

47. 453 48. 7506 49. 3578 50. 6798 51. 123456 52. 142857
867 3684 6753 6879 140807 428571
256 9059 4689 6897 159158 285714
875 2185 1357 6978 175509 857142
649 8674 3594 6987 192860 571428

53. 678876 54. 1234568 55. 555444
687786 1878659 219307
768867 2548734 89511
786637 3456321 67029
867768 6594876 8905

56.	5	57.	32	58.	148
	27		420		24853
	468		4350		6207
	7915		47		157
	49308		10792		29874

59. $17+48+59+67+78+89$.
 60. $41+42+43+44+45+46+47+48+49$.
 61. $16+25+36+49+64+81+100+121+144$.
 62. $169+196+225+256+289+324+361+400+441$.
 63. $125+216+343+512+729+1331+1728+2197$.
 64. $998+997+996+995+994+6+5+4+3+2$.
 65. $1982+1983+1984+1985+15+16+17+18$.
 66. $3582+442+3554+444+3556+446+3558+448$.

Հետևեալ երկու օրինակների մէջ բոլոր թուերը առաջ սխառեակներով, իսկ յետոյ՝ տողերով գումարել:

67. $349+493+577$.
 $491+578+350$.
 $579+348+492$.
 68. $4399+3244+8147+2179+2031$.
 $3256+8160+2173+2025+4386$.
 $8153+2191+2019+4380+3257$.
 $2185+2013+4398+3250+8154$.
 $2007+4392+3263+8166+2172$.

ՀԱՆՈՒՄՆ:

69. $643-421$ 70. $3795-2543$ 71. $2875-732$ 72. $438-319$
 $579-256$ $5687-3452$ $4968-526$ $652-235$
 73. $543-256$ 74. $400-125$ 75. $403-207$ 76. $1045-854$
 $724-457$ $700-549$ $605-308$ $2036-472$
 $912-565$ $600-463$ $704-506$ $4059-587$
 $823-638$ $900-546$ $902-409$ $7068-674$
 77. 45634 78. 356872 79. 45678 80. 23453 81. 23305
 21327 142865 26789 19889 18764

82. 10111 83. 10101 84. 20102 85. 210456 86. 101010
 9889 7676 4567 123465 54321
 87. 601010 88. 1001001
 10101 999999
 89. 30000 90. 50000 91. 7000000 92. 201010
 373 41314 4321 50307
 93. 1007001 94. 3100100 95. 9001001 96. 1000001
 99899 2345678 8765432 823328
 97. $7500-49-58-275-648$.
 98. $12000-34-345-3456-4067$.
 99. $20002-67-456-4657-4985$.

ԲԱՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ:

100. 142×2 101. 2×132 102. 2143×2
 321×3 3×231 1032×3
 212×4 4×112 2112×4
 434×2 2×343 2412×2
 202×3 3×303 3210×3
 120×4 4×210 1201×4
 103. 2×1324 104. 313021×2
 3×2031 322322×3
 4×2121 102201×4
 2×3042 402024×2
 3×2310 302203×3
 4×1202 201120×4
 105. 2×432234 106. 456×2 107. 2×367
 3×120021 267×3 3×234
 4×210102 678×4 4×468
 2×434043 543×4 4×357
 3×322320 476×3 3×745
 4×212202 795×2 2×987
 108. 234×5 109. 5×465 110. 324×7 111. 7×432
 347×6 6×278 243×8 8×354

482×7	7×319	456×9	9×465
625×7	7×536	694×9	9×873
498×6	6×849	785×8	8×934
789×5	5×967	936×7	7×659
112. 2345×5	113. 2×5679	114. 405×9	115. 4×1008
3626×7	3×4586	504×8	5×2013
4539×4	6×3429	607×7	6×3064
5327×8	8×6754	706×6	7×4708
2469×6	9×3897	807×5	8×5806
6839×9	7×8634	904×4	9×2007
116. 20715×5	117. 2×60487		
31849×4	5×71975		
82305×6	7×46093		
37063×7	4×84907		
47874×3	8×36785		
86568×9	9×59867		
118. 572968×2	119. 3×437805		
423789×4	5×349057		
975803×6	7×290698		
364092×8	6×645329		
283954×7	8×457894		
780932×9	9×976543		
120. 98×11	121. 81×27	122. 43×12	123. 19×34
46×31	41×29	84×14	15×38
82×41	21×92	47×16	13×79
37×51	11×86	63×17	14×46
54×61	71×58	72×18	16×67
124. 23×66	125. 99×42	126. 48×84	127. 24×24
93×44	77×36	67×76	37×37
87×33	55×27	93×39	48×48
95×88	33×76	57×75	69×69
54×99	44×83	86×68	56×56
128. 82×43	129. 28×36		
45×37	35×47		
39×64	49×56		

	76×84	58×69
	57×48	79×86
130. 314×23	931×32	131. 407×72
816×34	658×58	707×57
728×43	579×69	803×83
		605×86
		904×49
		508×94
132. 324×606	133. 4321×404	134. 3004×203
452×707	3214×606	4015×609
273×505	2143×505	5007×405
526×808	1432×804	6028×708
638×404	5673×906	7009×903
789×909	8956×708	8035×804
135. 306×603	136. 10501×202	137. 1009×9001
407×704	30608×303	2003×3002
605×506	40304×203	5004×4005
708×807	60705×405	6009×9006
802×208	70609×708	7004×4007
503×305	90407×905	8007×7008
138. 4321×98	139. 5335×676	140. 243×675
5432×87	7887×767	564×346
6543×76	6262×842	758×287
7654×65	7676×975	485×436
4978×49	8585×763	596×529
8569×58	9797×854	869×648
141. 4325×546	142. 5200×56	143. 37×1400
6342×785	4800×27	45×2500
5764×397	8700×58	56×3600
6875×458	9300×35	63×7800
7468×639	7500×97	72×8700
8596×596	6900×83	87×6900
144. 320×420	145. 4200×120	
450×360	3700×750	
730×540	2900×860	
680×290	4500×370	
270×950	6300×490	
560×870	8400×580	

146. 7×8×9×14	151. 7×8×9×125
147. 14×5×7×15	152. 8×34×56×16
148. 14×9×28×8	153. 22×33×44×55
149. 9×32×6×54	154. 32×24×16×12
150. 8×7×43×24	155. 4×8×250×125

ԲԱԺԱՆՈՒԹՅՈՒՆ:

156. 969 : 3	157. 9033 : 3	158. 96030 : 3	159. 369609 : 3
844 : 4	8480 : 4	80408 : 4	800480 : 4
555 : 5	5055 : 5	50050 : 5	500500 : 5
903 : 3	9063 : 3	63600 : 3	960009 : 3
840 : 4	8480 : 4	80048 : 4	840080 : 4
505 : 4	5005 : 5	50500 : 5	500050 : 5
160. 249 : 3	161. 261 : 3	162. 2352 : 3	163. 10573 : 3
368 : 4	356 : 4	1592 : 4	35008 : 4
450 : 5	475 : 5	4825 : 5	11215 : 5
540 : 6	582 : 6	5874 : 6	23064 : 6
637 : 7	679 : 7	5929 : 7	67809 : 7
723 : 8	784 : 8	3152 : 8	61376 : 8
810 : 9	891 : 9	5742 : 9	73008 : 9
164. 12114 : 6	165. 24056 : 8	166. 153 : 17	167. 3370 : 43
46049 : 7	48042 : 6	114 : 19	2320 : 47
63256 : 8	63049 : 7	147 : 21	4770 : 53
77481 : 9	18081 : 9	184 : 23	4720 : 59
21042 : 6	36054 : 6	261 : 29	2660 : 33
51856 : 7	42063 : 7	248 : 31	2560 : 64
68072 : 8	64072 : 8	333 : 37	5250 : 75
62163 : 9	45036 : 9	287 : 41	7560 : 84
168. 1744 : 436	169. 9768 : 2442	170. 1691 : 19	
4576 : 572	12708 : 2118	1554 : 21	
3465 : 693	22712 : 5678	2494 : 29	
5222 : 746	14070 : 2345	2205 : 49	
3312 : 368	24192 : 3456	3417 : 51	

3474 : 579	365360 : 4567	5346 : 99
2776 : 347	611010 : 6789	19840 : 31
24750 : 495	243600 : 3015	31050 : 69
41580 : 594	181350 : 2015	47790 : 81
33750 : 375	239260 : 3418	37920 : 79
171. 4171 : 43	172. 26528 : 32	173. 31365 : 153
3901 : 47	25262 : 34	96052 : 236
3869 : 53	25605 : 45	367316 : 458
4489 : 67	30352 : 56	370481 : 527
1679 : 23	31135 : 65	110213 : 359
2407 : 83	30619 : 67	229425 : 285
35890 : 37	33364 : 76	335104 : 476
26880 : 56	345390 : 87	328251 : 539
24840 : 69	301080 : 78	255625 : 625
49590 : 87	308830 : 89	373888 : 736
174. 48096 : 24	175. 77140 : 38	
144216 : 36	140760 : 46	
288384 : 48	236060 : 58	
325585 : 65	325120 : 64	
171399 : 57	368680 : 52	
272612 : 68	298570 : 73	
376282 : 47	554580 : 79	
219584 : 73	667320 : 83	
435696 : 87	627450 : 89	
864384 : 96	875910 : 97	
176. 24310 : 17	177. 160053 : 37	
89908 : 26	164583 : 46	
89148 : 38	271382 : 58	
80235 : 45	379264 : 64	
95100 : 75	523078 : 82	
178. 55696 : 236	179. 60222 : 257	
67636 : 457	1245144 : 348	
68796 : 364	2166377 : 463	
88536 : 527	3247448 : 548	
87406 : 638	4841661 : 759	

1002
9179

180. $1300 : 170$ 181. $12600 : 1800$ 182. $2300 : 460$
 $2450 : 350$ $28200 : 4700$ $34000 : 8500$
 $17920 : 1230$ $238500 : 15900$ $420000 : 15000$
183. $56328 : 2347$ 184. $7521 : 2$ 185. $6846 : 12$
 $175077 : 3573$ $29104 : 6$ $9125 : 38$
 $418874 : 5738$ $37045 : 8$ $26228 : 57$
 $655650 : 6975$ $48337 : 9$ $56169 : 72$
186. $87512 : 25$
 $418736 : 53$
 $491404 : 78$
 $427260 : 89$

Օրինակներ բոլոր գործողութիւններով:

187. $(2476 + 895) - (3021 - 594)$
188. $(846 \times 6) - (784 + 3695)$
189. $(2232 : 8) + (920 - 499)$
190. $(26 \times 78) - (2340 : 4)$
191. $(1210 - 678) \times (395 : 79)$
192. $(1746 + 669) : (830 - 495)$
193. $1005 - [2101 - (458 + 976)]$
194. $1300 - [2012 - (3948 : 4)]$
195. $[2408 - (837 + 586)] \times 3$
196. $[6013 - (23 \times 65)] : 6$
197. $4302 : [2843 - (486 + 1879)]$
198. $632 \times [3845 : (1010 - 241)]$
199. $2000 - (39 \times 45) + (2590 : 74)$
200. $(3060 : 36) + 5325 - (58 \times 93)$
201. $(64 \times 57) + (3772 : 46) - 2985$
202. $234 - (5944 : 4) + (58 \times 34)$
203. $[(9282 : 3) - (957 + 2063)] \times 37$
204. $[28 \times 96] : [3416 - (873 + 2459)]$
205. $(7 \times 12 \times 29) - (2128 : 56) + 3602$
206. $(123 \times 26) - (12924 : 36) + (34248 : 24)$

207. $(58956 : 17) + (29154 : 43) - (256 \times 14)$
208. $(9301 - 2542) - (48 \times 54) + (20563 : 24)$
209. $[(4878 + 774) : 18] - [(35 \times 64) - 1973]$
210. $[32 \times 96] - (5010 - 3023) : [98 + 119]$
211. $(13 \times 12 \times 29) - (27168 : 32) + (5052 - 3697)$
212. $(29932 : 28) - (8432 : 34) + 6179 - (97 \times 38)$
213. $8014 - (132 \times 54) + (44892 : 36) - (6142 - 4294)$
214. $(105672 : 14) + 1553 - (87 \times 64) + (2120 - 853)$
215. $6261 - [(62904 : 12) - (64755 : 15) + (184 \times 29)]$
216. $[(21344 : 16) + (1540 - 978) + (32 \times 74)] : 52$
217. $(11975 : 47) + (20568 : 24) - (23 \times 86) + (9101 - 7805)$
218. $(5500 - 3499) - (54 \times 27) + (124796 : 28) - (7010 - 2847)$
219. $(97 \times 94) - (8305 - 1742) + (128 \times 12) - (15504 : 4)$
220. $[(134 \times 2) - (4053 - 874) + (14326 : 58)] \times [735 : 49]$
221. $[2687 + 6389] : [(38124 : 54) + (52 \times 64) - (7000 - 2994)]$
222. $[(78128 : 38) + (32 \times 64)] : [(48 \times 35) - (40100 : 25)]$
223. $[(36 \times 87) - (767 + 1578)] - [(84 \times 28) - (39698 : 23)]$
224. $(459 \times 164) - (39459 + 34839)$
225. $(51192 : 324) + (30410 - 26324)$
226. $(672 \times 183) - (881604 : 12)$
227. $(701020 - 698456) \times (208128 : 542)$
228. $(370849 + 271967) : (1140 - 954)$
229. $40500 - [23217 - (992341 : 269)]$
230. $[115100 - (73509 + 35873)] \times 125$
231. $[390111 - (239 \times 847)] : 586$
232. $819504 : [378399 - (123357 + 249286)]$
233. $728 \times [294030 : (1321 - 835)]$
234. $214300 - (1368 \times 154) + (615729 : 167)$
235. $(3357162 : 246) + 227363 - (685 \times 348)$
236. $(609 \times 896) + (7430412 : 362) - 565645$
237. $70865 - (2164725 : 675) + (206 \times 157)$
238. $854250 : [(318 \times 274) - (59347 + 24368)]$

239. $[(2004195 : 159) - (8389 + 3738)] \times 235$
 240. $[(4536 \times 638) - (237564 + 95356)] : 406$
 241. $[6732 \times 533] : [14792 - (35674 + 8506)]$
 242. $(38 \times 36 \times 4663) - (2891031 : 879) + 624305$
 243. $(195 \times 7458) - (5876496 : 549) + (1688016 : 264)$
 244. $(7048782 : 234) + (6750465 : 185) - (23 \times 2584)$
 245. $(1020004 - 487548) - (42 \times 5473) + (4979520 : 672)$
 246. $(4322668 : 587) + 182667 - (26 \times 7142) + 5661$
 247. $(483 \times 465) - (521003 - 299355) + (1604148 : 452)$
 248. $(1640464 : 194) + (830100 - 455144) + (587 \times 7524)$
 249. $(3097 \times 345) - (895562 : 197) + (1215370 - 279289)$
 250. $[23 \times 20359] - [(2485710 : 639) + (1856982 : 346)]$
 251. $[(82 \times 2645) - 1993302] - [265708 - (3973264 : 16)]$
 252. $[(1845456 + 226844) : 425] - [(364 \times 4526) - 1642866]$
 253. $[(8578 \times 583) - (1160704 + 489346)] : [6957 + 5979]$
 254. $5800215 - (76 \times 75426) + (1510932 : 148) - (110254 - 32895)$
 255. $68112 : [(64176 : 168) + (759 \times 245) - (210010 - 31241)]$
 256. $[(126948 : 149) + (435 \times 292)] : [(82 \times 56) - 1136]$
 257. $71040 - [(2273178 : 454) - (3738141 : 689) + (243 \times 274)]$

II. Օրինակներ բարդ անուանական [Թուերով]:

Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Զ Ո Ի Մ Ն:

Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Զ Ն Ե Լ:

258. 500 կոպեկը:	273. 10424 վերչոկը:
259. 845 կոպեկը:	274. 24790 սաժէնը:
260. 1206 կոպեկը:	275. 27900 արչինը:
261. 5760 վերչոկը:	276. 31951 արչինը:
262. 7500 արչինը:	277. 30000 արչինը:
263. 14000 սաժէնը:	278. 42540 արչինը:
264. 1457 արչինը:	279. 72032 վերչոկը:
265. 3360 սաժէնը:	280. 108480 վերչոկը:
266. 6560 վերչոկը:	281. 4956 դիւլիմը:
267. 10287 արչինը:	282. 14000 ոտնաչափը:
268. 30000 սաժէնը:	283. 126000 դիւլիմը:
269. 11567 վերչոկը:	284. 98000 ոտնաչափը:
270. 8927 արչինը:	285. 3288 ոտնաչափը:
271. 7502 արչինը:	286. 19222 ոտնաչափը:
272. 43880 սաժէնը:	287. 4020 դիւլիմը:
288. 3248 դիւլիմը:	296. 191352 դիւլիմը:
289. 21556 ոտնաչափը:	297. 1536 դարնեցը:
290. 3538 դիւլիմը:	298. 1190 չեռակերիկը:
291. 96306 ոտնաչափը:	299. 2344 դարնեցը:
292. 123344 ոտնաչափը:	300. 2918 դարնեցը:
293. 108500 ոտնաչափը:	301. 3075 դարնեցը:
294. 149275 ոտնաչափը:	302. 1350 շոֆը:
295. 126060 դիւլիմը:	303. 2467 շոֆը:
304. 26880 մախալը:	307. 21624 մախալը:
305. 1496 գրուանքան:	308. 34608 մախալը:
306. 25920 մախալը:	309. 1920 թերթը:

310.	1155	դաստան:	317.	23400	վայրկեանը:
311.	3264	թերթը:	318.	7740	լոպէն:
312.	3654	թերթը:	319.	2280	ժամը:
313.	3852	թերթը:	320.	27625	վայրկեանը:
314.	18000	վայրկեանը:	321.	8325	լոպէն:
315.	5760	լոպէն:	322.	2484	ժամը:
316.	2016	ժամը:	323.	29100	վայրկեանը:
324.	8655	լոպէն:	330.	27360	լոպէն:
325.	2540	ժամը:	331.	36420	լոպէն:
326.	172800	վայրկեանը:	332.	41280	լոպէն:
327.	115200	վայրկեանը:	333.	51630	լոպէն:
328.	89400	վայրկեանը:	334.	48988	լոպէն:
329.	239700	վայրկեանը:	335.	63885	լոպէն:

Վ Ե Ր Ա Ծ Ո Ւ Մ Ն:

Վ Ե Ր Ա Ծ Ե Լ:

336. 14 ման. 5 կոպ.՝ կոպէկներ:

337. 140 սաժ.՝ վերջոկներ:

338. 6 վերստը՝ արշիններ:

339. 7 մղոնը՝ սաժէններ:

340. 489 սաժ. 2 արշ.՝ արշիններ:

341. 256 սաժ. 1 արշ.՝ վերջոկներ:

342. 5 վերստ, 375 սաժ.՝ արշիններ:

343. 9 մղոն, 3 վերստը՝ սաժէններ:

344. 350 սաժ. 2 արշ. 8 վերջ.՝ վերջոկներ:

345. 8 մղոն, 4 վերստ, 200 սաժ.՝ սաժէններ:

346. 12 մղոն, 38½ սաժ.—սաժէններ:

347. 47 սաժ.—դիւլիմներ:

348. 5 վերստը—ոտնաչափերի (ֆուտերի):

349. 285 սաժ. 4 ոտնաչափը—ոտնաչափերի:

350. 59 սաժ. 5 ոտնաչափը—դիւլիմներ:

351. 4 վերստ, 120 սաժ. 3 ոտնաչափը—ոտնաչափեր:

352.	2	մղոն,	6	վերստը,	350	սաժ.	—	ոտնաչափերի:
353.	4	մղոն,	80	սաժ.	5	ոտնաչափը—	—	ոտնաչափերի:
354.	3	մղոն,	4	վերստը—		ոտնաչափերի:		
355.	5	մղոն,	348	սաժ.		—	ոտնաչափերի:	
356.	36	չեովերտը—		գարնեցներ:				
357.	45	չեովերտ,	4	չեովերկը—		գարնեցներ:		
358.	48	չեովերտ,	6	չկ. 2	գարն.	—	գարնեցներ:	
359.	56	չտ. 4	գարն	—	գարնեցներ:			
360.	125	տակառ,	6	չտօֆը—		չտօֆներ:		
361.	6	փուլթը—		մսխալներ:				
362.	4	փուլթ,	20	դրուանքան—		մսխալներ:		
363.	7	փուլթ,	18	դր. 24	մսխ.	—	մսխալներ:	
364.	8	փուլթ,	48	մսխ.	—	մսխալներ:		
365.	5	օղման—		թերթեր:				
366.	9	օղմայ,	12	դաստայ,	8	թերթը—	թերթեր:	
367.	6	ժամը—		վայրկեաններ:				
368.	5	օրը—		լոպէներ:				
369.	14	չարաթը—		ժամեր:				
370.	4	ժամ,	25	լոպէն—		վայրկեաններ:		
371.	6	օր,	12	ժամը—		լոպէներ:		
372.	17	չարաթ,	5	օրը—		ժամեր:		
373.	8	ժամ,	20	լոպէն,	15	վայրկեանը—	վայրկեաններ:	
374.	5	օր,	9	ժամ,	50	լոպէն—	լոպէներ:	
375.	6	օր,	45	լոպէն—		լոպէներ:		
376.	1	օր,	4	ժամը—		վայրկեաններ:		
377.	3	չարաթ,	6	օրը—		լոպէներ:		
378.	4	չարաթ,	5	օր,	8	ժամը—	լոպէներ:	

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ:

379. (75 ման. 27 կոպ)+(84 ման. 73 կոպ)
 380. (137 չտ. 6 չկ)+(76 չտ. 5 չկ)
 381. (84 տակառ, 9 շտօֆ)+(54 տակառ, 6 շտօֆ)
 382. (168 սաժ. 5 ոտնաչափ)+(83 սաժ. 4 ոտնաչափ)
 383. (87 օղմայ, 14 դաստայ)+(57 օղմայ, 16 դաստայ)

384. (125 սատ. 2 արշ. 14 վերշ.)+(78 սատ. 1 արշ. 15 վերշ.)
 385. (47 չտ. 6 չկ. 5 դարնեց)+(54 չտ. 4 չկ. 3 դարնեց)
 386. (68 սատ. 5 ոտնաչափ, 8 դիւլիմ)+(49 սատ. 6 ոտնաչափ, 4 դիւլիմ)
 387. (12 մղոն, 6 վերստ, 420 սատէն)+(18 մղ. 4 վերստ. 375 սատ.)
 388. (6 օր, 15 ժամ, 43 բոպէ)+(5 օր, 14 ժամ, 36 բոպէ)
 389. (20 փութ, 37 դր. 56 մսխ.)+(15 փ. 25 դր. 72 մսխ.)
 390. (36 չտ. 7 դարնեց)+(45 չտ. 4 չկ.)+(7 չկ. 6 դարնեց)
 391. (27 սատ. 12 վերշ.)+(2 արշ. 14 վերշ.)+(83 սատ. 2 արշին)
 392. (35 դր. 60 մսխ.)+(12 փութ, 36 դր.)+(1 փութ 48 մսխ.)
 393. (14 մղոն, 5 վերստ, 340 սատ.)+(9 մղ. 4 վ. 418 սատ.)+(3 մղ. 6 վ. 21 5 սատ.)
 394. (26 փ. 16 մսխ.)+(9 փ. 35 դր. 24 մսխ.)+(1 փ. 37 դր. 64 մսխ.)+(8 փ. 15 դր. 40 մսխ.)
 395. (4 օր, 16 ժամ, 35 բոպ. 29 վայր.)+(6 օր, 23 բոպ. 26 վայր.)+(18 ժամ, 33 վայր.)+(3 օր, 13 ժամ, 32 վայր.)

ՀԱՆՈՒՄՆ:

396. (103 սատ. 1 արշ.)—(33 սատ. 2 արշ.)
 397. (112 օղմայ, 5 դաստայ)—(35 օղմայ, 18 դաստայ)
 398. (120 փութ, 17 դր.)—(52 փ. 36 դր.)
 399. (40 ման. 13 կոպ.)—(16 ման. 87 կոպ.)
 400. (6 վերստ, 120 սատ.)—(3 վերստ, 375 սատ.)
 401. (214 սատ.)—(136 սատ. 2 արշ. 12 վերշ.)
 402. (108 չտ.)—(69 չտ. 6 չկ. 4 դարնեց)
 403. (116 սատ.)—(87 սատ. 5 ոտնաչափ, 8 դիւլիմ)
 404. (25 մղոն)—(16 մղ. 4 վերստ, 350 սատ.)
 405. (90 փութ)—(57 փ. 25 դր. 24 մսխ.)
 406. (18 ժամ)—(13 ժամ, 45 բոպ. 35 վայր.)
 407. (6 օր)—(4 օր, 17 ժամ, 28 բոպ.)

408. (40 չարաթ)—(24 չար. 5 օր, 18 ժամ)
 409. (315 սատ. 1 արշ. 8 վերշ.)—(213 սատ. 2 արշ. 13 վերշ.)
 410. (46 մղոն, 3 վերստ, 123 սատ.)—(28 մղոն, 4 վերստ. 475 սատ.)
 411. (210 սատ. 2 ոտնաչափ)—(156 սատ. 5 ոտնաչափ 6 դիւլիմ)
 412. (35 մղ. 3 վերստ)—(18 մղ. 5 վ. 298 սատ.)
 413. (120 չտ. 2 դարն.)—(48 չտ. 5 չկ. 4 դարն.)
 414. (50 փութ, 12 մսխ.)—(24 փ. 35 դր. 72 մսխ.)
 415. (5 օր, 9 ժամ, 44 բոպ.)—(3 օր, 17 ժամ, 57 բոպէ, 48 վայրկեան)
 416. (42 չարաթ, 2 օր)—(28 չար. 4 օր, 16 ժամ, 36 բոպ.)

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ:

417. (17 սատ. 2 արշ.)×18
 418. (14 տակառ, 5 չոֆ)×16
 419. (1 դր. 24 մսխ.)×19
 420. (27 ման. 35 կոպ.)×12
 421. (18 սատ. 5 ոտնաչափ)×23
 422. (2 մղ. 6 վերստ)×36
 423. (19 չտ. 4 չկ.)×17
 424. (17 օղմ. 12 դաստ.)×13
 425. (14 փութ, 15 դր.)×20
 426. (3 ոտ. 9 դիւլիմ)×15
 427. (18 բոպ. 12 վայր.)×15
 428. (2 արշ. 14 վերշ.)×24
 429. (3 ժամ, 15 բոպ.)×32
 430. (8 դաստ. 16 թերթ)×21
 431. (4 վերստ, 350 սատ.)×25
 432. (57 սատ. 2 արշ. 12 վերշ.)×4
 433. (1 վերստ, 105 սատ. 2 արշ.)×5
 434. (45 սատ. 6 ոտ. 9 դիւլիմ)×9
 435. (3 վերստ, 285 սատ. 4 ոտ.)×6

436. (49 մղ 6 վերստ, 257 սաժ.) $\times$ 3
 437. (136 սաժ. 8 վերչ.) $\times$ 6
 438. (93 մղոն, 347 սաժ.) $\times$ 8
 439. (29 սաժ. 5 ոտ) $\times$ 35
 440. (4 ոտ. 9 դիւյիմ) $\times$ 48
 441. (36 բոպ. 45 վայր.) $\times$ 14
 442. (2 օր, 18 ժամ) $\times$ 36
 443. (12 ժամ, 20 բոպ.) $\times$ 25
 444. (7 չկ. 6 դարն.) $\times$ 36
 445. (15 չտ. 4 չկ.) $\times$ 97
 446. (59 մղ. 6 վերստ, 6 ոտ) $\times$ 8
 447. (28 մղ. 489 սաժ. 5 ոտ) $\times$ 9
 448. (75 չտ. 6 չկ. 4 դարն.) $\times$ 60
 449. (2 օր, 16 ժամ, 25 բոպ.) $\times$ 42
 450. (18 փութ, 36 դր.) $\times$ 45
 451. (14 ժամ, 45 վայր.) $\times$ 58
 452. (93 չտ. 7 դարն.) $\times$ 79
 453. (18 ժամ, 36 բոպ. 15 վայր.) $\times$ 24
 454. (39 փութ, 72 մսխ.) $\times$ 56
 455. (5 օր, 24 բոպ.) $\times$ 69
 456. (26 դր. 69 մսխ.) $\times$ 87
 457. (13 փութ, 25 դր. 84 մսխ.) $\times$ 64
 458. (4 օր, 16 բոպ. 33 վայր.) $\times$ 75
 459. (3 օր, 19 ժամ, 42 վայր.) $\times$ 83

ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ:

460. (128 սաժ. 2 արչ. 14 վերչ.) : 5
 461. (27 վերստ, 378 սաժ. 2 արչ.) : 4
 462. (173 սաժ. 5 ոտ. 6 դիւյիմ) : 6
 463. (18 վերստ, 229 սաժ. 2 ոտ.) : 5
 464. (26 մղ. 2 վերստ, 120 սաժ.) : 7
 465. (280 սաժ. 1 արչ.) : 8
 466. (233 սաժ. 6 դիւյիմ) : 9
 467. (3 մղոնը) : 25

468. (65 չտ. 6 չկ. 4 դարն.) : 12
 469. (269 չտ. 4 դարն.) : 20
 470. (457 չտ. 4 չկ.) : 16
 471. (315 չտ.) : 32
 472. (15 փութ, 20 դր. 48 մսխ.) : 51
 473. (724 փութ, 15 դր.) : 57
 474. (17 փութ) : 24
 475. (21 ժամ, 25 բոպ. 12 վայր.) : 17
 476. (6 օր, 18 ժամ, 30 բոպ.) : 25
 477. (4 օրը) : 15
 478. (36 չաբ. 4 օրը, 16 ժամը) : 75
 479. (48 չաբ. 13 ժամ, 5 բոպ.) : 125
 480. (15 սաժ. 2 արչ. 4 վերչ.) : 4 վերչոկով
 481. (8 սաժ. 7 դիւյիմ) : 7 դիւյիմով
 482. (173 սաժ. 1 արչ.) : 2 արչիւնով
 483. (1 վերստ, 400 սաժ.) : 12 սաժէնով
 484. (13 սաժ. 1 ոտ. 3 դիւյիմ) : (9 դիւյիմ)
 485. (40 սաժ. 2 ոտ. 8 դիւյիմ) : (4 ոտ. 5 դիւյիմ)
 486. (28 սաժ. 1 արչ. 5 վերչ.) : (2 արչ. 7 վերչ.)
 487. (1 վերստ, 424 սաժ.) : (25 սաժ. 2 արչ.)
 488. (290 սաժ.) : (12 սաժ. 4 վերչ.)
 489. (15 մղ. 5 վերստ, 440 սաժ.) : (6 վերստ, 80 սաժ.)
 490. (2 չտ. 7 չկ. 5 դարն.) : (7 դարն.)
 491. (5 չտ. 5 չկ. 1 դարն.) : (2 չկ. 3 դարն.)
 492. (27 չտ. 3 չկ.) : (2 չտ. 2 չկ. 2 դարն.)
 493. (43 չտ. 2 չկ. 4 դարն.) : (3 չտ. 6 դարն.)
 494. (5 դր, 80 մսխ.) : (16 մսխ.)
 495. (1 փութ, 18 դր. 48 մսխ.) : (3 դր. 24 մսխ.)
 496. (18 փութ, 2 դր.) : (1 փութ, 20 դր. 16 մսխ.)
 497. (16 փութ, 14 դր.) : (1 փութ, 84 մսխ.)
 498. (6 ժամ, 22 բոպ. 30 վայր.) : (25 բոպ. 30 վ.)
 499. (1 չաբ. 8 ժամ, 45 բոպ.) : (3 ժամ, 25 բոպ.)
 500. (4 չաբ. 5 օր, 14 ժամ) : (2 օր, 14 ժամ.)
 501. (2 օր, 10 ժամ, 33 բոպ. 45 վայր.) : (2 ժամ, 20 բոպ. 45 վայր.)

Օրինակներ բոլոր գործողութիւններով:

502. [25 ման. 64 կոպ. + 18 ման. 82 կոպ.] $\times 15$
 503. [32 սաժ. — 14 սաժ. 5 ոտ.] $\times 28$
 504. [35 օգմայ, 18 դաստայ, 16 թերթ + 29 օդ. 6 դաս.
 14 թ.] : 23
 505. [95 չա. 3 չկ.] : [4 չա. 7 դարն. + 2 չա. 5 չկ.
 5 դարն.]
 506. [61 փութ — 26 փ. 20 դր.] : 16
 507. [18 սաժ. 2 արշ.] : [1 սաժ. 4 վերշ. — 2 արշ. 6 վերշ.]
 508. [7 չկ. 6 դարն. $\times 42$] — [15 չա. 6 չկ. 5 դարն.]
 509. [34 սաժ. 6 ոտ.] : [4 ոտ. 8 դիւլիմ + 5 ոտ. 6 դմ.]
 510. [17 փութ, 15 դր.] — [13 դր. 24 մախ. $\times 36$]
 511. [23 չաք. 3 օր, 6 ժամ : 18] — [6 օր, 16 ժամ, 25 ըսպ.]
 512. [114 սաժ. 1 արշ. : 8] + [5 սաժ. 2 արշ. 2 վերշ.]
 513. [7 փութ, 10 դր. — 4 փ. 39 դր.] : [3 դր. 48 մախ.]
 514. [4 մդ. 2 վերստ] — [13 մդ. 2 վերստ : 12]
 515. [4 օր, 15 ժամ, 39 ըսպ.] + [3 ժամ, 45 ըսպ. 24
 վայր $\times 15$]
 516. [4 վերստ, 120 սաժ. 5 ոտ. $\times 37$] + [8 վ. 33 սաժ.
 4 ոտ.]
 517. [34 դր. 72 մախ.] + [17 փութ, 25 դր. : 20]
 518. [398 սաժ. 4 ոտ. : 27] $\times 24$
 519. [16 չա. 5 չկ. 4 դարն. $\times 35$] : 28
 520. [4 սաժ. 2 արշ. 4 վերշ. $\times 45$] : [3 սաժ. 2 արշ.
 14 վերշ.]
 521. [2 փութ, 17 դր. 84 մախ. $\times 32$] — [35 փութ, 25
 դր. + 29 փութ, 37 դր.]
 522. [24 սաժ. 2 վերշ. — 17 սաժ. 2 արշ. 14 վերշ.] +
 + [70 սաժ. 1 արշ. 8 վերշ. : 18]
 523. [5 չաք. 2 օր, 13 ժամ, 50 ըսպ. : 14] + [12 ժամ,
 25 ըսպ. 20 վայր $\times 15$]
 524. [5 վերս. 375 սաժ. 2 արշ. $\times 39$] — [37 մդոն, 2 վերս.
 315 սաժ. : 17]

525. [25 չա. 2 չկ. 3 դարն. — 19 չա. 4 չկ. 7 դարն.] $\times$
 $\times$ [49 չա. 4 չկ. 4 դարն. : 7 չկ. 5 դ.]
 526. [195 սաժ. 6 դր. 8 դիւլիմ + 97 սաժ. 5 ոտ. 7 դմ.] :
 : [20 սաժ. 4 ոտ. — 8 սաժ. 5 ոտ. 9 դմ.]

Օրինակներ քառակուսի և խորանարդ
 չափերով:

Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Զ Ո Ի Մ Ն:

Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Զ Ն Ե Լ:

527. 1215 քառ. արշինը:	535. 28224 քառ. դիւլիմը:
528. 1658 քառ. արշինը:	536. 24219 քառ. ոտնաչ.:
529. 14848 քառ. վերշոկը:	537. 30672 քառ. դիւլիմը:
530. 753176 քառ. սաժէնը:	538. 35316 քառ. դիւլիմը:
531. 13608 քառ. վերստը:	539. 62400 քառ. դիւլիմը:
532. 144450 քառ. սաժէնը:	540. 1269 խոր. արշինը:
533. 40520 քառ. վերշոկը:	541. 2608 խոր. արշինը:
534. 20139 քառ. ոտնաչ.:	542. 32768 խոր. վերշոկը:
543. 49432 խոր. վերշոկը:	548. 82157 խոր. ոտն.:
544. 995528 խոր. վերշոկը:	549. 60480 խոր. դիւլիմը:
545. 831488 խոր. վերշոկը:	550. 83144 խոր. դիւլիմը:
546. 884810 խոր. վերշոկը:	551. 703296 խոր. դիւլիմը:
547. 43904 խոր. ոտն.:	552. 722754 խոր. դիւլիմը:

Վ Ե Ր Ա Ծ Ո Ի Մ Ն:

Վ Ե Ր Ա Ծ Ե Լ:

553. 135 քառ. սաժ. 7 քառ. արշ. — քառ. արշինները:
 554. 8 քառ. արշ. 60 քառ. վերշ. — քառ. վերշոկները:

555. 14 օրավար*) 135 քառ. սաժ — քառ. սաժէնների
556. 12 քառ. սաժ. 5 քառ. արշ. — քառ. վերչոկների
557. 2 քառ. մղոն 148 քառ. վերստ — քառ. սաժէնների
558. 16 քառ. սաժ. 27 քառ. ոտ. — քառ. ոտնաչափների
559. 9 քառ. սաժ. 34 քառ. ոտ. — քառ. դիւլիմների
560. 18 խոր. սաժ. 15 խոր. արշ. — խոր. արշինների
561. 25 խոր. արշ. 38 խոր. վերչ. — խոր. վերչոկների
562. 2 խոր. սաժ. 90 խոր. վերչ. — խոր. վերչոկների
563. 56 խոր. սաժ. 75 խոր. ոտ. — խոր. ոտնաչափների
564. 17 խոր. ոտ. 24 խոր. դիւլիմ — խոր. դիւլիմների
565. 3 խոր. սաժ 50 խոր. դմ. — խոր. դիւլիմների

ԳՈՒՄԱՐՈՒՄՆ:

566. (37 քառ. սաժ. 4 քառ. արշ. 137 քառ. վերչ.) +
+(15 ք. սաժ. 2 ք. արշ. 164 ք. վերչ.)
567. (8 քառ. սաժ. 35 քառ. ոտ. 129 քառ. դմ.) +
+(9 ք. սաժ. 26 ք. ոտ. 137 ք. դմ.)
568. (23 քառ. վերստ, 43 քառ. սաժ 16 քառ. ոտ.) +
+(24 ք. վերստ, 26 ք. սաժ. 33 ք. ոտ.)
569. (13 օրավար, 1782 քառ. սաժ. 2 քառ. արշ.) +
+(849 ք. սաժ. 7 ք. արշ.)
570. (32 խոր. սաժ. 17 խոր. արշ.) + (59 խ. սաժ.
16 խ. արշ.)
571. (29 խոր. սաժ. 839 խոր. դմ.) + (342 խ. ոտ.
889 խ. դմ.)
572. (38 խոր. սաժ. 254 խոր. ոտ. 1536 խոր. դմ.) +
+(26 խ. սաժ. 167 խ. ոտ. 927 խ. դմ.)

*) Օրավարը մօտաւորապէս 1200 քառակուսի սաժէն է և հաւա-
քար ռուսաց դեմետրիէի կիւնն:

ՀԱՆՈՒՄՆ:

573. (20 քառ. սաժ.) — (5 քառ. սաժ. 4 քառ. արշ.
175 քառ. վերչ.)
574. (37 քառ. վերստ) — (23 քառ. վերստ, 700 քառ.
սաժ. 6 քառ. արշ.)
575. (12 քառ. մղոն) — (8 քառ. մղ. 36 քառ. վերստ
25390 քառ. սաժ.)
576. (54 օրավար, 814 քառ. սաժ.) — (45 օրավար, 1595
քառ. սաժ.)
577. (32 քառ. սաժ. 20 քառ. ոտ. 68 քառ. դմ.) —
— (15 ք. սաժ. 36 ք. ոտ. 84 ք. դմ.)
578. (4 խոր. սաժ.) — (2 խոր. սաժ. 18 խոր. արշ.
2150 խոր. վերչ.)
579. (23 խոր. սաժ. 16 խոր. արշ. 857 խոր. վերչ.) —
— (17 խ. սաժ. 24 խ. արշ. 968 խ. վերչ.)
580. (35 խոր. սաժ. 14 խոր. ոտ.) — (27 խոր. սաժ.
157 խոր. ոտ. 345 խոր. դմ.)

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ:

581. (59 քառ. սաժ. 7 քառ. արշ. 75 քառ. վերչ.) × 4
582. (12 քառ. վերստ, 84 քառ. սաժ. 6 քառ. արշ.) × 9
583. (5 օրավար, 418 քառ. սաժ. 6 քառ. արշ.) × 6
584. (8 քառ. մղոն, 56725 քառ. սաժ.) × 9
585. (14 քառ. սաժ. 26 քառ. ոտ. 130 քառ. դիւլիմ) × 8
586. (16 քառ. վերստ, 37000 քառ. սաժ. 45 քառ. ոտ.) × 7
587. (29 քառ. վերստ, 34 քառ. ոտ.) × 8
588. (36 խոր. սաժ. 17 խոր. արշ.) × 4
589. (15 խոր. 2048 խոր. վերչ.) × 8
590. (46 խոր. ոտ. 618 խոր. դիւլիմ) × 5
591. (92 խոր. սաժ. 284 խոր. ոտ.) × 4
592. (38 խոր. սաժ. 1286 խոր. դիւլիմ) × 6

ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ:

593. (20 քառ. սաժ. 6 քառ. արշ. 82 քառ. վերշ.) : 7
 594. (3 քառ. վերստ, 100 քառ. սաժ. 4 քառ. արշ.) : 8
 595. (6 օրավար, 27 քառ. սաժ. 3 քառ. արշ.) : 5
 596. (2 քառ. մղ. 34 քառ. սաժ.) : 9
 597. (29 քառ. սաժ. 41 քառ. ոտ. 136 քառ. դմ.) : 8
 598. (32 քառ. վերստ, 16 քառ. ոտ.) : 6
 599. (51 խոր. սաժ. 2 խոր. արշ.) : 4
 600. (23 խոր. սաժ. 5 խոր. արշ. 28 խոր. վերշ.) : 3
 601. (16 խոր. սաժ. 82 խոր. ոտ. 40 խոր. դմ.) : 7
 602. (122 քառ. սաժ. 6 քառ. արշ.) : (12 քառ. արշ.)
 603. (4 քառ. սաժ. 7 քառ. արշ.) : (32 քառ. վերշ.)
 604. (5 օրավար, 300 քառ. սաժ.) : (140 քառ. սաժ.)
 605. (396 քառ. սաժ. 6 քառ. արշ.) : (26 քառ. սաժ.
 4 քառ. արշ.)
 606. (25 քառ. սաժ. 27 քառ. ոտ.) : (17 քառ. ոտ.
 56 քառ. դմ.)
 607. (46 խոր. սաժ. 3 խոր. արշ.) : (15 խոր. արշ.)
 608. (73 խոր. սաժ. 161 խոր. ոտ.) : (2 խոր. սաժ.
 14 խոր. ոտ.)
 609. (2 խոր. սաժ. 5 խոր. արշ.) : (1 խոր. արշ. 3456
 խոր. վերշ.)
 610. (2 խոր. սաժ. 306 խոր. ոտ. 936 խոր. դմ.) :
 : (8 խոր. ոտ. 120 խոր. դմ.)

ԵՐԿՐՈՐԴ ԲԱԺԻՆ

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

I. Խնդիրներ ամեն տեսակ թուերով

ԴՈՒՄԱՐՈՒՄՆ:

1. Այսօր 2678 մանէթի ալիւր դնեց և 534 ման. օգուտով ծախեց: Նա սրբանով ծախեց ալիւրը:
2. Ճանապարհորդը երկաթուղիով Բաքուից Բաթում գնաց՝ Տփլիսի և Գանձակի վերայով. Բաքուից մինչև Գանձակ 337, Գանձակից մինչև Տփլիս 177, իսկ Տփլիսից մինչև Բաթում 334 վերստ է: Նա երկաթուղիով ընդամենը քանի՞ վերստ գնաց:
3. 1888 թուականին Ռուսաստանի Հայոց հոգևոր ուսումնարաններում աշակերտուհեաց թիւը 3792 էր, իսկ տղայոցը՝ 2785-ով աւելի: 1888 թ. ընդամենը որքան ուսանողներ կային Ռուսաստանի Հայոց հոգևոր բոլոր ուսումնարաններում:
4. 1881 թ. ամբողջ Ռուսաստանի փոստայով ուղարկուած էր՝ ապահովեցրած նամակ՝ 8 414 985, իսկ հասարակը— 108 093 303-ով աւելի: Ընդամենը քանի՞ նամակ է ուղարկուած:
5. Բաքու—Բաթումեան երկաթուղիով մի տարուայ մէջ գնացած ճանապարհորդների թիւը՝ առաջին կարգում—15396, երկրորդում—29666, իսկ երրորդ կարգում—60299 հոգի էր: Ընդամենը որքան էր ճանապարհորդների թիւը:
6. Սերպաս (մետաքսեղէն) պատրաստող գործարանը առաջին տարին օգուտ տուեց—18275 ման., երկրորդ տարին— առաջին տարուց՝ 3819 մանէթով աւելի, իսկ երրորդ տարին՝ առաջին երկու տարիներից՝ 2784 մանէթով նոյնպէս աւելի: Երրորդ տարին գործարանը ինչքան օգուտ տուեց:

7. 1890 թվին Տփլիսի բնակչաց թիւն 105000 էր, Բաքուինը—64000, Շամախունը—27000, Շուշունը—26806, Աղէքսանդրապոլինը—22670, Գանձակինը—19000 և Նրևանինը—14555: 1890 թ. վերև յիշած բոլոր քաղաքների բնակչաց թիւը ընդամենը որքան էր:

8. 2թի դործարանը չորս տօնավաճառ չիթ ուղարկեց՝ առաջին տօնավաճառը—17894 արշին, երկրորդը—առաջինից 8328 արշինով աւելի, երրորդը—29509 արշին, իսկ չորրորդը—երրորդից 85693 արշինով աւելի: Բոլոր չորս տօնավաճառն ուղարկած չիթը ինչքան է:

9. Նրեք չղեկնաւով տախտակներ բերին. երրորդ առաջին նաւից 38957 տախտակ հանեցին, երկրորդից—26196, իսկ երրորդից—37548, այն ժամանակ առաջին նաւում մնաց՝ 14783 տախտակ, երկրորդում—19388, իսկ երկրորդում 2628: Բերած տախտակները ընդամենը որքան էին:

ՀԱՆՈՒՄՆ:

10. Կուր գետի երկարութիւնը 1000 վերստ է, իսկ Արաքսինը—750: Կուրը Արաքսից որքանով է երկար:

11. Փոստային ճանապարհով Տփլիսից մինչև Անի 268 վերստ է, իսկ Տփլիսից մինչև Աղէքսանդրապոլ—243: Քանի վերստ է Աղէքսանդրապոլից մինչև Անի:

12. 1890 թուականին Տփլիսի նահանգի բնակչաց թիւը 800375 էր, իսկ Նրևանի նահանգինը—133411-ով պակաս: Նրևանի նահանգի բնակչաց թիւը 1890 թ. որքան էր:

13. Ռուսաստանի բոլոր հանքերից 1831 թ. ստացուած է 211465 փութ պղինձ, 1830 թ — 15947 փութ պակաս, իսկ 1879 թ. 4830 փութ պակաս, քան թէ 1830 թուականին ստացուածը: 1879 թ. ինչքան պղինձ է ստացուել:

14. Շաքարի գործարանատէրը հաշիւ արեց, որ եթէ ինքը իւր ունեցած բոլոր շաքարը 14500 մանէթով ծախէ, այն ժամանակ 2610 ման. օգուտ կ'ստանայ. բայց պատահեցաւ, որ այդ շաքարը 1390 ման. վնասով ծախեց: Գործարանատէրը ինչքանով ծախեց շաքարը:

14. Հրդեհից ապահովեցնող ընկերութիւնը 16325 թէքարէ և թէ փայտէ տուն ապահովեցրեց. քարէ տների թիւը 5849—էր: Ընկերութիւնը որ տներից շատ ապահովեցրեց և այն էլ ինչքանով շատ:

16. Նրկու ալափ 27025 մանէթի ցորեն ծախեցին: Նոցանից որը աւելի ծախեց և այն էլ ինչքան մանէթով աւելի, եթէ որ առաջինի ծախած ցորենը 9738 մանէթի էր:

17. Մի փայտավաճառ կաղնի և կեչի փայտ ուներ. կաղնին 15105 սաժ. էր, իսկ կեչին՝ 3647 սաժ. պակաս. ձմեռը կաղնի փայտից 13042 սաժէն ծախեց, իսկ կեչուցը—4563 սաժ. պակաս: Ո՞ր փայտից քիչ մնաց և այն էլ ինչքանով քիչ:

18. Նրկու վաճառական առուտուրի համար փող էին վերելել—մէկը 83105 ման., իսկ միւսը—դորանից 28648 ման. պակաս. նոցանից իւրաքանչիւրը վնաս ստացաւ, որից յետոյ առաջինը 57827 ման. փող ունեցաւ, իսկ երկրորդը՝ 26938 ման. պակաս: Ո՞ր վաճառականը աւելի վնասուեց և այն էլ որքանով աւելի:

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒՄՆ:

19. Մէկ դոյլ կաթը 31 գրուանքայ է քաշում: 18 դոյլ կաթը որքան կ'քաշէ:

20. Գարնան ժամանակ աշխատանքի օրը 12 ժամ է: Գարնանային 27 օրն աշխատելու քանի ժամ կուսենայ:

21. Նրկու իջևանների միջի տարածութիւնը երկաթուղու գնացքը 45 բոպէում անցաւ, իւրաքանչիւր բոպէի մէջ 275 սաժէն ճանապարհ կտրելով, իջևանները միմեանցից ինչքան են հեռու:

22. Խճեայ ճանապարհով Կարսի և Տփլիսի միջի տարածութեան մէկ հինգերորդ մասը 69 վերստ է: Քանի վերստ է Կարսից մինչև Տփլիս:

23. Փոստային կայարանի կառավարիչը հաշուեց, որ իւր ունեցած բոլոր դարին 21 ձիուն բաւական կ'լինի 38 օր: Այդ միևնոյն պաշարը միայն մէկ ձիու համար քանի օր կ'բաւարկանայ:

24. Մի վաճառական երկու տուն գնեց՝ մէկը քարէ, իսկ միւսը փայտէ. փայտէ տան համար նա 17525 ման. վճարեց, իսկ քարէ տան համար—12 անգամ աւելի. վաճառականը քարէ տան համար ինչքան վճարեց:

25. Մի աստիճանաւոր եօթը տարի շարունակ կենսաթոշակ էր ստանում, տարուայ մի երբեակ մասը 136 ման, հաշուելով: Այդ բոլոր ժամանակի համար նա ինչքան փող ստացաւ:

26. Վաճառականը 9 թոփ թաւիչ գնեց, իւրաքանչիւր թոփը 25 արշինանոց: Նա բոլոր թաւիչը ինչքանով ծախեց, եթէ որ իւրաքանչիւր արշինի համար 17 ման. ստացաւ:

27. Վաճառականը 89 արկղ թէյ ունէր. իւրաքանչիւր արկղը 215 գր. թէյ էր պարունակում բոլոր թէյն ծախեց—գրուանքան 3 ման.: Նա ընդամենը ինչքան փող ստացաւ:

28. Մի մշակ ցանելու գետնախնձորից (կարտոփի) օրական 18 չեւիերիկ էր կտրատում: 17 մշակը 19 օրում ինչքան գետնախնձոր կ'կտրատեն:

29. Հաւարակ տարուայ փետրուար ամիսը քանի՞ րոպէ ունի:

30. Մէկ գիւղացի օրական 2450 խուրճն էր տալիս սայլը, 27 գիւղացին—9 օրում քանի՞ խուրճ կ'տան:

31. Մի շինութեան համար առած բոլոր աղիւսը նշանակած տեղը 17 օրում կրեցին—օրական 26 սայլ, իւրաքանչիւր սայլի վերայ էլ 245 աղիւս դարսելով: Բոլոր աղիւսը քանի՞սն էր:

32. 30 մշակ 4 օրում մի մեծ այգի քաղեցին—օրական 12 ժամ աշխատելով: Այգին քանի՞ փութ խաղող տուեց, եթէ որ իւրաքանչիւր մշակ մի ժամում 10 փութ խաղող էր քաղում:

33. Մի վաճառական առաջին անգամ 18 հակ ապրանք ուղարկեց, երկրորդ անգամ—առաջինից երկու, իսկ երրորդ անգամ—երկրորդից երեք անգամ աւելի: Վաճառականը երրորդ անգամ քանի՞ փութ ապրանք ուղարկեց, եթէ որ իւրաքանչիւր հակը 17 փութ էր:

34. Մի շարադրութիւն երկու հատորից է բաղկացած. իւրաքանչիւր հատոր 29 թերթ ունի, իւրաքանչիւր թերթ—16 երես, իսկ իւրաքանչիւր երես՝ 35 տող: Ամբողջ շարադրութիւնը քանի՞ տող ունի:

35. Գիւղացին 29 չեւիերիկ ցորեն ցանեց և մէկին եօթն օգուտ ստացաւ: Հաւաքած ցորենը ինչքան հատիկ է, եթէ որ մէկ չեւիերիկ ցորենը 30 գրուանքայ է քաշում և ամէն մէկ գրուանքան էլ 12900 հատիկ ունի:

ԲԱԺԱՆՈՒՄՆ:

36. 12 օրավար արար՝ հաւասար կերպով՝ 1140 փութ յարդ (դարման) տուեց: Իւրաքանչիւր օրավարի տուածը ինչքան է:

37. Բերդի մէջ 59125 թնդանօթի ռումբը հաւասարապէս 43 կոյտ է դարձած: Իւրաքանչիւր կոյտի մէջ քանի՞ ռումբ կայ:

38. Նրկաթուղու ընկերութիւնը 145125 մանէթի վազոններ առաւ, իւրաքանչիւրը 5375 ման.: Բոլոր առնուած վազոնները քանի՞սն են:

39. Մի գրադարան 33728 օրինակ գիրք ունի. օտար լեզուով գրուած գրքերը բոլոր եղած գրքերի տասնութներորդ մասն են կազմում: Գրադարանի մէջ քանի՞ գիրք կայ օտար լեզուով:

40. Կալուածատէրը մէկ խոտհարքից 76104 փութ խոտ ստացաւ, իսկ միւսից—56 անգամ պակաս: Նա երկրորդ խոտհարքից ինչքան խոտ ստացաւ:

41. Նրկու վաճառական միատեսակ գնով մահուդ առան՝ առաջինը 7915, իսկ երկրորդը—13445 մանէթի: Երկրորդ վաճառականը ինչքան մահուդ առաւ, եթէ որ առաջինի առածը 1583 արշին է:

42. Գործարանատէրը մէկին 862400 մանէթ էր պարտ. նա իւր պարտքի չորրորդ մասը՝ հաւասարապէս՝ տասնութից ամսում վճարեց: Իւրաքանչիւր ամիս նա ինչքան էր վճարում:

43. Մի վաճառական 41454 մանէթի գերան ունէր, հատը երեք մանէթով. նա գերանների չորրորդ մասը ծախեց: Ծախած գերանները քանի՞սն են:

44. Մի չոգենաւ 5712 վերստ պէտքէ անցկենար. նա այդ տարածութեան միայն տասներկու երրորդ մասն անցաւ: Շոգենաւը քանի՞ ժամ գնաց, եթէ որ իւրաքանչիւր ժամում 17 վերստ ճանապարհ էր կտրում:

45. 25 մշակ 15 օրում 37500 խուրձ ցորեն հնձեցին։
Իւրաքանչիւր մշակ օրական քանի՞ խուրձն էր հնձում։

46. 34 դարբին 48 օրում 616896 մեխ շինեցին։ Իւրաքանչիւր դարբին օրական քանի՞ մեխ շինեց։

47. Մի վաճառական չիթ և քաթան ծախեց՝ չիթը — 551736 արշ։ Իսկ քաթանը չիթից — 158 անգամ պակաս։ Նա քանի՞ թուփ քաթան ծախեց, եթէ որ իւրաքանչիւր թուփը 36 արշին էր։

48. Մի կապալտուու ձիեր, կովեր և ոչխարներ զնելու համար հաւասարապէս 51432 մանէթ փող ծախսեց։ ձին նորան 378 մանէթ նստեց, կովը — 168, իսկ ոչխարը — 4։ Նա քանի՞ ձի, քանի՞ կով և քանի՞ ոչխար առաւ։

49. Ալափը չորս գիւղում գարի առաւ՝ առաջին գիւղում — 896064 փութ, երկրորդ գիւղում առաջինից՝ 13, երրորդումն երկրորդից՝ 16 և չորրորդումն էլ երրորդից՝ 12 անգամ պակաս։ Նա չորս գիւղում ընդամենը ինչքան գարի առաւ։

50. Խնչքան չափ կ'ըլերէ՝ 200 մանէթը, 500 մ., 700 մ., 1200 մ., 2500 մ., 14800 մանէթը, եթէ որ հարիւր մանէթը 5 ման. չափ ըլերէ։

51. Խնչքան չափ կ'ըլերէ՝ 150 մանէթը, 350 մ., 850 մ., 1350 մ., 12750 մանէթը, եթէ որ հարիւր մանէթը 6 ման. չափ ըլերէ։

52. Խնչքան չափ կ'ըլերէ՝ 125 մ., 425 մ., 725 մ., 925 մ., 2425 մ., 9825 մ., եթէ որ հարիւր մանէթը 8 ման. չափ ըլերէ։

53. Խնչքան չափ կ'ըլերէ՝ 10 մ., 30 մ., 120 մ., 580 մ., 940 մ., 8360 մ., եթէ որ հարիւր մանէթը 10 ման. չափ ըլերէ։

54. Խնչքան չափ կ'ըլերէ՝ 1 մ., 5 մ., 7 մ., 9 մ., 13 մ., 29 մ., 53 մ., 96 մ., եթէ որ հարիւր մանէթը 4 ման. չափ ըլերէ։

55. 100 մանէթը մի տարուայ մէջ 6 մանէթ չափ է բերում։ Այդ փողը՝ 6 ամսում, 2 ամսում, 4 ամսում ինչքան չափ կ'տայ։

56. 100 մանէթը մի տարուայ մէջ 8 ման. չափ է բերում։ Այդ փողը՝ 6 ամսում, 3 ամսում ինչքան չափ կ'ըլերէ։

57. 100 մանէթը մի տարուայ մէջ 3 ման. չափ է բերում։

Այդ փողը 3 ամսում, 4 ամսում, 5 ամսում, 6 ամսում, 9 ամսում, 8 ամսում և 10 ամսում ինչքան չափ կ'ըլերէ։

58. Գինեվաճառը 975 մանէթի գինի առաւ. այդ գինին ծախելուց նա 20 տոկոս օգուտ ստացաւ։ Գինեվաճառը գինին որքանով ծախեց։

59. Մի վաճառական իւր ունեցած թէյը ծախելուց, որն իրան 6180 մանէթ էր նստել, 15 տոկոս վնաս ստացաւ։ Նա թէյը որքանով ծախեց։

60. Տարեկան 6 տոկոսով տուած դրամադուլը մի տարուայ մէջ 432 ման. չափ բերեց։ Շահեցրած դրամադուլը որքան էր։

61. 8 տոկոսով շահեցնելու տուած դրամադուլը իւրաքանչիւր տարի 1320 ման. չափ է բերում։ Դրամադուլը որքան է։

62. 15500 մանէթը մի տարուայ մէջ 1085 ման. չափ է բերում։ Այդ փողը ինչքան տոկոս կ'ըլերէ։

63. 14600 մանէթը մի տարուայ մէջ 1168 ման. չափ է տալիս։ Այդ փողը ինչքան տոկոս կ'ըլերէ։

64. 9 տոկոսով շահեցնելու տուած դրամադուլը՝ երկու տարուայ մէջ 2160 ման. չափ բերեց։ Այդ դրամադուլը որքան է։

65. 6 տոկոսով շահեցնելու տուած դրամադուլը իւրաքանչիւր տարի 510 ման. չափ է բերում։ Տարեկան ինչքան չափ կ'ըլերէ այն դրամադուլը, որը երկու անգամ աւելի է և շահեցնելու համար էլ 8 տոկոսով է տուած։

66. 6 տոկոսով շահեցնելու տուած դրամադուլը իւրաքանչիւր տարի 900 ման. չափ է բերում։ Այդ դրամադուլը քանի՞ տոկոսով պէտքէ տալ, որ իւրաքանչիւր տարի 1200 մանէթ չափ ստացուի։

67. Մէկ այրի կին մի տարի ժամանակով 2730 ման. բանկը տուեց։ Նա մի տարուց յետոյ ինչքան չափ կ'ստանայ, եթէ որ բանկը 5 տոկոս է վճարում։

68. Կալուածատէրը մի տարի ժամանակով 1275 ման. բանկը դրեց, մի տարուց յետոյ նա այդ փողը յետ ստացաւ իւր վերայ աւելացած տոկոսների հետ միասին։ Կալուածատէրը ինչքան փող ստացաւ, եթէ որ բանկը 6 տոկոս էր վճարում։

69. Գիւղացին 4 ամիս ժամանակով, 6 տոկոսով, 520 մանէթ պարտք վերցրեց: Նա այդ փողի համար ինչքան շահ պէտքէ վճարէ:

70. Վաճառականը 9 ամիս ժամանակով 2150 ման. պարտքը 8 տոկոսով վերցրեց: Նա ընդամենը ինչքան փող պէտքէ վճարէ:

71. Ներքին փոխառութեան տոմսակի բռն արժեքը 100 մանէթ է և 5 տոկոս էլ շահ է բերում, որը տարուայ մէջ կտրոններով երկու անգամ է ստացւում: Իւրաքանչիւր կտրոնի գինը որքան է:

72. Ներքին փոխառութեան տաճարութեան տոմսակներից մէկ-մէկ կտրոն կարեցին: Կտրած կտրոնները ինչքան գումարի են:

73. Արքունական բանկի տոմսակների բռն արժեքը 100 ման. 150 ման. 500 ման. 1000 ման. 5000 ման. 10000 ման. և 25000 մանէթ է և բերում է 5 տոկոս, որը տարուայ մէջ կտրոններով երկու անգամ է ստացւում: Այդ տոմսակների կտրոնների արժեքը որքան է:

74. Մի մարդ ունէր՝ ներքին փոխառութեան երեք տոմսակ և երկու էլ սերի*): Նա այդ տսկոսաբեր քոթերից ընդամենը ինչքան շահ էր ստանում մի տարուայ մէջ:

75. 30750 մանէթով առնուած տունը մի տարուայ մէջ տասը տոկոս ընդհանուր շահ բերեց: Տունը ինչքան գույք ոգուտ տուեց, եթէ որ այդ տարուայ մէջ տան վերայ եղած ծախսը 1289 մանէթ է:

76. Ալիքը հացթուխին պէտքէ ալիւր տայ՝ կամ մի տարի ժամանակով 1475 մանէթի, կամ կանխիկ փողով — ութ տոկոս զեղջելով: Հացթուխը ալիւրի համար ինչքան պէտքէ վճարէ, եթէ որ ալիւրը կանխիկ փողով առնէ:

*) Արքունական գանձարանի յիսուն մանէթանոց տոմսակներ, որոնք ամսական 18 կոպ. շահ են բերում:

Խնդիրներ բոլոր գործողութիւններով:

77. Կոստանդնուպոլսի բնակչաց թիւը 600000 է, իսկ Կարին քաղաքինը՝ 540000-ով պակաս: Այդ երկու քաղաքի բնակչաց թիւը ինչքան է:

78. Աշնանացան ցորենի գրուանքան 9900 հատիկ ունի, իսկ գարնանացանինը — 1660 հատիկով աւելի: 26 գրուանքաց գարնանացան ցորենը ինչքան հատիկ կունենայ:

79. Մի ձիթահանքատէր մէկ զիւղում 789 փութ կտաւահատ առաւ, երկրորդ զիւղում — առաջինից՝ 18 անգամ աւելի, իսկ երրորդում — երկրորդից՝ 9547 փութ պակաս: Երրորդ զիւղում առած կտաւահատը ինչքան է:

80. Հնձուրները 10՝ միմեանց հաւասար՝ օրավար ցորեն հնձեցին. բոլոր հնձած խրճները նոքա 64 դէզ զրին, իւրաքանչիւրի մէջ 60 խուրճ դարսելով: Ամէն մի օրավարից քանի խուրճ ստացուեցաւ:

81. Մի զիւղացի իւր այգուց 544 կթոց խաղող բաղեց. դորա ութերորդ մասը կախան արեց և ծախեց, իսկ մնացածը հնձանում մզեց և ամէն մի կթոց խաղողից 2 թունգի զինի ստացաւ: Գիւղացին քանի թունգի զինի ունեցաւ:

82. Գրադարանի մէջ 16689 զիւրք հայերէն է, 1887-ը — ռուսերէն, իսկ հայերէնից և ռուսերէնից 24 անգամ պակասը — ֆրանսերէն: Գրադարանը ֆրանսերէն քանի զիւրք ունի:

83. Մի վարպետ երկու կապոց պղնձէ թել ունէր՝ մէկը 2000 արշ., իսկ միւսը՝ 407 արշ. պակաս. փոքրիկ կապոցի պղնձէ թելից նա վանդակներ չինեց: Վարպետի չինած վանդակները քանիսն են, եթէ որ իւրաքանչիւրին 27 արշին պղնձէ թել դնաց:

84. Մի հարուստ բարեգործ մարդ իւր անունով հիմնած ուսումնարանի չինութեան համար 86765 ման. ծախսեց, իսկ ուսումնարանի տաղանթութեան համար դորանից 7 անգամ աւելի փող թողեց: Նա իւր ուսումնարանի համար ընդամենը ինչքան փող մատուցեց:

85. Երեք արկղի մէջ 345 ման. փող կայ. եթէ 28 ման. առաջինից երկրորդի մէջ, իսկ ութ ման. էլ երկրորդից երրորդի մէջ դնենք, այն ժամանակ բոլոր արկղների փողը հաւասար էլ լինի: Իւրաքանչիւր արկղում ինչքան փող կայ:

86. Երկու քսակում 672 ման. փող կայ. եթէ առաջինից երկրորդի մէջ 312 ման. դնենք, այն ժամանակ երկրորդում առաջինից 5 անգամ աւելի փող կ'լինի: Իւրաքանչիւր քսակի մէջ ինչքան փող կայ:

87. Երկու շտեմարանի մէջ 1500 չետվերտ ցորեն կայ. երբոր առաջինից 132 չետվերտ ծախեցին, այն ժամանակ նորա մէջ երկրորդից 3 անգամ աւելի ցորեն մնաց: Երկրորդ շտեմարանում ինչքան ցորեն կար:

88. Մի ուսումնարանում 112 երեխայ կար. երբոր 16 տղայ եւ մտան, այն ժամանակ տղաները աղջկերանցից երեք անգամ շատացան: Ուսումնարանում քանի՞ աղջիկ կար:

89. 75 մշակ մի օրում 1875 խուրձ վուշ ծեծեցին: 47 մշակը ինչքան վուշ կ'ծեծեն մի օրում:

90. 45 մարդու համար 14 օրուայ ալիւր է պատրաստած: Այդ միևնոյն պաշարը 35 մարդուն որքան ժամանակ բաւական կ'լինի:

91. 6000 մանէթը 215 օրում ինչքան շահ կ'բերէ, եթէ որ 6 տոկոսով լինի տրուած, տարին էլ 360 օր հաշուելով:

92. Տաւարի համար կրած խոտը 80 օր բաւական կ'լինի, եթէ որ իւրաքանչիւր կովին օրական 25 գրուանքայ խոտ տան: Այդ միևնոյն պաշարը քանի՞ օր կ'բաւականանայ, եթէ որ ամէն մի կովին օրական 20 գր. խոտ տրուի:

93. Երկու դրամագլուխ կար. առաջինը առետուրի մէջ 16 ամիս մնաց, իսկ երկրորդը—10-ը. առաջինը 1750 ման. էր և բերեց այնքան շահ, որքան՝ երկրորդը: Երկրորդ դրամագլուխը ինչքան է:

94. Մէկ գիրք 300 երեսից է բաղկացած և իւրաքանչիւր երես էլ իւր մէջ 42 տող է պարունակում: Այդ գիրքը քանի՞ երես կ'ունենայ, եթէ որ իւրաքանչիւրի վերայ 36 տող տեղաւորուի:

95. Մի տան տէր իւր տան ապահովութեան համար 1068

ման. վճարեց: Տունը ինչքան էր գնահատած, եթէ որ իւրաքանչիւր 635 ման. ապահովեցրած գումարի համար նա 6 ման. պէտքէ վճարէր:

96. Զօրագունդը մի տեղ պէտքէ գնար. դուրս գալուց 25 օր յետոյ նա նշանակուած տեղից 157 վերստ հեռու էր գտնուում: Ամբողջ տարածութիւնը ինչքան էր, եթէ որ զօրագունդը օրական 35 վերստ ճանապարհ էր գնում:

97. 47 չետվերտ ցորենը աղալուց 15698 գր. մաքուր ալիւր է տալիս: 126 չետվերտ ցորենը ինչքան ալիւր կ'տայ:

98. 28 մշակ 156 օրում մի կամուրջ շինեցին: Քանի՞ մշակ պէտքէ վարձել, որ միևնոյն կամուրջը 112 օրում շինեն:

99. Փայտավաճառը մի անտառ առաւ և առաջին անգամ բոլոր ծառերի տասնութերեքերորդ մասը կտրել տուեց, իսկ երկրորդ անգամ—քսանուչորսերորդ մասը: Նա առաջին անգամ քանի՞ ծառ կտրեց, եթէ որ երկրորդ անգամ կտրած ծառերն 754 հատ են:

100. Հնձորները առաջին դաշտում 635 խուրձ ցորեն հնձեցին, երկրորդ դաշտում—առաջինից՝ 7 անգամ, իսկ երրորդում երկրորդից 257 խուրձ աւելի: Նորա ընդամենը քանի՞ խուրձ ցորեն հնձեցին:

101. Մի վաճառական երկու անգամ սուրճ ստացաւ՝ առաջին անգամ—37 տակառ, իւրաքանչիւրը 17 փթանոց, իսկ երկրորդ անգամ—48 տակառ, իւրաքանչիւրը 16 փթանոց: Նա ընդամենը որքա՞ն սուրճ ստացաւ:

102. Աւափը մի կալուածատիրոջից՝ չետվերտը 10 մանէթով ցորեն ստացաւ, որի մէջ և՛ քսան տոկոս զեղջ ունեցաւ: Նա ինչքան ցորեն առաւ, եթէ որ կալուածատէրը նորան 1592 ման. զեղջեց:

103. Մի դրամագլուխ երկու հաւասար մասն է արած. առաջինը շահեցնելու համար 6 տոկոսով է տրուած, իսկ երկրորդը—8. առաջինը երկրորդից 150 ման. պակաս շահ է բերում: Դրամագլուխը որքան է:

104. Հարկահանը մի գիւղից 324 ման. հաւաքեց, միւսից՝ 12 անգամ պակաս, քանի՞ թէ առաջինից, իսկ երրորդից—38 ան.

գամ աւելի, քանթէ երկրորդից: Երեք գիւղից նա ընդամենը ինչքա՞ն փող հաւաքեց:

105. Մի շինութիւն հինգ բնակարան ունի. մէկ բնակարանի համար մի տարուայ մէջ ամսական 47 ման. էին ստանում, միւսի համար—68, երրորդի համար—75, չորրորդի համար—123, իսկ հինգերորդի համար—236 ման.: Այդ տունը տարեկան որքա՞ն գումար օգուտ բերեց, եթէ որ տան վերայ եղած մի տարուայ ծախքը 2357 մանէթ է:

106. Երեք եղբայր մի կալուածք գնեցին. մեծ եղբայրը դորա համար 485689 ման. տուեց, միջնակը—125484, իսկ կրտսերը—երկու առաջիններից 19 անգամ պակաս: Կալուածքի համար ինչքա՞ն վճարեցին:

107. Տուն շինելու համար առաջ 25375 աղիւս բերին, իսկ յետոյ—46925 հատ. երեւցաւ, որ բերած աղիւսների քսան ունիւնները մասը ջարդուած է: Զ' կոտրատուած աղիւսները քանի՞սն են:

108. 7 գրուանքայ ցորենը 138600 հատիկ ունի, իսկ 12 գր. գարին—154800 հատիկ: Մի գրուանքայում ո՞ր հատիկից քիչ է և այն էլ ո՞րքանով քիչ:

109. 720 մանէթի՝ 16 արշ. կարմիր, 48 արշ. սև և 60 արշին մոխրագոյն մահուդ է առնուած. կարմիր մահուդը երկու անգամ սևից և երեք անգամ մոխրագոյնից—թանգ է: Կարմիր մահուդի արշինը ինչքա՞ն արժէ:

110. 26 փութ ալիւրը և 18 փութ իւղը 356 ման. արժէ: Ալիւրի գինը որքա՞ն է, եթէ որ 7 փութ ալիւրը այնքան արժէ, ինչքան որ երկու փութ իւղը:

111. Մի վաճառական քաղաքումը 9736 գլուխ կով և եզր ծախեց. ծախած եղները կովերից 6978. գլուխ պակաս են: Քանի՞ կով և քանի՞ եզր է ծախուած:

112. Երկու կայարանից միևնոյն ժամանակ՝ միմեանց հանդէպ՝ երկաթուղու երկու կառախումը դուրս եկան. մէկը մի ժամում 28 վերստ էր գնում, իսկ միւսը—29: Նոցա դուրս գալուց 14 ժամ յետոյ այդ կառախումբերը միմեանցից ինչքա՞ն հեռու կ' գտնուին, եթէ որ կայարանների միջի տարածութիւնը 1015 վերստ է:

113. Մի գործարանատէր իւր տղամարդ մշակներին 2584 ման. տուեց, իսկ կինարմատներին—1896 ման. պակաս, տղամարդկերանցից իւրաքանչիւրին նա 19 ման. վճարեց, իսկ կին մշակներից ամէն մէկին—8 ման.: Գործարանում քանի՞ հոգի փող ստացաւ:

114. Մի կալուածատէր իւր պարտքի հաշուում մէկ պարտատիրոջ 5349 ման. տուեց, միւսին—2157 ման., իսկ երրորդին—3183 ման.: Կալուածատէրը դարձեալ ինչքա՞ն պարտ մնաց, եթէ որ նա այդպիսով պարտքի միայն եօթներորդ մասը վճարեց:

115. Բանկի մէջ 9425 հատ երեք մանէթանոցը և 4785 քսանուհինգ մանէթանոցը փոխեցին հարիւր մանէթանոց թղթագրամների հետ: Քանի՞ հատ հարիւր մանէթանոց թղթագրամներ ստացան:

116. Մի խմբակիր իւր լրագրի համար տարեկան օտար քաղաքացի բաժանորդներից 88281 մանէթ ստացաւ. իսկ քաղաքացիներից—29769 ման. պակաս: Լրագիրը տարեկան քանի՞ բաժանորդ ունէր, եթէ որ օտար քաղաքների բաժանորդների համար լրագրի տարեկան վճարը 17 ման. էր, իսկ քաղաքների համար—16:

117. Մի կապալառու երեք ժամանակամիջոցում 123525 չետվերտ գարի հասցրեց—առաջին անգամ՝ բոլոր քանակութեան տասնուհինգերորդ մասը, իսկ երկրորդ անգամ՝ առաջինից 12 անգամ աւելի: Երրորդ ժամանակամիջոցին կապալառուն ինչքա՞ն գարի հասցրեց:

118. Մի մուշտակակար 3276 ոչխարի մորթի ունէր. նա դոցա իններորդ մասը մուշտակների, իսկ մնացածները—կիսամուշտակների վերայ գործածեց. իւրաքանչիւր մուշտակին 7, իսկ իւրաքանչիւր կիսամուշտակին՝ 4 մորթի գնաց: Մուշտակակարը քանի՞ մուշտակ և քանի՞ կիսամուշտակ կարեց:

119. Ամբարի մէջ ցորենի, գարու և հաճարի ջուայներ կային դարսած, ընդ ամենը 7298 հատ. երբ որ ամբարից 1359 ջուայ ցորեն, 310 ջուայ գարի և 391 ջուայ հաճար դուրս տարան, այն ժամանակ մնացած ցորենը, գարին և հաճարը հաւա-

սար եղան: Ամբարում որքան ցորեն, որքան գարի և որքան հաճար կար:

120. Մի կալուածատէր շատ մշակներ վարձեց և երեք օրում 2496 գարնանային ցորենի խուրձ հնձել տուեց. առաջին օրը 9 ժամ բանեցին, իսկ երկրորդ օրը—8: Երրորդ օրը քանի՞ ժամ բանեցին, եթէ որ իւրաքանչիւր ժամին 104 խուրձն էին հնձում:

121. Միևնոյն երկարութիւն ունեցող երեք թոփ չորը 486 մանէթով է առնուած. առաջին թոփի արչինին 6 ման. է վճարած, երկրորդի արչինին—5, իսկ երրորդ թոփի արչինին—7: Իւրաքանչիւր թոփ չորը ինչքա՞նով է առնուած:

122. 37 օրում 17 կովի և 8 ձիու համար 19795 գրուանքայ խոտ է գնացել: Մի կովին օրական ինչքա՞ն խոտ էին տալիս, եթէ որ իւրաքանչիւր ձիուն օրական տուածը 18 գրուանքայ է:

123. Մի խանութում 3265 մանէթի կարի մեքենաներ կային՝ հատը 23 մանէթանոց, 38 ման. 64 ման. և 85 ման. առաջին գնի կարի մեքենաները 363 մանէթի էին, երկրորդինը—684, երրորդինը—768, իսկ չորրորդինը—մնացած գումարի: Խանութումը ընդամենը քանի՞ կարի մեքենայ կար:

124. Մի վաճառական չորս թոփ թաւիչ ծախեց, արչինը 12 մանէթով, և բոլորի համար 1944 մանէթ փող ստացաւ. առաջին թոփը 45, երկրորդը—38, իսկ երրորդը 42 արչին թաւիչ էր: Զորրորդ թոփը ինչքա՞ն թաւիչ ունէր:

125. Մի հարուստ մարդ 6480 գլուխ ոչխար ունէր. նա իւր հօտի հինգերորդ մասը առաջին օրը խուզել տուեց, ինններորդ մասը—երկրորդ օրը, տասներկուերորդ մասը—երրորդ օրը, իսկ մնացած ոչխարներն էլ խուզել տուեց՝ օրական 654 գլուխ: Ոչխարի բոլոր հօտը քանի՞ օրում խուզուեց:

126. Մէկ խանութ միակերպ քանակութեամբ երեք տեսակ մոմ բերին՝ գրուանքան-չորսնոց, հինգնոց և վեցնոց. բոլոր մոմերը 27 արկղերի մէջ էին դարսած, ամէն մէկում—146 գրուանքայ: Բոլոր բերած մոմերը քանի՞սն էին:

127. Մի կալուածատէր մէկ խոտհարքից վերտալ տուեց՝ 7436, միւսից—6492, իսկ երրորդից—5917 փութ խոտ. բոլոր

խոտը դէզեր դրին. իւրաքանչիւրի մէջ 567 փութ: Զորացած խոտի դէզերը ընդամենը քանի՞սն էին, եթէ որ 245 փութ կանաչ խոտը 49 փութ չոր խոտ էր տալիս:

128. Մի վաճառական 420 մանէթի թաւիչ գնեց, արչինը 15 մանէթով. այդ թաւիչից ինն արչին ծախեց, արչինը 12 մանէթով: Նա մնացածը ինչ գնով ծախեց, եթէ որ ամբողջ թոփի մէջ 11 մանէթ օգուտ ստացաւ.

129. Մի կապալառու 3 չետվերտ ցորեն աղալ տուեց և իւրաքանչիւր չետվերտից 288 գրուանքայ ալիւր ստացաւ. նա բոլոր ալիւրը իւր մշակների համար հաց թխել տուեց: Այդ հացը քանի՞ օր բաւական էլ լինի, եթէ որ 16 գրուանքայ ալիւրից նա 24 գրուանքայ հաց էր ստանում և իւրաքանչիւր օր էլ 216 գրուանքայ հաց էր բաժանում.

130. Կարսից մինչև Կարին 192 վերստ է: Այդ քաղաքներից միևնոյն ժամանակ, միմեանց հանդէպ, ձիով երկու ճանապարհորդներ դուրս եկան. Կարսից գնացող ճանապարհորդը օրական 46 վերստ էր գնում, իսկ Կարինից դուրս եկողը—56 վ.: ճանապարհորդները քանի՞ օրից յետոյ կ'հանդիպեն և թէ նոցանից ամէն մէկին էլ քանի՞ վերստ կ'մնայ մինչև նշանակած տեղ հասնելը:

131. Մի ղինեվաճառ 18487 շիշ կարմիր և մլեքանի շիշ էր սպիտակ գինի ունէր. նա 584 շիշ կարմիր և 295 շիշ սպիտակ գինին ծախեց: Գինեվաճառը ինչքա՞ն սպիտակ գինի ունէր, եթէ որ ծախած գինին բոլոր ունեցածի քսանու վեց երորդ մասն էր կազմում:

132. Մի մարդ իւր գործարանի համար պղինձ և երկաթ առաւ՝ պղինձը—757 փութ, փութը 24 մանէթով, իսկ երկաթը—3468 փութ: Այդ ծախսի համար նա ինչքա՞ն փող մախեց, եթէ որ 2592 փութ երկաթը այնքան արժէր, ինչքան որ 756 փութ պղինձը:

133. Մի ղիւզացի երկու վաճառականի վերայ իւր ծախեց. առաջինը առաւ 14 փութ, փութը 10 մանէթով, իսկ երկրորդը՝ մնացած իւրը, փութը 9 մանէթով: Գիւզացին բոլոր իւրը ինչքա՞նով ծախեց, եթէ որ առաջին վաճառականի առած իւրը բոլոր ունեցած իւրի հինգերորդ մասն էր:

134. Արքունական մի քանի մեծ բնակարաններ տաքաց-
նելու համար հաշուեցին 9500 մանէթով 475 սաժ. կաղնի փայտ
առնել. բայց յետոյ մտադրութիւնները փոխեցին և միևնոյն
փողով 43 սաժ. կաղնի և միքանի սաժէն կեչի փայտ առան.
Առած կեչի փայտը ինչքա՞ն է, եթէ որ դորա ամէն մի սաժէնի
համար՝ կաղնի փայտի սաժէնից՝ 2 մանէթ պակաս վճարեցին:

135. Մէկ վաճառական մի բրդավաճառի վերայ բուրդ
ծախեց. առաջ իւր ունեցած 65 հակը բրդի համար 20,475
մանէթ խնդրեց, իւրաքանչիւր հակի մէջ 21 փութ հաշուելով,
իսկ վերջը՝ ծախելու ժամանակ՝ այդ գումարից այնքան մանէթ
դեղձեց, ինչքան որ առնողը առաջին դնով պէտքէ 182 փութ
բրդի համար վճարէր: Բուրդ առնողին բրդի փութը ինչքա՞ն
նստեց:

136. Վաճառականը երկու դնողի վերայ մի թով դրափ
ծախեց. մէկին 29 արշին տուեց, արշինը 13 մանէթով, միւսին
—մնացածը՝ արշինը 11 մանէթով և ընդամենը 152 մանէթ
օգուտ ստացաւ: Ամէն մի թովի մէջ ինչքա՞ն դրափ կար, եթէ
որ դորա արշինը վաճառականին 9 մանէթ էր նստել:

137. 14 սաժէն եղևնի փայտը այրուելիս այնքան տաքու-
թիւն է տալիս, ինչքան որ 17 սաժ. կեչի փայտը: Քանի՞ սաժէն
եղևնի փայտ է հարկաւոր, որ 204 սաժ. կեչի փայտին փոխա-
րին է:

138. Մի կալուածատէր իւր առած 1584 օրավար հողը
ծախեց, օրավարը 68 մանէթով. ծախելիս նա իւրաքանչիւր 13
օրավարից այնքան փող ստացաւ, ինչքան որ ինքը 17 օրավարի
համար վճարել էր: Կալուածատէրը այդ ծախելուց ինչքա՞ն
օգուտ ստացաւ:

139. Վաճառականը 27 ճենապակեայ լապտեր գնեց, հատը
24 մանէթով. դոցա հետ նա մի քանի բրոնզէ լապտերներ ևս
առաւ և բոլորի համար 1404 մանէթ վճարեց: Վաճառականը
քանի՞ բրոնզէ լապտեր գնեց, եթէ որ 14 հատ ճենապակեայ
լապտերը այնքան արժէ, ինչքան որ 8 բրոնզէ լապտերը:

140. Զօրքին հաց հասցնող կապալառուն մէկ կալուածա-
տիրոջից առաւ՝ 1962 մանէթով 327 չետովերտ ցորեն, երկրոր-
դից—2138 մանէթով 159 չետովերտ ցորեն և 296 չետովերտ գարի:

իսկ երրորդից—138 չետովերտ ցորեն և 293 չետովերտ գարի:
Նա երրորդ կալուածատիրոջը ինչքա՞ն պէտքէ վճարէր, եթէ որ
բոլոր երեք կալուածատէրերի ցորենի և գարու գները միևնոյնն են:

141. Զօրքի համար ձի առնողը՝ մի ձիատիրոջ 52 հատ ձիու
համար միատեսակ զին առաջարկեց, միայն ձիատէրը չհամաձայնեց
և ծախեց բոլոր ձիանը առանձին—առանձին, որի պատճառով
նա 1370 մանէթ առաջարկածից աւելի ստացաւ: Զի առնողը
իւրաքանչիւր ձիու համար ինչքա՞ն առաջարկեց, եթէ որ բոլոր
ձիերի չորրորդ մասը ծախուած է՝ հատը 215 մանէթով, 18 ձին՝
իւրաքանչիւրը 95 մանէթով, իսկ մնացած ձիանն էլ՝ ամէն մէկը
185 մանէթով:

142. Մի գիւղացի 15 օրավար ցորեն ցանեց, իւրաքան-
չիւր օրավարում 8 չետովերկ. բոլոր ստացած ցորենի երրորդ
մասը նա աղաց և 180 փութ ալիւր ստացաւ: Յորենը մէկին
ինչքա՞ն օգուտ տուեց, եթէ որ 10 չետովերկ ցորենից 9 փութ
ալիւր դուրս եկաւ:

143. Մի կապալառու 40 փողոց լուսաւորելու համար 9
ամսով քաղաքի հետ պայման կապեց, որի պատճառով 792 մա-
նէթ գրաւական տուեց. երեք փողոցից իւրաքանչիւրում 58 լապ-
տեր կար, երկուսումը—քսանուեօթնական, տասնուերկուսումը
—տասնուկեցական, իննումը—քսանուչորսական, իսկ մնացած
փողոցներում—ութնական: Քաղաքը ամսական իւրաքանչիւր
լապտերի համար ինչքան պէտքէ վճարէր, եթէ որ կապալառուի
գրաւականը իրան հասանելիք բոլոր փողի տասնուեօթներորդ
մասն էր կազմում:

144. Զանգակներ ձուլելու համար 39312 փութ զանգակի
խառնուրդ գործածեցին. առաջին 28 զանգակի համար հաւասար
կերպով բոլոր խառնուրդի տասն և ութերորդ մասը գործ դրին.
հետևեալ 26 զանգակներից իւրաքանչիւրի համար—30 փութ
աւելի, քան թէ առաջին 28 զանգակներից իւրաքանչիւրի հա-
մար, իսկ մնացած զանգակներից ամէն մէկի համար էլ—195
փութ: Ընդամենը քանի՞ զանգակ էր ձուլած:

145. Մի գործարանատէր երեք չոգենաւ քարածուխ առաւ.
առաջին չոգենաւում 19,748 փութ քարածուխ կար, երկրորդումը
—18,345, իսկ երրորդումը—17,479 փութ: Շոգենաւը դատար-

կելու համար գործարանատէրը առաջ 12 հոգուց բաղկացած մի խումբ մշակներ ուղարկեց, իսկ երկու օրից յետոյ էլ մի ուրիշ խումբ եկաւ: Երկրորդ խմբի մէջ քանի մշակ կար, եթէ որ բոլոր նաւերը 6 օրում դատարկուեցան, որի ժամանակ առաջին խմբի ամէն մի մշակը օրական 436 փութ, իսկ երկրորդ խմբի մշակը 465 փութ ածուխ էր հանում:

146. Մի գործարանատէր երկու վաճառականի վերայ մետաքսեայ ապրանք ծախեց. առաջինին տուեց իւր պատրաստած կարմիր թոփի իններորդ, և դեղնագոյնի էլ տասնութեցերորդ մասը, իսկ երկրորդին—կարմիրից՝ վեցերորդ և դեղնագոյնից՝ չորրորդ մասը: Նա երկրորդ վաճառականին ընդամենը ինչքան մետաքսեայ ապրանք տուեց, եթէ որ առաջինը կարմիր թոփից 12748, իսկ դեղնագոյնից 6324 արշին առաւ:

147. Վաճառականը միմեանց հետ երկու տեսակ սուրճ խառնեց. առաջինը 17 փութ էր, փութը 24 մանէթանոց, իսկ երկրորդը—28 փութ, փութը՝ 16 մանէթանոց. բոլոր խառնուրդ սուրճը նա միատեսակ գնով ծախեց և 179 մանէթ օգուտ ստացաւ: Նա խառնուրդ սուրճի փութը ինչ գնով էր ծախում:

148. Երեք եղբայր միմեանց մէջ 49,500 մանէթը բաժանեցին այնպէս, որ միջնակին մեծից 3792 մանէթ, իսկ կրտսերին՝ միջնակից 3540 մանէթ աւելի ընկաւ: Իւրաքանչիւր եղբայր ինչքան ստացաւ:

149. 5376 տակաւ ջուր պարունակող ջրամբարի մէջ երեք խողովակ են տարած. ջրամբարը առաջին խողովակով լցում է 112, երկրորդով՝ 96, իսկ երրորդով՝ 84 ժամում: Ջրամբարը քանի ժամում կ'լցուի, եթէ որ բոլոր խողովակները միանգամից բաց լինին:

150. Ալաիւր 47 չետիւրտ՝ 9 մանէթանոց՝ ցորենը մի ուրիշ տեսակ 16 չետիւրտ ցորենի հետ խառնեց. նա բոլոր խառնուրդը ծախեց՝ չետիւրտը 12 մանէթով, որից և 109 մանէթ օգուտ ստացաւ: Ալաիին երկրորդ տեսակ ցորենի չետիւրտը ինչքան նստեց:

151. Երկու կալուածատէր միատեսակ գնով 480 օրավաճառի անտառ գնեցին, առաջինը իւր մասի համար 21120

մանէթ վճարեց, իսկ երկրորդը—18480 մ.: Իւրաքանչիւրը քանի օրավաճառի անտառ գնեց:

152. Երեք հարեան գիւղի բնակիչներ կամուրջ շինելու համար 1050 մանէթ վճարեցին: Իւրաքանչիւր գիւղ, պայմանի համաձայն, պէտքէ այնքան անգամ քիչ վճարէր, ինչքան անգամ նա կամրջից հեռու էր: Ամէն մէկ գիւղը ինչքան վճարեց, եթէ որ առաջին գիւղը կամրջից—մէկ, երկրորդը—2, իսկ երրորդը—4 վերստ հեռու է:

153. Երեք եղբայր, իւրեանց հօր կտակի համաձայն, միմեանց մէջ 56,448 մանէթը պէտքէ բաժանէին իրանց տարիքին համեմատ: Իւրաքանչիւր եղբայր ինչքան կ'ստանայ, եթէ որ մեծ եղբայրը 48 տարեկան է, միջնակը—36, իսկ կրտսերը—28:

154. Մի փայտավաճառ 72,597 կէչի, կաղնի և եղևնի գերաններ ունի. կաղնի գերանները կէչի գերաններից 5 անգամ, իսկ եղևնիները կաղնու գերաններից 3 անգամ աւելի են: Նա իւրաքանչիւր տեսակից քանի գերան ունի:

155. Հնձուրները մի օրում 750 խուրձ ցորեն են հնձում: Նոքա 450 դէզ ցորենը քանի օրում կ'հնձեն, եթէ որ իւրաքանչիւր դէզում 60 խուրձ լինի:

156. Մի մեքենայ 3 ժամում 4320 մեխ է պատրաստում: Նա 15 օրում քանի մեխ կ'շինէ, եթէ որ օրական 18 ժամ բանի:

157. 200 մանէթը 8 ամսում 24 մանէթ չահ է բերում: 72 մանէթ չահը 4 ամսուայ մէջ ինչ դրամազլիսից կ'ստացուի:

158. 12 մեքենան 45 օրում 25,395 սաժ. պղնձէ թել հանեցին: 36 օրում 8 մեքենան ինչքան պղնձէ թել կ'հանեն:

159. 30 մշակ 24 օրում 360 սաժ. փայտ կարող է կոտորել, եթէ բոլորը օրական 10 ժամ աշխատեն. 40 մշակը 18 օրուայ մէջ ինչքան փայտ կ'կոտորեն, եթէ որ օրական 8 ժամ բանեն:—

160. 28 դրաչար 24 օրում 5880300 տառ են չարում: օրական 10 ժամ աշխատելով: 35 դրաչարը 32 օրում քանի տառ կ'չարեն, եթէ որ օրական 12 ժամ աշխատեն:

161. 16 մշակ, օրական 9 ժամ բանելով, ամբարից 5 օրուայ մէջ 13,500 փութ ցորեն հանեցին, դորանից յետոյ չորս մշակ աշխատանքից հեռացան, իսկ մնացածները մնացած ցորեն

նը 3 օրում դուրս տուին, օրական 10 ժամ աշխատելով: Ամբարից ընդամենը քանի՞ փութ ցորեն է հանած:

162. Մի արհեստանոցում 18 լապտեր կայ. եթէ այդ լապտերները օրական 6 ժամ վառուին, այն ժամանակ պատրաստի նաւթը 40 օր կ'ըսականանայ: Այդ միևնոյն նաւթը քանի՞ օրում կ'վերջանայ, եթէ որ 12 լապտեր վառուի՝ օրական 8 ժամ:

163. Հրատարակիչը տպարանին մի գիրք տուեց, — որը 576 երես ունէր, իւրաքանչիւր երեսի վերայ — 45 տող, իսկ իւրաքանչիւր տողում — 64 տառ, — և խնդրեց այդ միևնոյն գիրքը այնպէս տպել, որ իւրաքանչիւր երեսի վերայ միայն 40 տող լինի, իսկ իւրաքանչիւր տողում — 48 տառ: Գրքի նոր տպագրութեան մէջ քանի՞ երես կ'լինի:

164. Վաճառականը իւր պարտքը վճարելու համար պարտատիրոջը առաջարկեց՝ միևնոյն գնի՝ կամ 127, կամ 215 արշին մահուդ. առաջին դէպքում վաճառականը 144 ման. պէտքէ աւելացնէր, իսկ երկրորդ դէպքում 120 մանէթ յետ պէտքէ ստանալու: Վաճառականի պարտքը ինչքան էր:

165. Պետերբուրգից Վարչաւ գնացող երկաթուղու կառախումբը մի ժամում 27 վերստ էր գնում. իւր դուրս գնալուց 15 ժամ յետոյ Վարչաւից եկող կառախումբին պատահեց, որը մի ժամում 32 վերստ էր անցնում: Պետերբուրգից մինչև Վարչաւ — երկաթուղու դժով — քանի՞ վերստ է, եթէ որ Վարչաւի կառախումբը Պետերբուրգի կառախումբից 5 ժամ առաջ դուրս եկաւ:

166. 20,000 մանէթանոց գրամագլուխը երկու մասն է արած. առաջինը, 6 տոկոսով, տարեկան 720 մանէթ օգուտ է բերում. երկրորդը 640 մանէթ շահ է տալիս: Երկրորդ մասը ինչքան տոկոս է բերում:

167. Երկու գրագիր մի ձեռագիր արտագրեցին. առաջինը օրական 7 թերթ էր արտագրում, իսկ երկրորդը — 9. Երկրորդը առաջինից 16 օր յետոյ սկսեց աշխատել: Զեռագիրը քանի՞ թերթ էր, եթէ որ իւրաքանչիւր գրագիր հաւասար կերպով արտագրեց:

168. Երկու չոգենաւ, մէկն ապրանքակիր, իսկ միւսը մարդակիր, միաժամանակ միմեանց հանդէպ դուրս եկան և 16 ժամից յետոյ պատահեցին. մարդակիր չոգենաւը ապրանքակիր չոգե-

նաւից ժամը 9 վերստ աւելի էր գնում: Իւրաքանչիւր չոգենաւ մինչև հանդիպելը ինչքան անցկացաւ, եթէ որ երկու նաւահանգստի միջի տարածութիւնը 336 վերստ է:

169. Մի քսակում 325 մանէթ պակաս փող կար. երբոր նորա մէջ 56 մանէթ դրին, այն ժամանակ ստացուած գումարը 325 մանէթից այնքանով աւելացաւ, ինչքանով որ առաջ 325 մանէթից պակաս էր: Քսակի մէջ ինչքան փող կար:

170. Երեք եղբայր միմեանց մէջ 7200 մանէթը այնպէս բաժանեցին, որ մեծ եղբորը չորս անգամ պակաս ընկաւ, քան թէ մնացածներից իւրաքանչիւրին: Իւրաքանչիւր եղբայր ինչքան փող ստացաւ:

171. 4080 օրավարչափ տեղ բռնող անտառը երեք բաժին է արած. առաջին բաժնի 6 օրավարի գինը երկրորդ բաժնի 8 օրավարի գնին է հաւասար, իսկ երկրորդ բաժնի 8 օրավարի գինն էլ՝ երրորդ բաժնի 10 օրավարի գնին: Իւրաքանչիւր բաժին քանի՞ օրավար է, եթէ որ բոլոր բաժինների արժողութիւնը միատեսակ է:

172. Երկու վաճառական ընկերութեամբ թէյ գնեցին. մէկը 10000 մանէթ տուեց, իսկ միւսը — 12000. Երբոր այդ թէյը ծախեցին և ստացած օգուտը իւրեանց տուած փողի համեմատ բաժանեցին, այն ժամանակ երկրորդը առաջինից 400 մանէթ աւելի օգուտ ստացաւ: Իւրաքանչիւր վաճառականի ստացած օգուտը ինչքան է:

173. Երկու վաճառական ընկերութեամբ չաքար առան. առաջինը 19,250 մանէթ փող տուեց, իսկ երկրորդը — 17,875 ման.: Շաքարը ծախելուց նոքա վնաս կրեցին, որը միմեանց մէջ իւրեանց վերեկած փողի համեմատ բաժանեցին. երկրորդ վաճառականը առաջինից 385 մանէթ պակաս վնաս ստացաւ: Իւրաքանչիւր վաճառական ինչքան վնասուեց:

174. 1000 մանէթի 120 գլուխ կով և ոչխար է առնուած. ամէն մի կովին 35 մանէթ է տուած, իսկ ոչխարին — 3: Քանի՞ կով և քանի՞ ոչխար են առել:

175. Վաճառականը երկու տեսակ սիսեռից 85 չետովերտ խառնուրդ կազմեց. խառնուրդ սիսեռը առանց օգուտի և վնասի ծախուեց՝ չետովերտը 13 մանէթով. մէկ տեսակ սիսեռի չետ-

վերտը 9 մանէթ արժէր, իսկ միւսինը—14: Խառնուրդի համար մէկից և միւսից քանի՛ չետվերտ սիսեռ գնաց:

176. Մի վաճառական երկու թոփի մէջ 63 արշին կերպաս ունէր. մէկ թոփ կերպասի արշինը 16 մանէթ արժէր, իսկ միւսինը—18: Բոլոր կերպասը նա 1245 մանէթով ծախեց և 185 մանէթ օգուտ ստացաւ: Իւրաքանչիւր թոփում քանի՛ արշին կերպաս կայ:

177. Բերդի մէջ 615 զինուորի համար 65 օրուայ հացի պաշար էր պատրաստած: Այդ պաշարը ուտելու օրից 17 օր յետոյ զօրքը 375 մարդով աւելացաւ: Մնացած պաշարը բոլոր զօրքին քանի՛ օր բաւական կ'իլնի:

178. Մի վաճառական 2235 մանէթով 129 արշին կապոյտ և 148 արշին մոխրագոյն դրափ առաւ: Կապոյտ դրափի արշինին նա ինչքան վճարեց, եթէ որ կապոյտի մէկ արշինը և մոխրագոյնի էլ նոյնպէս մի արշինը 16 մանէթ արժէ:

179. Մի համայնք երեք գիւղից է բաղկացած. առաջին և երկրորդ գիւղում կայ՝ 534, առաջինում և երրորդում—541, իսկ երկրորդում և երրորդում—523 տուն: Իւրաքանչիւր գիւղում քանի՛ տուն կայ:

180. Մի վաճառական իւրաքանչիւր 7 արշին ժապաւէնը 13 մանէթով առնում էր և իւրաքանչիւր 9 արշինը 19 մանէթով ծախում: Նա քանի՛ արշին ժապաւէն առաւ, եթէ որ 64 մանէթ օգուտ ստացաւ:

181. Ջրի աւազանը երկու խողովակ է տարած. եթէ առաջինը 3 ժամ և երկրորդը 4 ժամ բացանենք, այն ժամանակ աւազանի մէջ 560 դոյլ ջուր կ'թափուի. բայց եթէ առաջին խողովակը բաց անենք 4 ժամ, իսկ երկրորդը—3, այն ժամանակ աւազանը 546 դոյլ ջուր կ'մտնի: Ամէն մի խողովակը մի ժամում ինչքան ջուր է տալիս:

182. Մի փայտավաճառ 14000 մանէթով 70 օրավարաչափ անտառ առաւ, որից շինութեան համար գերաններ պէտքէ կտրատել տար. նա այդ անտառը երկու բաժին արեց և 15640 մանէթով ծախեց: Բաժինները ինչ մեծութիւն ունէին, եթէ որ առաջինը առածի գնից՝ 10, իսկ երկրորդը՝ 15 տոկոսով աւելի ծախեց:

183. Մի դրամագլուխ երկու մասն է արած, որոնցից առաջինը երկրորդից երկու անգամ աւելի է: առաջինը շահեցնելու համար 6 տոկոսով է տրուած, իսկ երկրորդը—10. առաջինը՝ երկրորդից՝ 360 մանէթ աւելի շահ է բերում: Շահեցնելու տուած դրամագլուխը ինչքան է:

184. Երեք վաճառական ընկերութեամբ առևտուրի համար 18480 մանէթ փող վերեկան. երկրորդը վերեկաւ այն գումարի 20 տոկոսը, որն առաջինը բերեց, իսկ երրորդը այն գումարի 25 տոկոսը, որն առաջին երկուսը վերեկան: Իւրաքանչիւրի գումարը որքան է:

185. Երեք հաւասար մասն արած դրամագլուխ տարեկան 1140 մանէթ շահ է բերում. առաջին մասը շահեցնելու համար 8 տոկոսով է տրուած, երկրորդը՝ 6-ով, իսկ երրորդը՝ 5-ով: Դրամագլուխը որքան է:

186. Մի վաճառական երկու գնողի վերայ 11500 մանէթ արժողութեամբ ապրանք ծախեց. առաջին գնողի վերայ ծախած ապրանքից նա 14 տոկոս օգուտ ստացաւ, իսկ երկրորդին ծախածից—16 տոկոս: Վաճառականը բոլոր ապրանքը քանի՛սով ծախեց, եթէ որ երկու գնողից հաւասար գումար ստացաւ:

187. 37000 մանէթի դրամագլուխը երեք մասն է արած. առաջինը շահեցնելու համար 4 տոկոսով է տրուած, երկրորդը՝ 5-ով, իսկ երրորդը՝ 6-ով: Տարին անցնելուց յետոյ այդ բոլոր մասներից հաւասար շահ ստացուեցաւ: Ամբողջ դրամագլուխը ինչպիսի մասների էր բաժանած:—

II. Խնդիրներ բարդ անուանական թուերով:

188. Նկեղեցական տուփից բոլոր փողերը հանեցին՝ 185 հատ 1 կոպէկանոց, 67—2 կոպ., 78—3 կոպ., 39—5 կոպ. և միքանի էլ տասնուհինգ կոպէկանոց: Քանի՛ տասնուհինգ կոպէկանոց հանեցին, եթէ որ տուփի միջի եղած բոլոր փողը 10 մանէթ 33 կոպէկ է:

189. Մի չոգենաւ երկու նաւահանգստի միջի տարածութիւնը 4 ժամում անցաւ. առաջին ժամում գնաց 9 վերստ, 267

սաժ., իսկ մնացած ժամերի իւրաքանչիւրում—12 վերստ, 248 սաժ.: Նաւահանգիստները միմեանցից ինչքան են հեռու:

190. Մեղուաբոյժը մէկ փեթակից 27 գր. 16 մսխալ մեղր հանեց, միւսից—25 գր. 45 մս., իսկ երրորդից—23 գր. 83 մս.. բոլոր մեղրը նա մեղրամանների մէջ դարսեց՝ իւրաքանչիւրում 12 գր. 72 մսխալ: Մեղուաբոյժը մեղրով քանի՞ մեղրաման լցրեց:

191. Մի ջրաղացում երկու տեսակ 528 չետովերտ ցորեն աղացին. առաջին տեսակ ցորենի չետովերտը 8 փուլթ, 14 գրուանքայ ալիւր տուեց, իսկ երկրորդ տեսակի չետովերտը—7 փուլթ, 32 գր.: Ինչքան ալիւր աղացին, եթէ որ երկրորդ տեսակ ցորենը 176 չետովերտ էր:

192. Յորենը երկու ամբարի մէջ էր ածած. երբոր առաջինի մէջ կրկին 56 չետովերտ, 6 չետովերիկ և 2 դարնեց ցորեն ածեցին, իսկ երկրորդի մէջ—45 չետովերտ, 4 չկ., 3 դարն., այն ժամանակ բոլորի միջի եղածը հաւասար եղաւ, ընդամենը 359 չետովերտ: Առաջ իւրաքանչիւր ամբարի մէջ ինչքան ցորեն կար:

193. Ներկարարը չորս տախտակէ ցանկ ներկելու համար 2 փթ. 25 գր. ներկ գործածեց. առաջինին 14 գր. 48 մսխ. գնաց, երկրորդին՝ առաջինից 4 անգամ պակաս, երրորդին՝ երկրորդից՝ 17 անգամ աւելի: Զորրորդ ցանկապատին ինչքան ներկ գնաց:

194. Գուլպայ գործելու միւլերի համար 4 կապոց պղնձէ թել գնաց. առաջին կապոցի մէջ 10 սաժ. 4 ոտնաչափ—6 դիւլիմ պղնձէ թել կար, երկրորդումն՝ առաջինից՝ 3 անգամ պակաս, երրորդումն երկրորդից 18 անգամ աւելի, իսկ չորրորդումն՝ երրորդից՝ 34 սաժ. 6 ոտ. 4 դիւլիմ պակաս: Միւլերին ընդամենը ինչքան պղնձէ թել գնաց:

195. Մի գիւղացի առաջին օրը 560 խուրճ ցորեն կասեց, երկրորդ օրը՝ առաջին օրուանից՝ 180 խուրճ պակաս, իսկ երրորդ օրը՝ երկրորդից՝ 264 խուրճն աւելի: Նա ինչքան ցորեն ստացաւ, եթէ որ իւրաքանչիւր 36 խուրճը 1 չետովերիկ և 4 դարնեց ցորեն էր տալիս:

196. Մի գիւղացի իւր հնձած երեք օրավար գարին կա-

սեց. կասելիս իւրաքանչիւր մի չետովերիկ հատիկից 1 փուլթ, 15 գր. յարդ ստացաւ: Գիւղացին ընդամենը ինչքան յարդ վերցրեց, եթէ որ ամէն մի օրավարը 7 չետովերտ և 6 չետովերիկ հատիկ տուեց:

197. Մի օրավար կտաւահատը 7 չտ. 6 չկ. սերմն է տալիս. 15 գր. սերմից 3 գր. 48 մսխ. ձէթէ ստացւում: 4 օրավար կտաւահատի սերմից ընդամենը ինչքան ձէթ կ'ստացուի, եթէ որ սերմի չետովերիկը 1 փուլթ և 5 գր. է քաշում:

198. Մի կլայեկող կլայեկեց՝ 17 թաւայ, իւրաքանչիւրը 9 գր. 32 մսխ. և հաւասար ծանրութեամբ էլ 4 կաթսայ. կաթսաները կլայեկելու համար նա թաւաների կլայեկից՝ 16 մանէթ 64 կոպ. աւելի ստացաւ: Իւրաքանչիւր կաթսան ինչքան էր քաշում, եթէ որ կլայեկողը մէկ գրուանքան կլայեկելու համար 6 կոպ. էր ստանում:

199. Երկու իւղամանով իւղ է առնուել. առաջինումը 4 փուլթ, 16 գր. իւղ կար, իսկ երկրորդումը—3 փուլթ, 12 գր.. առաջին իւղամանի համար՝ երկրորդից՝ 19 մանէթ 80 կոպ. աւելի է վճարուած: Բոլոր իւղին ինչքան են տուել:

200. Ոսկերիչը մի կտոր արծաթից 24 աղաման, 12 դիւլի թէյի և վեց դիւլի սեղանի գդալներ շինեց. իւրաքանչիւր աղամանի համար նա գործածեց՝ 7, իւրաքանչիւր թէյի գդալի համար—6, իսկ իւրաքանչիւր սեղանի գդալի համար—17 մսխալ արծաթ: Արծաթի կտորը որքան էր քաշում:

201. Մի դերձակի 56 արշ. 4 վերչոկ բրդէ կտոր տուին, արշինը 92 կոպ. և պատուիրեցին երեք միատեսակ չոր կարել: Իւրաքանչիւր չորն ինչքան նստեց, եթէ որ բոլորի աստաւը 7 ման. 35 կոպ. արժէր, իսկ աշխատանքի վարձն էլ 26 ման. 25 կոպ. էր:

202. Ալափը մի կալուածատիրոջից գարի առաւ. առաջին անգամ նա բոլոր գարու եօթներորդ մասը 16 սայլով բերեց, ամէն մէկի վերայ 34 փուլթ, 32 գր., իսկ երկրորդ անգամ—մնացած բոլոր գարին, իւրաքանչիւր սայլի վերայ 38 փուլթ, 16 գրուանքայ: Նա երկրորդ անգամ գարին քանի՞ սայլով բերեց:

203. 68 թոփ մահուդի համար, որի իւրաքանչիւր թոփը 32 արշին էր, 10,336 մանէթ է վճարած. բոլոր մահուդը 11315

մանէթ 20 կոպէկով ծախուեց: Ամէն մի արշինից որքան օգուտ է ստացուել:

204. Վաճառականը 557 ման. 60 կոպէկի բաւականչափ ապրոն առաւ. նա բոլոր սապոնը ծախեց՝ փութը 4 մանէթ 25 կոպ. և 25 տոկոս օգուտ ստացաւ: Վաճառականը քանի փութ սապոն առաւ:

205. Մի ուսումնարանի գիշերօթիկ աշակերտների համար հաւասար քաշով—6 գլուխ շաքար առան, գրուանքան 16 կոպ. բոլոր շաքարը սեպտեմբեր, հոկտեմբեր և նոյեմբեր ամիսների մէջ գործածեցին, իւրաքանչիւր օր հաւասարաչափ ծախսելով: Ամէն մի գլուխ շաքարը ինչքան էր քաշում, եթէ որ սեպտեմբերին 7 մանէթ 20 կոպէկի շաքար գնաց:

206. Մի երկրագործ երկու ալափի վերայ ցորեն ծախեց. առաջինին տուեց 131 չտ. 5 չկ. 6 գարն., երկրորդին՝ առաջինից 6 անգամ պակաս, իսկ մնացածը տան գործածութեան համար թողեց: Տան համար երկրագործը ինչքան ցորեն թողեց, եթէ որ ծախածը բոլոր ունեցած ցորենի չորրորդ մասն էր կադմուս:

207. 75 փութ գարու յարդը սննդարարութեան կողմանէ 45 փութ, 30 գր. չոր խոտին է փոխարինում: Ինչքան չոր խոտ է հարկաւոր, որ 225 փութ գարու յարդին փոխարինէ:

208. 10 գրուանքայ ցորենի ալիւրը 13 գր. 48 մսխ. հաց է տալիս: Ինչքան ցորենի ալիւր է հարկաւոր ունենալ, որ 5 փութ, 16 գր. հաց թխուի:

209. 7500 մանէթի գրամագլուխը 2 տարում և մի ամսում 625 մանէթ չափ բերեց: Իւրաքանչիւր տարի նա ինչքան տոկոս էր բերում:

210. 16 գր. հում սուրճից 13 գր. բոված սուրճ է ստացւում: Ինչքան հում սուրճ է հարկաւոր ունենալ, որ 3 փութ 36 գր բոված սուրճ ստացուի:

211. Սայլի առաջին ակը, որի չրջապատը 1 սաժ. 2 ոտ. 4 դիւլիմ է, 2475 անգամ պտոյտ եկաւ: Յետևի ակը, որի չրջապատը առաջին ական չրջապատից 5 ոտ. 8 դիւլիմ աւելի է, քանի պտոյտ արաւ:

212. Երկու կճուճի մէջ հաւասարաչափ իւղ կար. երբոր

առաջինից բոլոր իւղի տասնուչորսերորդ մասը վերցրին և էլի 2 փութ, 37 գր. 64 մսխ., այն ժամանակ առաջինի մէջ՝ երկրորդից՝ 3 փութ, 13 գր. 72 մսխալ պակաս իւղ մնաց: Իւրաքանչիւր կճուճի մէջ ինչքան իւղ կար:

213. Մի կտոր երկաթից, որը 13 փութ, 30 գր. է քաշում, դարբինը պայտեր չինեց, ամէն մէկը 1 գր. 54 մսխ. ծանրութեամբ: Քանի պայտ դուրս եկաւ, եթէ որ երկաթի կտորը ծեծելուց իւր քաշի ութերորդ մասը կորցրեց:

214. 17 ձիուն և 38 կովին 748 փութ, 20 գր. յարդը քանի օր կ'ըսականանայ, եթէ որ իւրաքանչիւր ձիուն օրական 7, իսկ իւրաքանչիւր կովին 10 գրուանքայ յարդ տան:

215. Երկու գիւղացի իւրեանց բանջարանոցներից լոբի քաղեցին. առաջինը իւր հաւաքածի տասնուհինգերորդ մասը ծախեց, իսկ երկրորդը—երեսուն ու եօթներորդ մասը. նոցա բոլոր ծախածը 8 չտ. 5 չկ. 3 գարն. էր. երկրորդ գիւղացին ինչքան լոբի քաղեց, եթէ որ առաջինի քաղածը 79 չտ. 5 չկ. 4 գարն. էր:

216. Մսավաճառը 140 գլուխ խոզ և 220 գլուխ ոչխար առաւ. խոզի հատը իւրաքանչիւր ոչխարից 2 ման. 65 կոպէկով թանդ էր: Իւրաքանչիւր տեսակի հատը ինչ գնով առաւ, եթէ որ բոլորի համար 1667 մանէթ է վճարած:

217. Մի գունդ զինուորներին 45 օրում 376 փութ, 35 գր. ալիւր գնաց: Այդ գնդի մէջ քանի զինուոր կար, եթէ որ իւրաքանչիւր զինուորին օրական 2 գր. 48 մսխ. ալիւր էր գնում:

218. 95 արշ. 8 վերչոկ ասուսի թոփը 305 մանէթ 60 կոպ. արժէ: Այդ թոփի 37 արշ. և 8 վերչոկը ինչքան կ'արժենայ:

219. Փոստային իջևանի կառավարիչը 39 ձի ունէր. իւրաքանչիւր ձիուն նա օրական 16 գր. չոր խոտ և չորս գարնեց գարի էր տալիս: Կառավարիչը բոլոր ձիերի կերակրի համար 17 շաքարթուայ մէջ ինչքան փող մսխեց, եթէ որ խոտի փթին 30 կոպ. վճարեց, իսկ գարու չետվերտին—4 մանէթ 64 կոպ.:

220. Մի գիւղացի 18 օրավար ցորեն հնձեց. իւրաքանչիւր օրավարը 5 չետվերտ հատիկ տուեց—16 չետվերտը նա սերմի համար թողեց, իսկ մնացածը ալիւր աղաց: Ինչքան ալ-

իւր դուրս եկաւ, եթէ որ հատիկի իւրաքանչիւր չեալերիկը աղալիս 32 գր. ալիւր էր տալիս:

221. 3 փութ, 20 գր. չաքարի, 15 գր. թէյի և 12 գր. սուրճի համար 53 ման. 40 կոպ. է վճարած. սուրճը չաքարից երեք անգամ, թէյն էլ սուրճից 4 անգամ թանգ է: Շաքարը, թէյը և սուրճը ինչ գնով են առնուած:

222. Մի վաճառական 3 հակը ապրանքի համար 240 մանէթ 48 կոպ. վճարեց. առաջին հակի մէջ 8 փութ, 30 գր. ապրանք կար, երկրորդումը—7 փութ, 32 գր., իսկ երրորդումը—8 փութ, 20 գր., առաջին հակի գրուանքան նա ծախեց՝ 26 կոպէկով, երկրորդինը—28-ով, իսկ երրորդինը—30-ով: Վաճառականը բոլոր ապրանքը ծախելուց ինչքան օգուտ ստացաւ:

223. Վաճառականը 110 մանէթի, 60 կոպ. 16 փութ չաքար և 15 գրուանքայ թէյ ծախեց. թէյի գրուանքան չաքարի փթից չորս անգամ արժան է: Շաքարի գրուանքան ինչ գնով է ծախուած:

224. Փութը 4 մանէթ, 80 կոպէկանոց չաքարաւաղը երեք արկղի մէջ է անծած. երկրորդումը՝ առաջինից՝ 16 գրուանքայ աւելի է, իսկ երրորդումը առաջին երկուսից՝ չորս անգամ պակաս: Այդ արկղերի մէջ ընդամենը ինչքան չաքարաւաղ կայ, եթէ որ առաջինի մէջ եղածը 14 մանէթի և 16 կոպէկի է:

225. Երեք ատաղձագործ 85 մանէթ 50 կոպ. աշխատեցին. այդ փողի վեցերորդ մասը նոքա կերակրի համար վճարեցին, իսկ մնացածը աշխատանքի օրերի թուին համեմատ, միմեանց մէջ բաժանեցին: Իւրաքանչիւր ատաղձագործ ինչքան պէտքէ ստանար, եթէ որ առաջինը՝ 24, երկրորդը—18, իսկ երրորդը—15 օր աշխատեց:

226. Երեք խումբ մշակներ 487 ման. 20 կոպ. աշխատանքի վարձ ստացան. առաջին խումբը բաղկացած էր՝ 18, երկրորդը 20, իսկ երրորդը—12 հոգուց: Իւրաքանչիւր խումբն ինչքան ստացաւ, եթէ որ առաջինը՝ 14, երկրորդը—16, իսկ երրորդը—20 օր աշխատեց:

227. Պղնձից, ցինկից և անագից կազմուած 3 փութ, 12 գր. 26 մախ. քաշ ունեցող մի կտոր խառնուրդ կայ. պղնձի իւրաքանչիւր 7 մասին՝ 4 մասը ցինկ և 3 մասն անագ է դալիս,

Այդ խառնուրդ կտորի մէջ ինչքան պղնձ, ցինկ և անագ կայ:

228. 25 փութ և 14 գր. քաշ ունեցող երեք կտոր երկաթ կայ, որոնք միակերպ հաստութիւն և լայնութիւն, միայն զանազան երկարութիւն ունին, երկրորդ կտորը առաջինից՝ երկու, իսկ երրորդը երկրորդից՝ երեք անգամ ծանր է: Այդ կտորներից իւրաքանչիւրը ինչ երկարութիւն ունի, եթէ որ միեւնոյն հաստութիւն և լայնութիւն, միայն թէ մէկ ոտնաչափ երկարութիւն ունեցող երկաթի կտորի ծանրութիւնը 28 գր. և 16 մախալ լինի:

229. Երկու վաճառական միմեանց մէջ ապրանքներ փոխեցին. առաջինը երկրորդին 17 փութ, 24 գր. չաքար տուեց, փութը 6 ման. 50 կոպ., որի փոխարէն միւսից մի քանի թուփ քաթան ստացաւ, իւրաքանչիւրը 23 արշ. 4 վերշոկ երկարութեամբ, արշինն էլ 1 մանէթ 36 կոպ. արժողութեամբ: Առաջին վաճառականը քանի թուփ քաթան ստացաւ, եթէ որ երկրորդը նորան 19 ման. 54 կոպ. ևս պէտքէ վճարէր:

230. Մի դերձակ 315 արշին դրափ ունէր, որը իւր ունեցած մահուդից, քանակութեամբ, 3 անգամ աւելի էր. բոլոր մահուդը նա հաւասար կերպով 21 սերթուկի համար գործ դրեց, իսկ բոլոր դրափից էլ մի քանի վերարկուներ կարեց: Գերձակը քանի վերարկու կարեց, եթէ որ իւրաքանչիւրին՝ ամէն մի սերթուկի համար գործ դրած մահուդից՝ 1 արշ. 8 վերշոկ աւելի գնաց:

231. Մէկ կապալառու յանձն առաւ մի խճեայ ճանապարհ ուղղել. առաջին շաբաթ նա բոլոր ճանապարհի տասնուչորսերորդ մասը ուղղեց, երկրորդ շաբաթ՝ մնացած տարածութեան տասնուերկուերորդ մասը, իսկ հետեւեալ ամէն մի շաբաթ—2 վերստ, 21 սաժ. 3 ոտ. տարածութիւն: Խճեայ ճանապարհը ինչ երկարութիւն ունէր, և թէ՛ կապալառուն քանի շաբաթուայ մէջ իւր կապալը վերջացրեց, եթէ որ առաջին շաբաթ ճանապարհը 428 սաժ. 4 ոտնաչափ տարածութեամբ էր ուղղած:

232. Երեք ասղնագործ բանուածներ պատրաստող կանաչք յանձն առան 363 արշ. բանուածք գործել. նոցանից առաջինը գործում է՝ 27 օրում 60 արշ. 12 վերշ., երկրորդը՝ 26 օրում—66 արշ. 10 վերշոկ, իսկ երրորդը՝ 36 օրում—99 արշ. Ասղնա-

գործ կանայք քանի՞ օրում կ'վերջացնեն պատուէրը, եթէ որ ամբողջ ժամանակ միասին աշխատեն:

233. Կազմարարը 112 օգմայ, 10 դաստայ, 18 թերթ գունաւոր թուղթ ունէր. այդ թղթի վեցերորդ մասը նա բանեցրեց մայիս ամսին, մնացորդի հինգերորդ մասը՝ յունիսին, իսկ մնացած թուղթը հետեւեալ չորս ամսում գործածեց, իւրաքանչիւր ամսին հաւասար քանակութեամբ: Վեցերորդ ամսում կազմարարին ինչքան գունաւոր թուղթ գնաց:

234. 27 մշակ 5 օրում 337 չա. 4 չկ. ցանկելու գետնախնձոր կտրատեցին: 17 մշակը երեք օրում ինչքան գետնախնձոր կ'կտրատեն:

235. Մի գունդ զինուորներէ համար հաց էր պատրաստած, որը 40 օր բաւական կ'լինի, եթէ օրական իւրաքանչիւր մարդուն մէկ գր. 48 մսխ. հաց տան: Այդ միևնոյն պաշարը քանի՞ օր կ'բաւականանայ, եթէ որ օրական իւրաքանչիւր մարդուն 2 գր. հաց տրուի:

236. Զիթահանքում 357 չետիկերտ կտաւահատից ձէթ հանեցին և իւրաքանչիւր մի փուլթ սերմից 8 գր. 32 մսխ. ձէթ ստացան: Ընդամենը ինչքան ձէթ ստացան, եթէ որ մէկ չետիկերիկ կտաւահատի սերմը 1 փուլթ, 8 գրուանքայ է քաշում:

237. Մի գիւղացի մի քանի օրավար հաճար ունէր. իւրաքանչիւր օրավար 4 չա. 6 չկ. հատիկ էր տալիս, իսկ ամէն մի չետիկերիկն էլ 33 գրուանքայ էր քաշում. բոլոր հաճարը, բնահան անելով, ազալ տուեց և 85 փուլթ, 32 գրուանքայ ալիւր ստացաւ: Գիւղացին քանի՞ օրավար հաճար ունէր, եթէ որ 19 գր. հատիկից 13 գր. ալիւր ստացաւ:

238. 165 կարժ թելից բաթան գործեցին. իւրաքանչիւր կարժը 4 արշ. 12 վերշով էր. 473 արշ. 4 վերշ. քաթանը պարկերի համար գործածեցին, իսկ մնացածներէց՝ չորեր կարեցին: Քանի՞ չոր գուրս եկաւ, եթէ որ ամէն մէկին 17 արշ. 4 վերշով քաթան էր գնում:

239. Մի գործարան 3 տակառ ճարպ բերին, փուլթը 2 ման. 72 կոպէկով. առաջին տակառում 6 փուլթ, 35 գր. ճարպ կար, իսկ երկրորդում՝ 2 փուլթ, 20 գր. աւելի: Բոլոր ճարպը ինչքան էր քաշում, եթէ որ երրորդ տակառի ճարպը՝ առաջին

երկուսումն եղած ճարպից՝ 23 ման. 80 կոպ. պակաս արժէր:

240. Մի վաճառական իւր ունեցած ապրանքի գրուանքան 1 ման. 44 կոպ. ծախելով, 20 տոկոս օգուտ է ստանում: Ինչքան տոկոս օգուտ կ'ստանար, եթէ որ իւր ապրանքի գրուանքան 1 մանէթ 50 կոպէկով ծախէր:

241. Մի կապալառու երեք վաճառականի վերայ միատեսակ գնով իւր ծախեց. առաջինին 19 փուլթ, 16 գր. տուեց, երկրորդին՝ 28 փուլթ, 20 գր., իսկ երրորդին—26 փուլթ, 18 գր.: Կապալառուն բոլոր իւրի համար ինչքան փող ստացաւ, եթէ որ առաջին վաճառականը 217 մանէթ 28 կոպէկ վճարեց:

242. 28 մշակ 18 օրում 327 փուլթ, 24 գր. կտաւահատ են ծեծում: 982 փուլթ, 32 գր. կտաւահատը 39 մշակը քանի՞ օրում կ'ծեծեն:

243. Մի չրաղաց, օր ու գիշեր 20 ժամ բանելով, 8 օրում կարող է 2800 փուլթ ալիւր աղալ: Նա 5 օրում ինչքան ալիւր կ'աղայ, եթէ որ նոյնպէս օր ու գիշեր 16 ժամ և 12 բոպէ բանի:

244. Նրկու խումբ մշակներին աշխատանքի վարձ վճարած է 1575 ման.. առաջին խումբը 30 մարդ էր, օրական 10 ժամ բանելով, 48 օր աշխատեց, իսկ երկրորդը՝ 24 մարդ, օրական 12 ժամ, 30 բոպէ աշխատելով, 15 օր բանեց: Իւրաքանչիւր խումբ ինչքան ստացաւ:

245. Նրկու խումբ ոստայնանկներ գետնագործ չալ գործեցին. մէկ խումբը պատրաստեց 120 թով, իւրաքանչիւրը 40 արշին երկարութեամբ, իսկ միւսը՝ 180 թով—32 արշ. երկարութեամբ: Բոլոր չալը 792 մանէթով ծախուեցաւ. Ոստայնանկների իւրաքանչիւր խումբը ինչքան փող պէտքէ ստանայ:

246. Մի վաճառական առաւ՝ 8 փուլթ, 16 գր. թէյ, գրուանքան 1 ման. 15 կոպէկով, 12 փուլթ, 25 գր. սուրճ, գրուանքան 32 կոպ. արժողութեամբ, և չաքար—գրուանքան 15 կոպէկով: Վաճառականը ինչքան չաքար առաւ, եթէ որ նա բոլոր առնուածի համար 823 մանէթ 25 կոպ. մսխեց:

247. 8 դարբին 27 օրում մեխեր պատրաստեցին. իւրաքանչիւր դարբին օրական 6 գր. 24 մսխ. մեխ էր չինում: Բո-

որ դարբինները ինչքան մեխ պատրաստեցին, եթէ որ 80 մեխը 4 գրուանքայ է քաշում:

248. 18 ճախարակով 5 օրում 14 փութ, 10 գր. կծիկ մանուածք են պատրաստում, օրական 12 ժամ բանելով: Այդ բոլոր ճախարակներով 15 օրում ինչքան մանուածք կ'պատրաստեն, եթէ որ օրական 16 ժամ աշխատեն:

249. Գիւղացին երկու շրջավաճառի վերայ ընկոյզ ծախեց. առաջինին՝ երկրորդից՝ 2 անգամ աւելի տուեց և ընդամենը 6 մանէթ 30 կոպ. օգուտ ստացաւ: Նա իւրաքանչիւր շրջավաճառին ինչքան ընկոյզ ծախեց, եթէ որ ինքն՝ ուրիշից առնելով 1 փութ, 25 գր. ընկոյզին 1 մանէթ 95 կոպ. վճարեց, իսկ ծախեց՝ 1 փութ, 17 գրուանքան 2 մանէթ 85 կոպէկով:

250. Մի գործարանի մէջ սեպտեմբեր ամսին վառուեց 26 օրում՝ 127 խողովակների մէջ՝ 296 մանէթի և 24 կոպէկի, իսկ հոկտեմբեր ամսին 24 օրում՝ 138 խողովակներում՝ 463 մանէթի և 68 կոպէկի գազ: Հոկտեմբեր ամսին իւրաքանչիւր խողովակում գազը օրական քանի՞ ժամ էր վառուում, եթէ որ սեպտեմբերին իւրաքանչիւր խողովակի մէջ օրական 6 ժամ վառուեց: —

251. Մէկ կապալառու յանձն առաւ մի ճանապարհ քաշել, որի երկարութիւնը 2 վերստ, 464 սաժ. էր. առաջին անգամ նա 27 մշակ բանեցրեց, իսկ 14 օրից յետոյ մի քանի մշակ ևս աւելացրեց: Երկրորդ անգամ կապալառուն քանի՞ մշակ բեքեց, եթէ որ բոլոր ճանապարհը 21 օրում վերջացրին, որի ժամանակ իւրաքանչիւր մշակ օրական 1 սաժ. 5 ոտնաչափ տարածութեամբ տեղ քարեց:

252. Մէկ վաճառական սուրճ ստացաւ. բոլոր սուրճը նա քովեց և մէկ գրուանքայ հում սուրճից միայն 75 մսխալ բոված սուրճ դուրս եկաւ: Բոլոր բոված սուրճը ծախելով, գրուանքան 68 կոպէկով, վաճառականը 102 ման. փող ստացաւ: Հում սուրճի գրուանքան նորան ինչքան նստեց, եթէ որ բոլոր բոված սուրճի ծախելուց 15 մանէթ 60 կոպ. օգուտ ունեցաւ:

253. Մի հովիւ իւր բոլոր ոչխարները խուզեց. 116 ոչխարների ամէն մէկից 3 գր. 24 մսխ. բուրդ ստացաւ, իսկ մնացած իւրաքանչիւրից—3 գր. 48 մսխ.: Նա բոլոր բուրդը լուաց

և 182 ման. 40 կոպէկով ծախեց, փութը 9 ման. 60 կոպ. Հօտի մէջ քանի՞ ոչխար կար, եթէ որ բուրդը՝ լուացուելուց՝ իւր քաշի երրորդ մասը կորցրեց:

254. Մի գործարանում 24 օրուայ մէջ կանայք և տղամարդիկ էին բանում. տղամարդիկ կանանցից երկու անգամ աւելի էին. բոլորի ստացած վարձն էլ 1285 մանէթ, 20 կոպ. էր: Գործարանի մէջ քանի՞ տղամարդ էր բանում, եթէ որ 12 տղամարդը 13 օրուայ աշխատանքի համար այնքան փող էին վերցնում, ինչքան որ 15 կանայք 20 օրուայ համար, մանաւանդ որ իւրաքանչիւր կին էլ օրական 65 կոպ. վարձ էր ստանում:

255. Մէկ կազմարար 120 գիրք յանձն է առնում կազմել՝ 40, միւսը՝ 30, իսկ երրորդը՝ 24 օրում: Նոյն բոլոր գրքերը քանի՞ օրում կ'կազմեն, եթէ որ երեքը միաժամանակ աշխատեն, և իւրաքանչիւրն էլ իւր աշխատանքի համար ինչքան կ'ստանայ, եթէ որ բոլոր գրքերի համար նոցա 72 մանէթ է վճարած:

256. 19152 դոյլ ջուր պարունակող ջրամբարի մէջ երեք խողովակ է տարած. առաջինը նորան կ'լցնէ 45 ժամ, 36 բոպէում, իսկ երկրորդը՝ 35 ժամ, 28 բոպէում. եթէ միանգամից բոլոր երեք խողովակը բացանեն, այն ժամանակ ջրամբարը 11 ժամ և 24 բոպէում կ'լցուի: Երրորդ խողովակը ինչքան ժամանակում կ'լցնէ ջրամբարը:

257. 3 փութ, 16 գր. ալիւրը, որի գրուանքան 8 կոպէկ է, մի ուրիշ տեսակ 4 փութ և 24 գրուանքայ ալիւրի հետ է խառնած. բոլոր խառնած ալիւրը—գրուանքան 9 կոպէկով ծախել են և 6 մանէթ 83 կոպ. օգուտ ստացել: Երկրորդ տեսակ ալիւրը ինչ գնի է:

258. Վաճառականը՝ գրուանքան մէկ ման. 75 կոպէկանոց՝ 5 փութ, 16 գր. թէյը մի ուրիշ տեսակ 4 փութ, 25 գր. թէյի հետ խառնեց. նա բոլոր խառնուրդ թէյը—գրուանքան 2 մանէթ, 20 կոպէկով ծախեց և 106 մանէթ, 45 կոպ. օգուտ ստացաւ: Երկրորդ տեսակ թէյի գրուանքան վաճառականին ինչքան էր նստել:

259. Երեք տեսակ թէյ են խառնել. մէկի գրուանքան 1 մանէթ, 80 կոպ. է, միւսինը՝ 1 մանէթ, 45 կոպ., իսկ երրորդինը—1 մանէթ, 35 կոպ.: առաջին տեսակից 76 գր. 48 մսխ.

են վեր առել, երկրորդից—94 զր.: Նրբորդ տեսակից ինչքան թէյ է վերցրած, եթէ որ բոլոր խառնուրդը 382 մանէթ արժէ:

260. Գիւղացին 639 մանէթ, 45 կոպէկով առաջ ծախեց—56 գլուխ խոզ և 97 գլուխ ոչխար. յետոյ միևնոյն գնով, միայն 554 մանէթ, 75 կոպէկով դարձեալ ծախեց—56 գլուխ խոզ և 75 հատ ոչխար: Նա իւրաքանչիւր տեսակ կենդանիների հատը ինչ գնով ծախեց:

261. Վաճառականը 3 հակն ապրանք ուղարկեց. առաջինը և երկրորդը միասին քաշում էին՝ 29 փութ, 26 գրուանքայ. առաջինը և երրորդը—30 փութ, 35 զր. իսկ երկրորդը և երրորդը—35 փութ, 5 զր.: Իւրաքանչիւր հակի ուղարկելը վաճառականին ինչքան նստեց, եթէ որ ամէն մի փթի տանելու վարձ 24 կոպ. տուեց:

262. Նրեք զրազիր 168 թերթ ձեռագիր արտագրեցին. առաջինը՝ երկրորդից, իսկ երկրորդը—երրորդից՝ երկ—երկու անգամ աւելի արտագրեցին: Իւրաքանչիւրը, իբրև աշխատանքի վարձ, ինչքան պէտքէ ստանայ, եթէ որ նոքա մէկ թերթ ձեռագրից 60 կոպ. էին ստանում:

263. Նրկու վաճառական ընկերութեամբ փայտ առան. մէկը 19000 ման. տուեց, իսկ միւսը—16625 մանէթ: Նրբոր նոքա այդ փայտը ծախեցին և իւրեանց վերեկած փողի համեմատ ստացած օգուտը բաժանեցին, այն ժամանակ առաջինը երկրորդից 476 ման. 18 կոպ. աւելի օգուտ ստացաւ:

264. Նրեք գիւղացի՝ իւրեանց 75 կովն ամառը արածեցնելու համար՝ կապալով մի սար վերցրին, այն պայմանով, որ կապալի փողը կովազլխի հաշուով վճարեն. երկրորդը առաջինից 14 կով, իսկ երրորդն երկրորդից 8 կով աւելի ունէր: Գիւղացիք սարն ինչպէս վերցրին, եթէ որ առաջինը իւր բաժինը 19 մանէթ, 24 կոպէկ վճարեց:

265. Մի վաճառական միատեսակ գնով երեք արկղ 8200 հատ նարինջ գնեց. առաջին արկղումն՝ երկրորդից՝ 680 նարինջ, իսկ երկրորդումն երրորդից՝ 190 նարինջ աւելի էր: Վաճառականին իւրաքանչիւր արկղը ինչ նստեց, եթէ որ առաջին արկղի նարինջների համար նա երկրորդից 27 ման. 20 կոպ. աւելի վճարեց:

266. Նրեք եղբայր, իւրեանց հօր կտակի համեմատ, միմեանց մէջ 16227 մանէթն այսպէս բաժանեցին. մեծ եղբօր ստացած իւրաքանչիւր 24 մանէթի փոխարէն միջնակը միայն 18 ման. ստացաւ, իսկ կրտսերը—12: Բաժանուելուց յետոյ մեծ եղբայրը իւր մասը փոքր եղբայրներին ընծայեց, որոնք ընծայած փողը միմեանց մէջ բաժանեցին այն փողի համեմատ, որը ժառանգութիւն էին ստացել: Փոքր եղբայրներից իւրաքանչիւրը ընդամենը ինչքան փող ստացաւ:

267. Կարմիր ներկ պատրաստելու համար հարկաւոր է լինում վերցնել՝ 2 մասը սնդիկ և 15 մասը ծծումբ: Ինչքան սնդիկ և ինչքան ծծումբ է հարկաւոր վերցնել, որ երկու փութ, 24 գրուանքայ, 12 մսխ. ներկ չինեն:

268. 38 արչ. 8 վերչ. բրդէ չորի համար մի վաճառական իւր ընկերին առաջարկեց տալու՝ կամ մի թոփ մահուդ 17 արչինանոց, կամ մի ուրիշ թոփ՝ նոյն մահուդից՝ 35 արչինանոց. առաջին դէպքում վաճառականը, բացի թոփից, պէտքէ 6 ման. 57 կոպ. ևս վճարէր, իսկ երկրորդ դէպքում ինքը 32 ման. 13 կոպ. պէտքէ ստանար: Բրդէ չորի արչինը ինչքան արժէր:

269. Առաւօտեան 8 ժամ—30 րոպէին մի քաղաքից մէկ ճանապարհորդ դուրս եկաւ, որը իւրաքանչիւր ժամին 8 վերստ էր գնում. միևնոյն օրուայ առաւօտեան 11 ժամին նորանից յետոյ մի ուրիշ ճանապարհորդ դուրս եկաւ և երեկոյեան 9 ժամին առաջինին հասաւ: Նրկրորդ ճանապարհորդը ժամը քանի վերստ էր գնում:

270. Նրկու չոգենաւ միաժամանակ երկու քաղաքից միմեանց հանդէպ դուրս եկան և 36 ժամից յետոյ պատահեցան: Առաջին չոգենաւը՝ երկրորդից՝ մի ժամում 3 վերստ 250 սաժ. աւելի էր գնում. նոքա պատահելուց յետոյ քանի ժամում կ'հասնեն իւրեանց տեղերը, եթէ որ այդ քաղաքների միջի տարածութիւնը 882 վերստ է:

271. Մի կօշկակար մէկ ուսումնարանի աշակերտների համար պարտաւորուեցաւ կօշիկներ տալ-գոյզը 5 ման. 20 կոպ.: Նա իւր արհեստանոցում 275 գոյզ կօշիկ կարեց, որի իւրաքանչիւր գոյզն իրան 4 մանէթ, 25 կոպ. նստեց, իսկ մնացածները նա ուրիշ կօշկակարի տուեց կարելու, գոյզը 5 ման. 35 կոպ.:

Վօշկակարը քանի՞ զոյգ պէտքէ տար, եթէ որ այդ բոլոր կապա-
լից ինքը 253 ման. օգուտ ունեցաւ:

272. Նրկու շոգենաւ միաժամանակ երկու նաւահանգստից
միմեանց հանդէպ դուրս եկան. մէկ շոգենաւը մի րոպէում 135
սաժ. 4 ոտն. էր գնում, իսկ միւսը—128 սաժ. 6 ոտն.: Այդ շո-
գենաւերը որքան ժամանակից յետոյ պատահեցան, եթէ որ նաւա-
հանգիստներէ միջի տարածութիւնը 44 վերստ և 212 սաժէն է:

273. Մի ոսկերիչ 5 գր. 29 մախ. ոսկին չղթաների և
ապարանջաններէ համար գործ գրեց. իւրաքանչիւր չղթային 27
մախ. ոսկի գնաց, իսկ իւրաքանչիւր ապարանջանին—13 մախալ:
Ոսկերիչը քանի՞ չղթայ և քանի՞ ապարանջան չինեց, եթէ որ չղ-
թաներին՝ բոլոր ապարանջաններէց՝ 3 գր. 13 մախ. աւելի
գնաց:

274. Վաճառականը գործարանից 240 փութ չաքար ստա-
ցաւ, որի համար 1368 մանէթ վճարեց բերած չաքարի քանե-
րորդ մասը փչացաւ և չ'ծախուեց: Նա մնացած չաքարը թնչ
գնով պէտքէ ծախէ, որ մսխած փողի փոխարէն 20 տոկոս
օգուտ ստանայ:

275. Մի մանրավաճառ իւղի փութը 10 մանէթով առաւ.
2 փութ, 16 գր. իւղը փչացաւ և չ'ծախուեց, իսկ մնացած
իւղի գրուանքան 30 կոպէկով վաճառեց: Նա ինչքան իւղ գնեց,
եթէ որ միայն մէկ մանէթ, 60 կոպ. օգուտ ստացաւ:

276. Նրկու փականագործ իրանց աշխատանքի համար 176
մանէթ, 40 կոպ. ստացան երբոր առաջինը իւր ստացած փողե-
րից երկրորդին իւր պարտքի տեղ 12 մանէթ, 75 կոպ. տուեց,
այն ժամանակ երկրորդը՝ առաջինից՝ 13 անգամ աւելի փող
ունեցաւ: Իւրաքանչիւր փականագործ որքան փող ստացաւ:

277. Տանտէրը մի հիւսն վարձեց, օրական 1 մանէթ, 45
կոպ. միայն այն պայմանով, որ նորա վարձից ամէն մի չ'բանած
համար 80 կոպ. հանէ. 25 օրից յետոյ հիւսնը իւր տե-
ւս գնաց և միայն 20 ման. 50 կոպ. փող ստացաւ: Նա
աշխատեց:

Գործարանատէրը 17 հայելու մեծ ապակիներ կրե-
ւ, մի սայլ վարձեց, միայն այն պայմանով, որ ամէն մի
իւսմը հասցրած ապակու համար 2 մանէթ, 85 կոպ.

վճարէ, իսկ իւրաքանչիւր կտորած ապակու համար սայլապանից
7 մանէթ, 60 կոպ. հանէ, չ'հատուցանելով և՛ կտորածների հա-
ցնելու վճարը: Որովհետեւ սայլապանը ամբողջութեամբ բոլոր
ապակիները չ'հասցրեց, այդ պատճառով նա միայն 27 մանէթ,
55 կոպ. ստացաւ: Սայլապանը ամբողջութեամբ քանի՞ հայելու
ապակի հասցրեց:

279. Մսավաճառը 1864 մանէթի 400 գլուխ խոզ և ոչխար
առաւ. խոզի հատը 6 մանէթ, 25 կոպ. է, իսկ ոչխարինը—3
մանէթ, 60 կոպ.: Քանի՞ խոզ և քանի՞ ոչխար է առնուած:

280. Վաճառականը 3936 մանէթի և 72 կոպ. կերպաս և
թաւիշ գնեց, ընդամենը 216 արշին. կերպասի համար՝ նա ար-
շինին 7 մանէթ, 36 կոպ. վճարեց, իսկ թաւիշի համար—արշի-
նին 25 մանէթ, 84 կոպ.: Վաճառականը ինչքան կերպաս և
ինչքան թաւիշ գնեց:

281. Ալափը երկու տեսակ ալիւրից 22 փութ, 13 գր.
խառնուրդ կազմեց. մէկ տեսակի գրուանքան 6 կոպ. էր, իսկ
միւսինը—4. բոլոր խառնուրդ ալիւրը նա ծախեց՝ գրուանքան
7 կոպէկով՝ և 19 մանէթ, 45 կոպ. օգուտ ստացաւ: Խառնուրդի
համար իւրաքանչիւր տեսակից ինչքան ալիւր գնաց:

282. Մի կալուածատէր իւր գիւղից սայլը քաղաք ուղար-
կեց, իսկ 9 ժամից յետոյ էլ ինքը միևնոյն ճանապարհով գնաց
և, մի ժամում սայլից 6 վերստ, 375 սաժ. աւելի ճանապարհ կտ-
րելով, նորան 6 ժամից յետոյ քաղաքից 32 վերստ, 250 սաժ.
հեռաւորութեան վերայ հասաւ: Գիւղի և քաղաքի միջի տարա-
ծութիւնը ինչքան է:

283. Մի գիւղացի 24 մանէթի և 88 կոպէկի 2 փութ, 36
գր. մոր և 3 փութ, 17 գր. կեռաս ծախեց: Նա ինչքան փող
ստացաւ մորի և ինչքան կեռասի համար, եթէ որ մորի գրուան-
քան կեռասի գրուանքից 4 կոպ. թանգ էր:

284. Նրկու վաճառական մի գործարանատիրոջից թել առան՝
մէկը 27 մանէթի և 33 կոպէկի—375 կարժ սև և 286 կարժ
սպիտակ, իսկ միւսը—349 կարժ սև և 257 կարժ սպիտակ: Նրկ-
ւորդ վաճառականը բոլոր թելերի համար ինչքան վճարեց, եթէ
որ գործարանատէրը մի կարժ սև և մի կարժ սպիտակ թելի
համար 8 կոպէկ վերցրեց:

285. Պատահաբար 7 դիւթին աթու և 15 հատ գահա-
ւորակ պատահելու համար՝ արշինը մէկ մանէթ և 36 կոպէկա-
նոց՝ 195 արշ. 12 վերշ. պատահ գործածեց: Բոլոր աթուներ-
ին գնացած պատահը ինչքան արժէ, եթէ որ մէկ աթու և
մէկ գահաւորակ պատահելու համար 7 արշ. 14 վերշ. պա-
տահ գնաց:

286. Ուսումնարանի բոլոր աշակերտները համաձայնեցան
պատկերները խմբովին հանել տալ. եթէ իւրաքանչիւր աշակերտ
1 մանէթ, 30 կոպ. տար, այն ժամանակ ամբողջ խմբի նկարելու
վարձը վճարելու համար 14 մանէթ, 40 կոպ. կ'ապակասէր, իսկ
եթէ իւրաքանչիւր աշակերտ 2 մանէթ տար, այն ժամանակ
հաւաքած փողից չրջանակների համար 8 մանէթ կ'աւելանար:
Ուսումնարանումը բանի՞ աշակերտ կար:

287. Վաճառականը իրար հետ 3 տեսակ սուրճ խառնեց—
առաջինը՝ գրուանքան 35, երկրորդը՝ 45 և երրորդը՝ 60 կոպէ-
կանոց. առաջին տեսակից նա վերցրեց 7, երկրորդից—5, իսկ
երրորդից էլ 3 փութ. բոլոր խառնած սուրճը նա միատեսակ
գնով ծախեց, որից և 20 տոկոս օգուտ ստացաւ: Վաճառականը
խառնուրդ սուրճի փութը ինչ գնով ծախեց:

288. Արձիճից և անագից ձուլած կտորը 16 գր. 24 մախ.
է քաշում. արձիճի քաշը անագի քաշի 20 տոկոսն է կազմում:
Այդ կտորի մէջ ինչքան անագ կայ:

289. Գրախճառը 4160 օրինակ թուաբանական խնդիր-
ների դասագիրք և 3920 օրինակ այբբենարան տպագրեց. այդ
բոլոր գրքերի տպագրութեան համար նա 186 օղմայ, 13 դաս-
տայ և 8 թերթ թուղթ գործ ածեց: Թուաբանական խնդիրնե-
րի իւրաքանչիւր գրքին գնացած թուղթը ինչքան է, եթէ որ 64
թուաբանական գրքին այնքան թուղթ գնաց, ինչքան որ 112
այբբենարանին:

290. Նրկու չոգենաւ միւննոյն նաւահանգստից միաժամա-
նակ ճանապարհ ընկան դէպի Բաթում. առաջինը մի ժամում 14
վերստ, 225 սափ, էր գնում, իսկ երկրորդը—12 վերստ, 375 սափ.:
Նաւահանգիստը Բաթումից ինչ հեռաւորութեան վերայ է գա-
նւում, եթէ որ երկրորդ չոգենաւը առաջինից 8 ժամ յետոյ
հասաւ:

291. Վաճառականը երկու տեսակ սուրճ խառնեց՝ մէկը—
գրուանքան 58, իսկ միւսը՝ 40 կոպէկանոց. լաւ տեսակի իւրա-
քանչիւր 5 գրուանքայի հաւար ստորին տեսակից 4 գրուանքայ
վերցրեց: Վաճառականը խառնուրդ սուրճի գրուանքան ինչ
գնով պէտքէ ծախէ, որ 20 տոկոս օգուտ ստանայ:

292. Նրկու տեսակ ալիւր են խառնած. մէկ տեսակի
գրուանքան 8 կոպ. արժէ, իսկ միւսինը—4. խառնուրդի փութն
էլ 2 մանէթ է: Բոլոր խառնուրդ ալիւրը ինչքան է քաշում, եթէ
որ ցածր գնանի ալիւրից 2 փութ, 16 գրուանքայ է վերցրած:

293. Խանութպանը երեք տեսակ բրինձ խառնեց՝ մէկի
փութը 3 մանէթ արժէ, միւսինը—2 մանէթ, 60 կոպ. իսկ եր-
րորդինը—1 մանէթ, 80 կոպ.: առաջին տեսակի իւրաքանչիւր 2
փթի համար երկրորդից 3 փութ, իսկ երրորդից 5 փութ վեր-
ցրեց: Խանութպանը խառնուրդի փութը ինչ գնով պէտքէ ծա-
խէ, որ 25 տոկոս օգուտ ստանայ:

294. Մի խանութում երեք գնողի վերայ ապրանք ծա-
խուեցաւ. առաջինը առաւ—24 գր. չաքար, 2 գր. թէյ և 6 գր.
սուրճ, երկրորդը՝ 14 գր. չաքար, 2 գր. թէյ և 4 գր. սուրճ,
իսկ երրորդը—14 գր. չաքար, 5 գր. թէյ և 4 գր. սուրճ: Առա-
ջին գնողը 10 մանէթ, 40 կոպ. վճարեց, երկրորդը—7 մանէթ,
70 կոպ., իսկ երրորդը—12 մանէթ, 50 կոպ.: Ինչ գնով է առ-
նում չաքարը, թէյը և սուրճը:

295. Մի ոսկերիչ իրար հետ երկու կտոր մետաղ հալեց.
մէկը 22 գր. 48 մախ. էր քաշում, իսկ միւսը՝ 15 գր.: առաջինը
իւր մէջ պարունակում էր՝ 90, իսկ երկրորդը—80 տոկոս ար-
ծաթ: Նոր ձուլած կտորի մէջ ինչքան տոկոս արծաթ կայ:

296. Մի մարդ 2500 մանէթով 20 լուծ գոմէշ և 15 լուծ
եզն առաւ, որ յետոյ ծախէ: Նա առաջուց հաշուեց, որ իւրա-
քանչիւր գոմէշ 35, իսկ իւրաքանչիւր եզը 25 մանէթով կ'առնէ.
միայն պատահեցաւ, որ գոմէշների համար իւր հաշուածից 10
տոկոս աւելի, իսկ եզների համար 15 տոկոս պակաս վճարեց:
Նա այդ վաճառումից ինչքան օգուտ ստացաւ:

III. Խնդիրներ քառակուսի և խորանարդ չափերով:

297. Ուղղանկիւն *) բազի երկարութիւնը 56 սաժ. 2 արշ. է, իսկ լայնութիւնը՝ 14 սաժ. 1 արշին: Գտնել ամբողջ բազի մակերեսը:

298. Մարգագետնի երկարութիւնը 96 սաժ. է, իսկ լայնութիւնը—75: Մարգագետինը քանի՞ օրավար է:

299. Տան երկարութիւնը 9 սաժ. 2 արշ. է, լայնութիւնը 6 սաժ. 1 արշին: Տունը ինչ տարածութիւն է բռնել:

300. Հանապարհի երկարութիւնը 2 վերստ, 315 սաժէն է, իսկ լայնութիւնը—3 սաժ.: Հանապարհի տարածութիւնը որքան է:

301. Պարտէզի երկարութիւնը 24 սաժ. 6 ոտնաչափ (ֆուտ) է, իսկ լայնութիւնը—9 սաժ. 4 ոտնաչափ: Գտնել պարտէզի ամբողջ տարածութիւնը:

302. Յատակի տարածութիւնը 168 քառակուսի արշին է: Ինչքան է յատակի երկարութիւնը, եթէ որ նորա լայնութիւնը 12 արշին է:

303. Մի փոքրիկ անտառ 2 վերստ, 175,516 քառ. սաժ. տեղ է բռնել, որի երկարութիւնը միայն 457 սաժ. 2 արշ. է: Գտնել դորա լայնութիւնը:

304. Սենեակի երկարութիւնը 18, լայնութիւնը—7, իսկ բարձրութիւնը—5 արշին է: Որոշել սենեակի ծաւալը:

305. Մի տան երկարութիւնը 5 սաժ. 4 ոտնաչափ է, լայնութիւնը—3 սաժ. 2 ոտնաչափ, իսկ բարձրութիւնը—1 սաժ. 6 ոտնաչափ: Տան ծաւալը որքան է:

306. Արկղի երկարութիւնը 5 ոտնաչափ, 6 դիւյիմ է, լայնութիւնը—4 ոտնաչափ, 9 դիւյիմ, իսկ բարձրութիւնը—2 ոտնաչափ: Արկղի ծաւալը ինչքան է:

*) Այս բաժնի բոլոր խնդիրները մէջ յեշած «մակերեսային»— «տարածութիւնը» իմանալու համար, պէտքէ ուղղանկիւնու մակարդակը հաշուել, իսկ «ծաւալ» ասելով—ուղղանկիւն հատուածակողմէ (պրիզմայի) ծաւալն—բովանդակութիւնն 'էնկատի ունենալ:

307. Գոմի ծաւալը 1530 խորանարդ արշին է: Գոմն ինչ բարձրութիւն ունի, եթէ որ նորա երկարութիւնը 17 արշին է, իսկ լայնութիւնը—15:

308. Շտեմարանի ծաւալը 9 խոր. արշ., 2136 խոր. վերշոյ է: Շտեմարանը ինչ խորութիւն ունի, եթէ որ նորա երկարութիւնը 2 արշ. 8 վերշ. է, իսկ լայնութիւնը—2 արշ. 7 վերշ.:

309. Ջրամբարի ծաւալը 20 խոր. սաժ. 160 խոր. ոտնաչափ է: Ինչքան է նորա խորութիւնը, եթէ որ երկարութիւնը 4 սաժ. 2 ոտ. է, իսկ լայնութիւնը—1 սաժ. 6 ոտնաչափ:

310. 5 սաժէն երկարութիւն և 3 սաժ. լայնութիւն ունեցող յատակը տախտակամածելու համար ատաղձագործները հաւասար երկարութեան 36 տախտակ գործ դրին: Այդ տախտակները ինչ երկարութիւն ունին, եթէ որ նոցա լայնութիւնը 6 վերշոյ է:

311. Մի դիւղացի 280 սաժ. երկարութիւն ունեցող դաշտումը ցորեն ցանեց. իւրաքանչիւր օրավարին 4 չկ. 5 գարն. ցորեն զնաց և մէկին էլ վեց օգուտ ստացաւ: Գիւղացին ինչքան ցորեն վերցրեց:

312. Մի հովիւ իւր 56 ոչխարի համար 5 սաժ. 1 արշ. երկարութիւն ունեցող փարախ շինեց: Փարախը ինչ լայնութիւն ունի, եթէ որ իւրաքանչիւր ոչխարին 2 քառ. արշ. տեղ էր ընկնում:

313. Մի ջրամբար, որի երկարութիւնը 10 սաժ. 5 ոտնաչափ է, լայնութիւնը—2 սաժ. 1 ոտ., իսկ խորութիւնը—6 ոտնաչափ, ջրով լցուած է: Ջրամբարումը քանի՞ դոյլ ջուր կայ: Եթէ որ դոյլի ծաւալը 750 խոր. դիւյիմ է:

314. Հնձուրները 133 սաժ. 1 արշ. երկարութիւն և 54 սաժ. լայնութիւն ունեցող ցորեն ցանած դաշտը հնձեցին. իւրաքանչիւր օրավարից նոքա 390 խուրձ կապեցին և բոլորը դէզեր դրին: Նոքա քանի՞ դէզ դրին, եթէ որ իւրաքանչիւրում 52 խուրձ կար:

315. Գիւղացին իւր 300 սաժ. երկարութիւն և 56 սաժ. լայնութիւն ունեցող արտից կտաւահատ քաղեց և բոլոր սերմը՝ ձէթ քաշել տուեց: Նա ինչքան ձէթ կ'ստանայ, եթէ որ իւրա-

քանչիւր օրավար 31 փութ սերմն էր տալիս, իսկ իւրաքանչիւր փութ—10 գր. 48 մսխ. ձէթ:

316. Գիւղացին իւր 96 սափ. երկարութիւն և 75 սափ. լայնութիւն ունեցող խոտհարքը վերծուեց և իւրաքանչիւր օրավարաչափ տեղից 120 փութ խոտ ստացաւ: Այդ խոտը ձմեռը գիւղացու տասը կողին ինչքան ժամանակ բաւական կ'լինի, եթէ որ նա իւրաքանչիւրին օրական 20 գր. խոտ տայ:

317. Ներկարարը երեք սենեակի յատակ ներկեց. մէկ սենեակի երկարութիւնը 3 սափ. 1 արշին է, իսկ լայնութիւնը—1 սափ. 2 արշ., միւսի երկարութիւնը—4 սափ. և լայնութիւնը 2 սափ. 2 արշ., իսկ երրորդի երկարութիւնը—3 սափ. 2 արշ. և լայնութիւնը—2 սափ.: Ներկարարը ինչքան փող ստացաւ, եթէ որ յատակի իւրաքանչիւր քառակուսի արշինի համար 28 կոպէկ էին վճարում:

318. Բանջարանոցի երկարութիւնը 58 սափ. 1 արշ. է, իսկ լայնութիւնը—31 սափ.: այդ գետնի 456 քառ. սափ. 3 քառ. արշ. տարածութիւնը թէ՛ անցնելու ճանապարհները և թէ՛ ուրիշ խամ սեղերն են բռնած, իսկ մնացածները ածուկներ են: Բանջարանոցումը քանի՞ ածու կայ, եթէ որ իւրաքանչիւր ածուի տարածութիւնը 8 քառ. սափէն է:

319. Գիւղացին երկու արտում ցորեն ցանց. մէկ արտի երկարութիւնը 180 և լայնութիւնը—120 սափ. էր, իսկ միւսը գորանից 3 անգամ պակաս: Նա բոլոր հաւաքած ցորենը ծախեց, չնափերիկը 80 կոպէկով: Բոլոր ցորենի համար գիւղացին ինչքան փող ստացաւ, եթէ որ իւրաքանչիւր օրավարից 2 չեւ-վերտ ցորեն վերցրեց:

320. Մէկ գիւղացի մի խոտհարք ունէր, որի երկարութիւնը 200 սափէն էր, իսկ լայնութիւնը—90. իւրաքանչիւր օրավարաչափ տեղից նա 150 փութ խոտ վերտուեց և բոլորը ծախեց: Գիւղացին ինչքան փող ստացաւ, եթէ որ հաւաքած խոտի չորրորդ մասի փութը 30 կոպէկով, իսկ մնացածինը՝ 26 կոպէկով ծախեց:

321. Մի տանիք, որ երկու թեքուածք ունի, երկաթի թերթերով ծածկեցին. իւրաքանչիւր թերթը 6 գր. 72 մսխ. էր քաշում, իսկ երկարութիւնը և լայնութիւնն էլ մէկ—մէկ արշին

էին: Բոլոր տանիքի համար գործ դրած երկաթը ինչքան էր քաշում, եթէ որ տանիքի ամէն մի թեքուածքի երկարութիւնը 5 սափ. 2 արշ., իսկ լայնութիւնը—1 սափ. 2 արշին էր:

322. 2 սափ. 4 ոտնաչափ երկարութիւն, 8 դիւլիմ լայնութիւն և 3 դիւլիմ հաստութիւն ունեցող 8 հատ եղևնի տախտակները ինչքան են քաշում, եթէ որ ծանրութեամբ մէկ խոր. ոտնաչափ եղևնի փայտը 1 փութ, 9 գր. 24 մսխալ է:

323. Մի արկղ, որի երկարութիւնը 2 սափ. է, լայնութիւնը—1 սափ. 2 արշ., իսկ բարձրութիւնը—2 արշ., քարածուխով լցրին: Այդ ածուխը քանի՞ օր բաւական կ'լինի, եթէ որ իւրաքանչիւր օր 7 փութ, 20 գր. այրեն, մանաւանդ որ մի խորանարդ արշին ածուխն էլ 24 փութ, 30 գր. է քաշում:

324. 5 սափ. 1 ոտնաչափ երկարութիւն, 3 սափ. 3 ոտն. այնութիւն և 5 ոտն. խորութիւն ունեցող ջրամբարը երկու խողովակ է անցկացրած, մէկ խողովակով մի ժամում ջրամբարի մէջ 194, իսկ միւսով 286 խոր. ոտնաչափ ջուր է թափուում: Ջրամբարը քանի՞ ժամում կ'լցուի, եթէ որ միանգամից բոլոր խողովակները բացանեն:

325. Պատուազորքը մի սենեակ պատտուեց, որի երկարութիւնը 3 սափ. 2 արշ., լայնութիւնը—2 սափ. 1 արշ., իսկ բարձրութիւնը 2 սափ. է. սենեակը ունէր՝ երեք լուսամուտ՝ 1 սափ. 2 արշ. բարձրութեամբ և 2 արշ. լայնութեամբ, և մէկ դուռն՝ 1 սափ. բարձրութեամբ և 2 արշին լայնութեամբ: Պատուազորքը քանի՞ թուի պատառ գործածեց, եթէ որ իւրաքանչիւր թուի երկարութիւնը 16 արշ., իսկ լայնութիւնը 12 վերշոկ է:

326. Մի կալուածատիրոջ ամարանոց 6 օրավարաչափ տեղ է բռնել՝ 1185 քառ. սափ. 3 քառ. արշ. չինութիւններն են. 413 քառ. սափ. գոմն է. 2 օրավար, 1175 քառ. սափ. բանջարանոցն, իսկ մնացածը—պարտէզն է: Պարտէզի երկարութիւնը որքան է, եթէ որ նորա լայնութիւնը 31 սափ. 2 արշ. է:

327. Մի մարդ երկու տնատեղ առաւ. առաջինի երկարութիւնը 66, իսկ երկրորդինը—81 սափ. է. մի քառակուսի սափ. գետնի համար նա 2 մանէթ 75 կոպ. վճարեց: Իւրաքան-

չիւր տնատեղ ինչ լայնութիւն ունի, եթէ որ առաջինը առնողին 4900 մանէթ, 50 կոպ. նստեց, իսկ երկրորդը 668 մանէթով և 25 կոպ. թանգ եղաւ:

328. 45 մշակ 8 օրու մի փոս փորեցին, որի լայնութիւնը 1 սաժ. 2 արշ. էր, իսկ խորութիւնը—1 սաժ.: Փոսը ինչ երկարութիւն ունէր, եթէ որ իւրաքանչիւր մշակ օրական 7 խոր. արշ. հող էր հանուս:

329. Ուրմնագիրները մի պատ դրին, որի երկարութիւնը 9 սաժ., բարձրութիւնը—1 սաժ. 2 արշ., իսկ հաստութիւնը—8 վերշով էր: Դորա համար ինչքան աղիւս գնաց, եթէ որ իւրաքանչիւր աղիւսի երկարութիւնը—6, լայնութիւնը—3, իսկ հաստութիւնը—2 վերշով էր:

330. Մի գիւղացի ցորենով լցած շտեմարան ունէր, որի երկարութիւնը 1 սաժ. 4 ոտն. էր, լայնութիւնը—5 ոտն., իսկ խորութիւնը—1 սաժ. 3 ոտնաչափ. բոլոր ցորենի վեցերորդ մասը նա պարկերի մէջ ածեց, իւրաքանչիւրում 3 չետովերիկ: Գիւղացին ցորենով քանի պարկ լցեց, եթէ որ չետովերիկի ծաւալը 1600 խորանարդ գիւյիմ է:

331. Մի աւազան, որի երկարութիւնը 1 սաժ. 6 ոտն. 4 գիւյիմ է, իսկ լայնութիւնը—6 ոտն. 3 գիւյիմ, ջրով 2 ոտն. 1 գիւյիմ բարձրութեամբ լիքն է: Նա ջրհան մեքենայով ինչքան ժամանակում կ'դատարկուի, եթէ որ մի ըսպէում 25 դոյլ ջուր հանէ և մի դոյլի ծաւալն էլ 750 խոր. գիւյիմ լինի:—

IV. Ժամանակ հաշուելու խնդիրներ:

332. Օրուայ*) սկզբից ինչքան ժամանակ է անցկացել՝ ա) մինչև միևնոյն օրուայ 3 ժամ և 45 րոպէն, ճաշից յետոյ. բ) մինչև հետեւեալ օրուայ առաւօտեան 6 ժամ և 20 րոպէն:

333. Ինչքան ժամանակ է անցկացել՝ ա) չորեքշաբթուայ կէս գիշերից մինչև միևնոյն շաբաթուայ հինգ շաբթի՝ երեկոյեան ժամի 5-ը. բ) երեքշաբթի կէս գիշերից մինչև միևնոյն շաբաթուայ շաբաթ օրն—առաւօտեան 7 ժամ և 20 րոպէն. գ) երկու շաբթի կէս գիշերից մինչև հետեւեալ շաբաթուայ շաբաթ օրը՝ երեկոյեան 7 ժամ և 15 րոպէն:

334. Ինչքան ժամանակ է անցկացել՝ ա) առաւօտեան ժամի 4-ից և 30 րոպէից մինչև միևնոյն օրուայ՝ երեկոյեան ժամի 9-ն և 16 րոպէն. բ) առաւօտեան 5 ժամից և 15 րոպէից մինչև միևնոյն օրուայ գիշերը՝ ժամի 11-ն և 18 րոպէն. գ) երեկոյեան 9 ժամից և 25 րոպէից մինչև հետեւեալ օրուայ՝ առաւօտեան 7 ժամ և 50 րոպէն:

335. Ինչքան ժամանակ է անցկացել՝ ա) երեք շաբթուայ ժամի 2-ից և 12 րոպէից՝ ճաշից յետոյ՝ մինչև միևնոյն շաբաթուայ հինգշաբթին—գիշերուայ 11 ժամ և 20 րոպէն. բ) չորեքշաբթի երեկոյեան 8 ժամից և 50 րոպէից մինչև հետեւեալ շաբաթուայ երեք շաբթին՝ ցերեկուայ 1 ժամ և 14 րոպէն. գ) հինգշաբթի առաւօտեան 7 ժամից և 40 րոպէից մինչև միևնոյն շաբաթուայ ուրբաթ՝ ժամի 3-ն և 25 րոպէն՝ ճաշից յետոյ:

336. Յունուարի մէկից ինչքան ժամանակ է անցկացել՝ ա) մինչև նոյն ամսի 12-ն՝ ճաշից յետոյ ժամի 3-ն և 40 րոպէն. բ) մինչև նոյն ամսի 25-ն՝ առաւօտեան ժամի 9-ն և 24 րոպէն. գ) մինչև նոյն ամսի 27-ն գիշերուայ ժամի 11-ն և 35 րոպէն:

337. Տարուայ սկզբից քանի ամիս և քանի օր է անցկացել՝ ա) մինչև միևնոյն տարուայ Մարտի 15-ն. բ) մինչև Յուլի 25-ն. գ) մինչև Դեկտեմբերի 9-ն:

*) Օրուայ սկիզբը հաշուում է գիշերուայ ժամի 12-ից: Օրը (շեր և ցերեկ) 24 ժամ է:

338. Հասարակ տարուայ սկզբից քանի՞ օր է անցկացել՝ ա) մինչև միևնոյն տարուայ Փետրուարի 4-ն. բ) մինչև Մայիսի 12-ն. գ) մինչև Յուլիսի 27-ն. դ) մինչև Նոյեմբերի 25-ն.

339. Նահանջ տարուայ սկզբից քանի՞ օր է անցկացել՝ ա) մինչև միևնոյն տարուայ Մարտի 3-ն. բ) մինչև Յունիսի 27-ն. գ) մինչև Օգոստոսի 17-ն. դ) մինչև Հոկտեմբերի 14-ն.

340. Քանի՞ օր է անցկացել՝ ա) 1880 թուականի սկզբից մինչև միևնոյն տարուայ Յունիսի 8-ն. բ) 1875 թուի սկզբից մինչև միևնոյն տարուայ Սեպտեմբերի 15-ն.

341. Քանի՞ տարի, ամիս և օր է անցկացել՝ ա) 1837 թ. Փետրուարի 15-ից մինչև 1865 թ. Մայիսի 4-ն. բ) 1868 թ. Դեկտեմբերի 24-ից մինչև 1884 թ. Մարտի 16-ն.

342. Քանի՞ տարի և օր է անցկացել՝ ա) 1867 թ. Մարտի 27-ց մինչև 1881 թ. Սեպ. 12-ն. բ) 1864 թ. Ապրիլի 18-ից մինչև 1883 թ. Մարտի 6-ն. գ) 1852 թ. Ապրիլի 5-ից մինչև 1876 թ. Դեկտեմբերի 23-ն.

343. Օրուայ սկզբից անցել կացել՝ 6 ժամ, 15 ժ., 17 ժ., 20 ժ.: Ո՞ր ժամն է մտնում.

344. Զորեքշաբթուայ կէս գիշերից անցել կացել՝ 25 ժամ, 35 ժ., 50 ժ., 87 ժ., 100 ժ.: Ի՞նչ օր և այն էլ միևնոյն օրուայ ո՞ր ժամն է մտնում.

345. Որքա՞ծ օրուայ առաւօտեան ժամի 5-ից և 48 ըռպէից անցել կացել՝ 16 ժամ, 15 ըռպէ. 28 ժ. 36 ըռպ., 43 ժ. 12 ըռպ., 67 ժ. 29 ըռպ., 95 ժ. 37 ըռպէ. Ի՞նչ օր և այն էլ միևնոյն օրուայ ո՞ր ժամն է մտնում.

346. Յունուարի մէկից անցել կացել՝ 6 օր, 5 ժամ, 17 ըռպէ. 18 օր, 17 ժ., 50 ըռպ.: Ի՞նչ օր և այն էլ միևնոյն օրուայ ո՞ր ժամն է մտնում.

347. Քրիստոսի ծննդից անցել կացել՝ 1856 տարի, 1879 տարի, 1885 տ., 1891 տ.: Ո՞ր տարին է մտնում.

348. Տարուայ սկզբից անցել կացել՝ 2 ամիս, 15 օր. 5 ամիս, 25 օր. 11 ամիս, 8 օր: Ո՞ր ամիսը և այն էլ միևնոյն ամսուայ ո՞ր օրն է մտնում.

349. Հասարակ տարուայ սկզբից անցել կացել՝ 64 օր, 85

օր, 176 օր, 215 օր, 357 օր: Ո՞ր ամիսը և այն էլ միևնոյն ամսուայ ո՞ր օրն է մտնում.

350. Նահանջ տարուայ սկզբից անցել կացել՝ 73 օր, 12 օր, 175 օր, 248 օր, 296 օր, 325 օր: Ո՞ր ամիսը և այն էլ միևնոյն ամսուայ ո՞ր թիւն է մտնում.

351. 1863 թ. սկզբից անցել կացել՝ 75 օր, 136 օր, 218 օր, 457 օր, 618 օր: Ո՞ր տարին, ամիսն և ամսաթիւն է մտնում.

352. 1872 թ. սկզբից անցել կացել՝ 89 օր, 217 օր, 329 օր, 678 օր, 1000 օր: Ո՞ր տարին, ամիսն և ամսաթիւն է մտնում.

353. 1866 թ. Յունուարի 15-ից անցել կացել՝ 8 տարի, 6 ամիս, 18 օր. 12 տարի, 2 ամիս, 25 օր. 19 տարի, 10 ամիս, 14 օր: Ո՞ր տարին, ամիսն և ամսաթիւն է մտնում.

354. 1867 թ. Նոյեմբերի 27-ից անցել կացել՝ 4 տարի, 5 ամիս, 19 օր. 7 տ., 10 ամիս, 26 օր: Ո՞ր տարին, ամիսն և ամսաթիւն է մտնում.

355. 1863 թ. Յունուարի 18-ից անցել կացել՝ 7 տարի, 92 օր. 4 տ., 135 օր., 15 տ., 269 օր. 17 տ., 346 օր. 20 տ., 150 օր: Ո՞ր տարին, ամիսն և ամսաթիւն է մտնում.

356. 1868 թ. Դեկտեմբերի 25-ից անցել կացել, 3 տարի, 90 օր. 9 տ., 276 օր. 12 տ.: 357 օր: Ո՞ր տարին, ամիսն և ամսաթիւն է մտնում.

357. Մի աստիճանաւոր Յունիսի 15-ից մինչև միևնոյն տարուայ Սեպտեմբերի 17-ն արձակուրդ ստացաւ: Նա քանի՞ օր էր արձակուրդ ստացել.

358. Տան չինութիւնը Մայիսի 25-ից սկսեցին և միևնոյն տարուայ Օգոստոսի 5-ն վերջացրին: Որքա՞ն ժամանակ տևեց տան չինութիւնը.

359. Մի չղկենաւ Յուլիսի 9-ն՝ առաւօտեան ժամի 9-ն՝ դուրս եկաւ և նշանակած տեղը հասաւ միևնոյն տարուայ Օգոստոսի 2-ին՝ ճաշից յետոյ ժամի էլ 2-ն: Նա ճանապարհին որքա՞ն ժամանակ մնաց.

360. Ուսումնարանի ամարային արձակուրդը Մայիսի 28-ից

սկսուեց և 75 օր տևեց: Ուսումնարանի գրադմունքները նորից
էրբ սկսուեցան:

361. Սեանայ լիճը Նոյեմբերի 26-ն սառաւ և 4 ամիս, 18
օր սառուցի տակ մնաց: Նա էրբ բացուեցաւ:

362. Մի երեխայ Յուլիսի 24-ին, երեկոյեան ժամի 7-ին
ծնեց և 18 օր, 14 ժամ ապրեց: Երեխան էրբ մեռաւ:

363. 1891 թ. Մարտի 3-ն մեծ պատի բուն բարիկենդանն
էր: Զատիկը էրբ եղաւ:

364. Մի ծառայ 7 ամիս, 28 օր ծառայելով՝ Դեկտեմբե-
րին դուս գնաց: Նա էրբ մտաւ ծառայութիւն:

365. Պատի լարած ժամացոյցը եօթն օրից և 6 ժամից
յետոյ կանգնեց: Նա էրբ կ'կանգնի, եթէ որ Յուլիսի 4-ն՝ առա-
ւօտեան ժամի 5-ն է լարած:

366. Ռուսաց թագաւորութիւնը հիմնուեցաւ 862 թ. *)
Քրիստոսի ծն. յետոյ: Որքան ժամանակ է անցել մինչև ներկայ
թուականն:

367. Օսմանեան կայսրութիւնը հիմնուեցաւ 1232 թ.:
Մինչև ներկայ տարին ինչքան ժամանակ է անցել:

368. Ռուսաց Աղէքսանդր բ. կայսրն Ռուսաստանի մէջ
նորաւթութիւնը վերջացրեց 1861 թ. Փետր. 19: Քանի տարի,
ամիս և օր է անցկացել մինչև այսօր:

369. Ս. Էջմիածնի վանքը Հաղբատայ վանքից 665 տարի
առաջ է յինած. Նրբ յինուեցաւ Ս. Էջմիածնի մայր եկեղեցին,
եթէ որ Հաղբատայ վանքը 968 թուին է յինուել:

370. Ս. Էջմիածնի հոգևոր ճեմարանը բացուեց 1874 թ.
Սեպ. 28-ն, իսկ Տփլիսի Ներսիսեան դպրանոցը—1824 թ.
Մայիսի 6-ն: Այդ երկու ուսումնարանների մէջ ինչքան ժամա-
նակ անցկացաւ:

371. Ներսէս Ն-դ կաթողիկոսը Ս. Էջմիածնի դահլ բարձ-
րացաւ 1843 թ. 25 Փետր., իսկ Դէորդ Դ-ը 1866 թ. 18 Դեկ-
տեմբերի: Դոցա մէջ ինչքան ժամանակ է անցկացել:

*) 366, 367, 368 և 376-դ. խնդիրները լուծելիս պէտքէ աչքի
առաջ ունենալ այն տարեթիւը, ինչ ժամանակ որ դոքա առաջարկ-
ւում են:

372. Ռուսները Երևանը Պարսից ձեռքից առան 1828 թ.
Փետր. 10-ն, իսկ դոքանից 49 տարի, 8 ամիս և 26 օր յետոյ
Տաճկաստանից Կարսը վերցրին: Կարսի առումն ո՞ր թուին, ամ-
սին և ամսաթուին եղաւ:

373. Մակար տռաջին կաթողիկոսը Ս. Էջմիածնի Հայրա-
պետական դահլ բարձրացաւ 1885 թ. Նոյեմբերի 22-ն. կաթո-
ղիկոսութիւն արեց 5 տարի, 5 ամիս և 6 օր: Նրբ վախճանուե-
ցաւ Մակար Ա-ը:

374. Ներսէս եպիսկոպոս Վարժապետեանը Կոստանդնու-
պոլիսի պատրիարք ընտրուեցաւ 1874 թ. Ապրիլի 24-ն. 10 տա-
րի, 6 ամիս և 2 օր պատրիարքութիւն անելուց յետոյ վախճա-
նուեցաւ: Ո՞ր թուին եղաւ Ներսէս պատրիարքի մահը:

375. Վրաստանը Ռուսաստանի հետ միացաւ 1801 թ.
Սեպտեմբերի 12-ն, իսկ սորանից 57 տարի, 11 ամիս և 13 օր
յետոյ, իմամ Շամլի գերի բռնուելովը, Վրաստանը նուաճուե-
ցաւ: Վրաստանի վերջնական նուաճումն ո՞ր թուին եղաւ:

376. Հայոց սոմարը նորոգուեցաւ Մոլսէս Նղիվարդեցի
կաթողիկոսի օրով, Քրիստոսի 551 թ.: Այժմ Հայոց ո՞ր թիւն է:

377. Մեր կաթողիկոսութիւնը Կիլիկիայից Ս. Էջմիածին
տեղափոխուեց Հայոց 890 թուականին: Որոչիւ թէ՛ Քրիստո-
սի ո՞ր թուին էր:

378. Լանկ-Թէմուրն Հայաստանը աւերեց Հայոց 836 թ.:
Որոչիւ թէ՛ Քրիստոսի ո՞ր թուականին էր:

379. Քրիստոսի 1605 թ. պարսից Շահ-Աբաս թագաւորը
շատ հայ ընտանիքներ գաղթեցրեց Պարսկաստան: Այդ դէպքը
Հայոց ո՞ր թուին եղաւ:

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93
94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114

115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135
136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156
157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177
178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

ՕՐԻՆԱԿՆԵՐ ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐՈՎ

1. Կոտորակի բազմապատկումն ամբողջ [Ժևով]:

1. $\frac{2}{3} \times 4.$	10. $\frac{5}{8} \times 4.$	19. $\frac{2}{3} \times 9.$	28. $\frac{5}{6} \times 4.$
2. $\frac{3}{4} \times 5.$	11. $\frac{7}{9} \times 3.$	20. $\frac{3}{4} \times 8.$	29. $\frac{3}{14} \times 6.$
3. $\frac{5}{12} \times 7.$	12. $\frac{8}{15} \times 5.$	21. $\frac{5}{6} \times 18.$	30. $\frac{13}{20} \times 8.$
4. $\frac{7}{8} \times 21.$	13. $\frac{5}{24} \times 8.$	22. $\frac{3}{8} \times 40.$	31. $\frac{5}{48} \times 30.$
5. $\frac{7}{18} \times 23.$	14. $\frac{5}{64} \times 16.$	23. $\frac{7}{15} \times 45.$	32. $\frac{3}{16} \times 24.$
6. $\frac{4}{15} \times 14.$	15. $\frac{13}{48} \times 12.$	24. $\frac{17}{24} \times 72.$	33. $\frac{13}{80} \times 45.$
7. $2\frac{5}{6} \times 11.$	16. $4\frac{17}{36} \times 9.$	25. $3\frac{4}{9} \times 27.$	34. $7\frac{5}{6} \times 16.$
8. $3\frac{5}{32} \times 25.$	17. $5\frac{9}{28} \times 14.$	26. $4\frac{7}{12} \times 60.$	35. $6\frac{7}{24} \times 36.$
9. $4\frac{7}{24} \times 29.$	18. $8\frac{11}{96} \times 52.$	27. $5\frac{9}{16} \times 80.$	36. $4\frac{5}{28} \times 70.$

2. Կոտորակի բաժանումն ամբողջ [Ժևով]:

37. $\frac{6}{7} : 3.$	44. $60\frac{4}{15} : 12.$	51. $\frac{11}{15} : 20.$	58. $\frac{3}{4} : 27.$
38. $\frac{8}{9} : 4.$	45. $70\frac{56}{15} : 14.$	52. $21\frac{3}{4} : 7.$	59. $\frac{12}{25} : 36.$
39. $\frac{15}{16} : 5.$	46. $\frac{2}{7} : 3.$	53. $2\frac{5}{12} : 8.$	60. $\frac{15}{16} : 60.$
40. $\frac{18}{25} : 6.$	47. $\frac{3}{4} : 5.$	54. $81\frac{5}{8} : 9.$	61. $3\frac{2}{3} : 22.$
41. $\frac{32}{75} : 8.$	48. $\frac{9}{20} : 4.$	55. $\frac{2}{5} : 4.$	62. $2\frac{3}{8} : 95.$
42. $\frac{48}{55} : 16.$	49. $\frac{2}{3} : 15.$	56. $\frac{3}{4} : 6.$	63. $3\frac{2}{9} : 87.$
43. $10\frac{5}{9} : 5.$	50. $\frac{7}{12} : 10.$	57. $\frac{4}{9} : 8.$	64. $\frac{6}{7} : 4.$
65. $\frac{9}{10} : 15.$	67. $\frac{15}{32} : 6.$	69. $\frac{27}{50} : 18.$	71. $27\frac{5}{6} : 5.$
66. $\frac{8}{9} : 12.$	68. $\frac{35}{48} : 10.$	70. $11\frac{2}{3} : 3.$	72. $38\frac{7}{8} : 6.$

3. Կոտորակների կրճատումն:

73. $\frac{12}{24}, \frac{15}{45}, \frac{14}{70}, \frac{16}{64}, \frac{15}{90}.$
74. $\frac{3}{36}, \frac{4}{72}, \frac{5}{100}, \frac{2}{80}, \frac{3}{96}.$
75. $\frac{10}{15}, \frac{24}{32}, \frac{48}{60}, \frac{70}{84}, \frac{68}{72}.$
76. $\frac{20}{75}, \frac{27}{48}, \frac{12}{100}, \frac{20}{96}, \frac{35}{360}.$
77. $\frac{22}{33}, \frac{39}{52}, \frac{95}{114}, \frac{116}{145}, \frac{124}{279}.$
78. $\frac{65}{156}, \frac{119}{170}, \frac{87}{290}, \frac{111}{148}, \frac{205}{248}.$

4. Կոտորակների ընդհանուր յայտարարի բերելը:

79. Հետևեալ կոտորակները տասն երկու երրորդական մասներով արտայայտել— $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{5}{6}:$

80. Հետևեալ կոտորակները քառասուն երրորդական մասներով արտայայտել— $\frac{1}{2}, \frac{7}{8}, \frac{3}{4}, \frac{3}{5}, \frac{9}{20}, \frac{7}{10}:$

81. Հետևեալ կոտորակները եօթանասուն երկու երրորդական մասներով արտայայտել— $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \frac{5}{6}, \frac{7}{8}, \frac{5}{12}, \frac{11}{18}, \frac{13}{24}, \frac{25}{36}:$

82. Հետևեալ կոտորակները իննսուն և վեց երրորդական մասներով արտայայտել— $\frac{1}{2}, \frac{1}{6}, \frac{3}{4}, \frac{5}{8}, \frac{2}{3}, \frac{7}{12}, \frac{9}{16}, \frac{11}{32}, \frac{13}{48}, \frac{17}{24}:$

83. Հետևեալ կոտորակները հարիւր երրորդական մասներով արտայայտել— $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}, \frac{4}{5}, \frac{7}{10}, \frac{27}{50}, \frac{17}{25}, \frac{19}{20}:$

Հետևեալ կոտորակները ամենափոքր ընդհանուր յայտարարի բերել—

84. $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}.$	88. $\frac{12}{25}, \frac{3}{4}.$	92. $\frac{29}{100}, \frac{13}{20}.$	96. $\frac{1}{6}, \frac{1}{8}.$
85. $\frac{1}{3}, \frac{1}{4}.$	89. $\frac{4}{5}, \frac{15}{32}.$	93. $\frac{17}{24}, \frac{25}{72}.$	97. $\frac{5}{16}, \frac{7}{24}.$
86. $\frac{1}{5}, \frac{2}{3}.$	90. $\frac{1}{2}, \frac{1}{6}.$	94. $\frac{35}{96}, \frac{9}{16}.$	98. $\frac{4}{15}, \frac{5}{12}.$
87. $\frac{5}{8}, \frac{7}{9}.$	91. $\frac{5}{8}, \frac{7}{32}.$	95. $\frac{19}{25}, \frac{43}{300}.$	99. $\frac{11}{20}, \frac{19}{50}.$

100. $\frac{25}{48} + \frac{15}{32}$. 106. $\frac{5}{8} + \frac{13}{36} + \frac{17}{24}$.
 101. $\frac{9}{40} + \frac{23}{60}$. 107. $\frac{9}{20} + \frac{11}{16} + \frac{7}{8}$.
 102. $\frac{1}{2} + \frac{2}{3} + \frac{3}{5}$. 108. $\frac{1}{30} + \frac{2}{75} + \frac{31}{100}$.
 103. $\frac{2}{3} + \frac{3}{4} + \frac{1}{5}$. 109. $\frac{1}{20} + \frac{1}{36} + \frac{1}{48}$.
 104. $\frac{5}{6} + \frac{13}{90} + \frac{7}{18}$. 110. $\frac{11}{60} + \frac{31}{90} + \frac{3}{8}$.
 105. $\frac{29}{75} + \frac{2}{3} + \frac{4}{15}$. 111. $\frac{7}{50} + \frac{13}{60} + \frac{5}{24}$.

112. $\frac{1}{40} + \frac{5}{48} + \frac{1}{72}$.
 113. $\frac{3}{32} + \frac{7}{80} + \frac{3}{50}$.

5. Կոտորակների գումարում:

114. $\frac{1}{2} + \frac{2}{3}$. 124. $\frac{1}{2} + \frac{5}{6}$.
 115. $\frac{2}{3} + \frac{1}{4}$. 125. $\frac{2}{3} + \frac{7}{12}$.
 116. $\frac{4}{5} + \frac{1}{3}$. 126. $\frac{5}{6} + \frac{11}{18}$.
 117. $\frac{3}{4} + \frac{1}{5}$. 127. $\frac{17}{48} + \frac{5}{6}$.
 118. $\frac{6}{9} + \frac{5}{3}$. 128. $\frac{3}{8} + \frac{5}{11} + \frac{1}{32}$.
 119. $\frac{9}{5} + \frac{16}{8}$. 129. $\frac{7}{23} + \frac{8}{60} + \frac{11}{12}$.
 120. $\frac{26}{8} + \frac{17}{9}$. 130. $\frac{14}{20} + \frac{6}{100} + \frac{43}{100}$.
 121. $\frac{48}{3} + \frac{36}{32}$. 131. $\frac{23}{24} + \frac{19}{72}$.
 122. $\frac{59}{25} + \frac{12}{4}$. 132. $\frac{35}{200} + \frac{47}{40}$.
 123. $\frac{37}{5} + \frac{45}{24}$. 133. $\frac{28}{30} + \frac{36}{150}$.
 134. $\frac{1}{6} + \frac{1}{8}$. 144. $\frac{1}{2} + \frac{2}{3} + \frac{3}{5}$.
 135. $\frac{3}{4} + \frac{5}{6}$. 145. $\frac{1}{3} + \frac{2}{5} + \frac{3}{7}$.
 136. $\frac{11}{15} + \frac{5}{12}$. 146. $\frac{7}{24} + \frac{11}{18} + \frac{7}{72}$.
 137. $\frac{25}{32} + \frac{13}{48}$. 147. $\frac{2}{3} + \frac{7}{24} + \frac{13}{96}$.
 138. $\frac{9}{24} + \frac{3}{18}$. 148. $\frac{3}{4} + \frac{8}{15} + \frac{37}{60}$.
 139. $\frac{6}{42} + \frac{8}{28}$. 149. $\frac{7}{25} + \frac{53}{100} + \frac{3}{4}$.
 140. $\frac{4}{40} \times \frac{2}{16}$. 150. $\frac{4}{12} + \frac{6}{14} + \frac{25}{84}$.
 141. $\frac{6}{18} + \frac{3}{30}$. 151. $\frac{8}{48} + \frac{5}{16} + \frac{11}{12}$.
 142. $\frac{9}{100} + \frac{8}{150}$. 152. $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{6} + \frac{1}{18} + \frac{1}{36}$.
 143. $\frac{6}{90} + \frac{7}{60}$. 153. $\frac{5}{28} + \frac{3}{14} + \frac{2}{7} + \frac{3}{4} + \frac{1}{2}$.

154. $\frac{38}{15} + \frac{16}{25} + \frac{5}{3}$. 156. $\frac{25}{36} + \frac{17}{8} + \frac{9}{24}$.
 155. $\frac{29}{4} + \frac{6}{12} + \frac{24}{15}$. 157. $\frac{34}{16} + \frac{5}{20} + \frac{27}{40}$.
 158. $\frac{12}{75} + \frac{4}{24} + \frac{5}{20}$.
 159. $\frac{8}{36} + \frac{3}{45} + \frac{9}{48}$.

6. Կոտորակների հանում:

160. $\frac{1}{2} - \frac{1}{3}$. 163. $\frac{4}{5} - \frac{3}{4}$. 166. $\frac{7}{8} - \frac{23}{48}$.
 161. $\frac{1}{3} - \frac{1}{4}$. 164. $\frac{7}{8} - \frac{2}{3}$. 167. $\frac{2}{3} - \frac{13}{30}$.
 162. $\frac{3}{4} - \frac{2}{5}$. 165. $\frac{17}{18} - \frac{5}{6}$. 168. $\frac{11}{12} - \frac{23}{60}$.
 169. $\frac{19}{32} - \frac{29}{96}$. 170. $\frac{1}{4} - \frac{1}{6}$. 171. $\frac{5}{8} - \frac{5}{12}$.
 172. $\frac{11}{20} - \frac{2}{15}$. 179. $83 - 57\frac{49}{72}$. 186. $23\frac{11}{24} - \frac{3}{4}$.
 173. $\frac{29}{36} - \frac{13}{24}$. 180. $9\frac{3}{4} - 5\frac{2}{3}$. 187. $12\frac{5}{6} - \frac{7}{8}$.
 174. $\frac{15}{28} - \frac{5}{42}$. 181. $30\frac{5}{8} - 12\frac{2}{5}$. 188. $40\frac{5}{12} - 1\frac{4}{15}$.
 175. $7 - \frac{3}{4}$. 182. $15\frac{7}{12} - 6\frac{29}{72}$. 189. $35\frac{27}{50} - 19\frac{19}{20}$.
 176. $25 - \frac{5}{18}$. 183. $43\frac{9}{10} - 18\frac{1}{15}$. 190. $16\frac{1}{15} - 9\frac{2}{3}$.
 177. $28 - 6\frac{13}{20}$. 184. $61\frac{11}{16} - 47\frac{5}{24}$. 191. $20\frac{5}{24} - 12\frac{47}{72}$.
 178. $50 - 38\frac{16}{25}$. 185. $8\frac{1}{3} - 1\frac{1}{2}$. 192. $31\frac{9}{80} - 17\frac{9}{16}$.

193. $62\frac{7}{15} - 25\frac{43}{60}$. 196. $13\frac{3}{8} - 9\frac{5}{6}$.
 194. $84\frac{13}{20} - 57\frac{89}{100}$. 197. $31\frac{7}{12} - 18\frac{14}{15}$.
 195. $9\frac{1}{6} - 5\frac{3}{4}$. 198. $42\frac{13}{32} - 23\frac{35}{48}$.
 199. $70\frac{8}{15} - 36\frac{19}{25}$.

7. Բազմապատկում կոտորակով:

200. $8 \times \frac{2}{5}$. 204. $3 \times \frac{4}{15}$.
 201. $14 \times \frac{5}{9}$. 205. $24 \times \frac{13}{72}$.
 202. $16 \times \frac{3}{4}$. 206. $6 \times \frac{5}{8}$.
 203. $60 \times \frac{7}{12}$. 207. $36 \times \frac{5}{27}$.

208. $\frac{7}{8} \times \frac{2}{3}$.
 209. $\frac{5}{6} \times \frac{7}{10}$.
 210. $\frac{2}{9} \times \frac{3}{5}$.
 211. $\frac{45}{64} \times \frac{8}{15}$.
 212. $13\frac{1}{2} \times \frac{4}{9}$.
 213. $26\frac{2}{3} \times \frac{9}{16}$.
 214. $21\frac{3}{5} \times \frac{35}{36}$.
 215. 5 գրուանք. $\times \frac{5}{8}$.
 216. 18 սաժ. $\times \frac{2}{3}$.
 217. 25 փութ $\times \frac{4}{5}$.
 217. 16 չա. $\times \frac{13}{32}$.
 219. 12 ժամ $\times \frac{11}{15}$.
 220. $6\frac{3}{4}$ գրուանք. $\times \frac{5}{12}$.
 221. $42\frac{1}{2}$ վերստ $\times \frac{9}{25}$.

222. (2 արշ. 13 վերչոկ) $\times \frac{3}{4}$.
 223. (2 գրուանք. 23 մսխ.) $\times \frac{9}{20}$.
 224. (3 ժամ 40 բոպէ) $\times \frac{7}{15}$.
 225. (42 սաժ. 2 ոտնաչափ) $\times \frac{5}{16}$.
 226. (4 չա. $1\frac{3}{4}$ չկ.) $\times \frac{8}{9}$.
 227. (2 փութ $32\frac{1}{2}$ գր.) $\times \frac{7}{10}$.
 228. (1 գրուանք. $5\frac{1}{4}$ մսխ.) $\times \frac{2}{15}$.

8. Բաժանումն կոտորակով:

229. $13 : \frac{3}{4}$.
 230. $36 : \frac{4}{15}$.
 231. $81 : \frac{9}{28}$.
 232. $7 : \frac{14}{25}$.
 233. $42 : \frac{8}{15}$.
 234. $75 : \frac{12}{35}$.
 235. $\frac{8}{27} : \frac{2}{3}$.
 236. $\frac{25}{48} : \frac{5}{8}$.
 237. $\frac{3}{5} : \frac{9}{20}$.

238. $\frac{27}{32} : \frac{3}{4}$.
 239. $26\frac{1}{4} : \frac{5}{6}$.
 240. $24\frac{8}{9} : \frac{7}{12}$.
 241. 20 գրուանքան : $\frac{8}{9}$.
 242. 27 փութ : $\frac{6}{13}$.
 243. (1 գրուանք. 29 մսխ.) : $\frac{5}{12}$.
 244. (45 սաժ. 1 ոտնաչափ) : $\frac{8}{15}$.
 245. (8 չա. $3\frac{1}{2}$ չկ.) : $\frac{3}{8}$.
 246. (1 ժամ $21\frac{1}{4}$ բոպ.) : $\frac{5}{16}$.
 247. 24 ժամ : $\frac{1}{4}$ ժամով.
 248. 10 սաժ. : $\frac{2}{3}$ սաժ.
 249. 23 փութ : $\frac{4}{5}$ փութով.

250. 30 գրուանք. : $3\frac{3}{4}$ գրուանք.
 251. $\frac{3}{4}$ արշ. : $\frac{1}{16}$ արշ.
 252. $\frac{4}{5}$ վերստ : $\frac{2}{25}$ վերստով.
 253. $3\frac{3}{14}$ սաժ. : $\frac{5}{28}$ սաժ.
 254. $22\frac{1}{2}$ գրուանք. : $3\frac{3}{4}$ գրուանք.
 255. (4 չա. 3 չկ.) : $\frac{7}{8}$ չկ.
 256. (1 փութ 10 գր.) : $\frac{5}{6}$ գր.
 257. (1 օր 8 ժամ) : $\frac{4}{15}$ ժամով.
 258. (3 սաժ. $1\frac{1}{2}$ արշ.) : $\frac{3}{32}$ արշ.

Խնդիրներ կոտորակներով:

259. 24 սաժէն պարանի համար 36 կոպէկ է վճարուած: Ինչքան փող նստեց՝ 7 սաժ., 15 սաժ., $16\frac{1}{2}$ սաժ. պարանը:

260. Մէկ փութ ներկը 64 մանէթ արժէ: Ինչքան է հարկաւոր վճարել— $12\frac{1}{2}$ գր., $8\frac{1}{4}$ գր., $20\frac{3}{4}$ գր., $30\frac{5}{8}$ գր. ներկին:

261. Մի ջրաղաց $\frac{9}{20}$ ժամում $6\frac{3}{4}$ չեւիքիկ ցորեն է աղում: Նա ինչքան ցորեն կ'աղայ $10\frac{11}{12}$ ժամում:

262. $3\frac{7}{8}$ փութ իւղը լաւ պահելու համար $9\frac{11}{16}$ գր. աղ է հարկաւոր, $8\frac{7}{20}$ փութ իւղին ինչքան աղ կ'երթայ:

263. 6 գրուանքայ արեւածաղկի սերմից $1\frac{7}{48}$ գր. ձէթ է հանուում: Ինչքան սերմ պէտքէ վերցնել, որ $36\frac{2}{3}$ գր. ձէթ ստացուի:

264. $20\frac{1}{3}$ փութ փայտը $5\frac{1}{12}$ փութ ածուխ է տալիս: $16\frac{1}{2}$ փութ փայտը ինչքան ածուխ կ'տայ:

265. Շտեմարանի պատը շինելու համար $\frac{3}{8}$ արշ. լայնութիւն ունեցող 40 հատ տախտակ է հարկաւոր: Միևնոյն պատին քանի՞ տախտակ կ'երթայ, եթէ որ տախտակի երկարութիւնը միևնոյնը լինի, իսկ լայնութիւնը— $\frac{5}{16}$ արշին:

266. Մի գրագիր ձեռագիրը 34 օրում արտագրեց, օրական $4\frac{3}{4}$ ժամ աշխատելով: Նա այդ միևնոյն ձեռագիրը քանի՞ օրում կ'արտագրէ, եթէ որ օրական $8\frac{1}{2}$ ժամ աշխատէ:

267. Մի վաճառական ծախեց՝ առաջին անգամ՝ $12\frac{5}{8}$ գր. իւղ, գրուանքան 40 կոպ., երկրորդ անգամ— $15\frac{7}{16}$ գր., գրուանքան 32 կոպ., իսկ երրորդ անգամ մի քանի գրուանքայ, իւրաքանչիւր գր. 28 կոպ.։ Նա ինչքան իւղ ծախեց, եթէ որ ընդամենը 15 մանէթ, 45 կոպ. ստացաւ։

268. Գիւղացին 12 արտ ցանելու համար իւր ունեցած ցորենի $13\frac{1}{18}$ մասը սերմի համար գործ դրեց, իւրաքանչիւր արտին $2\frac{1}{16}$ չետովերիկ հաշուելով։ Նորա մօտ ղարձեալ ինչքան ցորեն մնաց։

269. Հովիւր իւր հօտի $\frac{3}{16}$ մասը խուզեց. իւրաքանչիւր ոչխարը՝ $3\frac{5}{6}$ գր., իսկ բոլոր ոչխարները 4 փութ, $35\frac{1}{2}$ գր. բուրդ տուին։ Հօտի մէջ քանի ոչխար կար։

270. Մի տանտիկին իւր փողի $\frac{3}{25}$ մասով տաւարի և ոչխարի մի առաւ. տաւարի միւր $7\frac{2}{5}$ գր. էր, գրուանքան 10 կոպ., իսկ ոչխարի միւր—4 գր., գրուանքան 12 կոպ.։ Նա ընդամենը ինչքան փող ունէր։

271. Պատառագործը 36 արշին մոշոր (կլէօնկայ) ունէր. դորա $23\frac{2}{24}$ մասը նա աթոռներին համար գործ դրեց, իւրաքանչիւրին— $1\frac{7}{16}$ արշ.։ Պատառագործը քանի աթոռ պատահեց։

272. Դարբինը իւր առած երկաթի $\frac{5}{12}$ մասը մանգաղներին, $\frac{4}{15}$ -ը գերանդներին, մնացած 1 փութ և $7\frac{1}{2}$ գրուանքան էլ կացիներին համար գործ դրեց։ Դարբինը ինչքան երկաթ առաւ։

273. Մի կալուածատէր մի տարի ժամանակով, 10 տոկոսով, փող վերցրեց։ Ժամանակը լրանալուն պէս նա 495 մանէթ պէտքէ վճարէր։ Կալուածատէրը ինչքան փող վերցրեց։

274. Վաճառականը 4740 մանէթի ապրանք ծախեց, որից և $18\frac{1}{2}$ տոկոս օգուտ ստացաւ։ Այդ ապրանքը վաճառականին ինչքան նստեց։

275. Չորս կապոցի մէջ հաւասար կերպով $52\frac{1}{2}$ արշ. պղնձէ թել կայ։ Ամէն մի կապոցը ինչքան է քաշում, եթէ որ $1\frac{7}{8}$ արշ. պղնձէ թելը $3\frac{5}{12}$ գր. է քաշում։

276. $12\frac{7}{20}$ փութ աղաքարը 7 մանէթ, 41 կոպ. արժէ, իսկ $13\frac{3}{4}$ փութ ծեծած աղը—16 մանէթ, 50 կոպ. Ծեծած աղը աղաքարից քանի անգամ է թանկ։

277. Մի չետովերիկ դարին $29\frac{5}{12}$ գր. է քաշում։ 48 պարկ դարին ինչքան կ'քաշէ, եթէ որ իւրաքանչիւր պարկում $3\frac{7}{8}$ չետովերիկ դարի կայ։

278. Մի բեռնակիր սայլ $15\frac{5}{12}$ ժամ ճանապարհին էր. այդ ժամանակի $3\frac{3}{4}$ ժամը հանգստանալու վերայ անցկացաւ, իսկ մնացած ժամանակ զնաց, ժամը $3\frac{3}{5}$ վերստ ճանապարհ կտրելով։ Նա ինչ տարածութիւն զնաց։

279. Պետերբուրգից մինչև Օդէսսա 1716 վերստ է. այդ տարածութեան $\frac{7}{13}$ մասը Պետերբուրգի և Վարչաւի միջի տարածութեան $22\frac{2}{25}$ մասն է կազմում։ Պետերբուրգից մինչև Վարչաւ քանի վերստ է։

280. Վաճառականը 342 մանէթի բուրդ ծախեց, որից 20 տոկոս օգուտ ստացաւ։ Բուրդը նորան ինչքան նստեց։

281. Մի տաւար առնող զիւղացի 1245 մանէթի կով ծախեց, որից 25 տոկոս օգուտ ստացաւ։ Կովերը իրան ինչքան էին նստել։

282. Հայրը իւր աղջկանը իւր փողերի $\frac{5}{12}$ մասը կտակեց, իսկ մնացածը՝ հաւասարապէս՝ երկու որդեաց տուեց։ Իւրաքանչիւր որդին ինչքան ստացաւ, եթէ որ աղջկայ բաժինը 20,000 մանէթ էր։

283. Վաճառականը $8\frac{3}{4}$ արշ. կապոյտ և $12\frac{1}{2}$ արշ. սև մահուղ ծախեց. կապոյտ մահուղի համար նա 18 մանէթ, 90 կոպ. ստացաւ։ Վաճառականը սև մահուղը քանիսով ծախեց, եթէ որ սև մահուղի արշինի համար՝ կապոյտ մահուղի արշինից 2 ման. 40 կոպ. աւելի վերցրեց։

284. Մէկ մշակ մի խոտհարքի խոտը 8 ժամումն է վերտալիս, միւրը—վեց, իսկ երրորդը—12 ժ.։ Այդ խոտը բոլոր երեք մշակը քանի ժամում վէր կ'տան, եթէ որ միասին աշխատեն։

285. Ջրի աւազանը երեք խողովակ ունի. առաջին խողովակը նորան կարող է լցնել 15 ժ., երկրորդը—12, իսկ երրորդը—20 ժամում։ Սւազանը քանի ժամում կ'լցուի, եթէ որ բոլոր երեք խողովակը միանգամից բացանեն։

286. Կառքի յետևի ակը 22 սաժ. $1\frac{1}{2}$ արշ. տարածութեան վերայ 30 անգամ պտոյտ եկաւ։ Առաջին ակը քանի

պտոյտ արեց, եթէ որ նորա չըջապատը յետեի ական չըջապատից $\frac{3}{8}$ արշ. պակաս է:

287. Կապալառուն իւր ունեցած ալիւրի $\frac{7}{10}$ մասը, որը 6 փութ 22 $\frac{1}{2}$ գր. էր, բանեցրեց: Մնացած ալիւրը ինչքան ժամանակ բաւական կ'լինի, եթէ որ օրական 18 $\frac{3}{4}$ գր. մսխէ:

288. Զխատէրը 8 չտ. 3 չկ. 4 գարն. գարի ունէր. դորա $\frac{7}{12}$ մասով երեք շաբաթուայ մէջ վեց ձի պահեց: Իւրաքանչիւր ձին օրական ինչքան էր ուտում:

289. Մէկ մեծ փողոցի վերայ 36 լապտեր կայ: Բոլոր լապտերները մէջ 56 օրում ինչքան նաւթ այրուեց, եթէ որ նաւթի գր. 3 $\frac{1}{2}$ կոպ. էր, և իւրաքանչիւր լապտերի մէջ էլ զի՜չերը $\frac{9}{16}$ գր. նաւթ էր այրում:

290. Կալուածատէրը իւր հողը գրաւ դրեց և գնահատած գումարի $\frac{2}{3}$ մասը ստացաւ. ստացած փողերի $\frac{7}{18}$ մասը նա շինութիւնների նորոգութեանց համար գործ դրեց, $\frac{2}{15}$ մասով տաւար առաւ, իսկ մնացած փողերով պարտքը վճարեց: Կալուածատիրոջ պարտքը ինչքան է, եթէ որ նորա կալուածքը 19440 մանէթ է գնահատած:

291. 25 օրուայ մէջ մի գործարանում 180 մարդ էր աշխատում. բոլոր մշակների $\frac{4}{15}$ մասը օրական 1 մանէթ, 30 կոպ. էր ստանում, $\frac{5}{12}$ մասը— $\frac{3}{4}$ ման., իսկ մնացածները—1 $\frac{1}{2}$ մանէթ—իւրաքանչիւրը: Գործարանը բոլոր մշակներին ինչքան փող պէտքէ վճարէ:

292. Ներկարարը ներկ պատրաստեց և $\frac{5}{8}$ մասը դռներին և պատուհանների համար գործ դրեց. դռներին—9 $\frac{5}{12}$, իսկ պատուհաններին—5 $\frac{3}{8}$ փութ ներկ գնաց: Ներկարարը ինչքան ներկ պատրաստեց:

293. Մի շտեմարանի մէջ եղած ցորենից առաջին անգամ վերցրին $\frac{5}{15}$ մասը, իսկ երկրորդ անգամ— $\frac{5}{8}$ -ը, որը առաջինի հետ միասին 164 չետվերտ և 2 չետվերիկ եղաւ: Շտեմարանումը ինչքան ցորեն կար:

294. Մշակները առաջին շաբաթ փողոցի $\frac{5}{14}$ մասը քարեցին, երկրորդ շաբաթ—մնացած տարածութեան $\frac{2}{3}$ մասը, իսկ երրորդ շաբաթ—վերջին 180 սաժէնը: Փողոցը ինչ երկարութիւն ունէր:

295. Վաճառականը 22 փութ, 31 գր. շաքար ունէր. 12 գլխից իւրաքանչիւրը 24 $\frac{7}{8}$ գր. էր, 15-ից իւրաքանչիւրը 20 $\frac{5}{8}$ գր., իսկ մնացածների ամէն մէկն էլ 18 $\frac{3}{4}$ գր.: Վաճառականը ընդամենը քանի՞ գլուխ շաքար ունէր:

296. Երկաթուղու երկու գնացք միաժամանակ երկու իջևանից միմեանց հանդէպ դուրս եկան. նոցանից մէկը 4 ժամում 114 վերստ էր գնում, իսկ միւսը—միևնոյն ժամանակում—87 վերստ: Գնացքները քանի՞ ժամից յետոյ պատահեցան, եթէ որ երկու իջևանների միջի տարածութիւնը 301 $\frac{1}{2}$ վերստ է:

297. Մեղուաբոյժը մի փեթակից 10 $\frac{3}{32}$ գր. մեղրամոմ ստացաւ, իսկ միւսից—2 $\frac{5}{12}$ գր. պակաս. բոլոր մեղրամոմը նա ծախեց՝ գրուանքան 96 կոպ.: Մեղուաբոյժը ինչքան փող աշխատեց մեղրամոմից:

298. Երկու գիւղացի երկու կաշուէ ձուպան գործեցին. մէկի գործածը 17 $\frac{3}{16}$ սաժ. երկարութիւն ունէր, իսկ միւսինը՝ առաջինի գործածից՝ 3 $\frac{5}{8}$ սաժէնով երկար էր: ձուպանների համար ինչքան կաշի կ'հարկաւորուի, եթէ մի սաժ. ձուպանին 4 $\frac{1}{2}$ գրուանքայ է գնում:

299. Վաճառականը 3 $\frac{3}{4}$ փութ թէյ ունէր, որի գրուանքան 1 ման. 47 կոպ. արժէր. դորա $\frac{3}{8}$ մասը փչացաւ և չ'ծախուեց: Նա մնացած թէյի գրուանքան քանիսով պէտքէ ծախէ, որ ծախսը ծածկէ:

300. Յանքի համար երկու տեսակ գարի խառնեցին և 4 չտ. 3 չկ. խառնուրդ ստացան. առաջին տեսակ գարու 3 չետվերիկի համար երկրորդ տեսակից 4 չետվերիկ վերցրին: Խառնուրդը ինչքան էր, եթէ որ առաջին տեսակ գարու չետվերիկը 30 $\frac{3}{4}$ գր., իսկ երկրորդինը—29 $\frac{7}{16}$ գր. էր քաշում:

301. Մէկ գործարանում մեխ պատրաստող 3 մեքենայ կայ. առաջինը $\frac{5}{8}$ ժամում պատրաստում է 1 $\frac{1}{16}$ փութ մեխ, երկրորդը $\frac{1}{3}$ ժամում— $\frac{5}{12}$ փ., իսկ երրորդը՝ $\frac{5}{8}$ ժամ— $\frac{7}{8}$ փ.: Բոլոր մեքենաները 113 $\frac{1}{4}$ փութ մեխը քանի՞ ժամում կ'պատրաստեն:

302. Մէկ զինուորի համար օրական 21 $\frac{1}{32}$ գր. ալիւր է հաշւում: Բոլոր զօրագնդին 8 օրում քանի՞ պարկ ալիւր կ'երթայ,

եթէ որ զինուորներն թիւը 480 է, իսկ ամէն մի սլարկն էլ իւր մէջ $4\frac{1}{2}$ փութ ալիւր է պարունակում:

303. Մի գիւղացի կին երկու շրջակաճառի վերայ իւր սատրաստած բոլոր հորագործ շալը ծախեց. մէկին տուեց բոլորի $\frac{9}{20}$ մասը և դարձեալ 35 արշին, իսկ միւսին—նոյնպէս բոլորի $\frac{2}{15}$ մասը և էլի մնացած 40 արշինը: Գիւղացի կինը ինչքան հորագործ շալ ունէր:

304. Շոգենաւից առաջին անգամ հանեցին բոլոր տախտակներն $\frac{5}{16}$ մասը և դարձեալ 4750 տախտակ, երկրորդ անգամ $\frac{1}{24}$ -ը և էլի 3490 տախտակ, երրորդ անգամ $\frac{3}{32}$ -ը և մնացած 4955 տախտակը: Շոգենաւի մէջ բանի տախտակ կար:

305. Գիւղացի կանայք առաջին օրը իւրեանց բանջարանոցում բոլոր ածուների $\frac{5}{24}$ մասը քաղ հանեցին, երկրորդ անգամ՝ առաջինից՝ երկու անգամ աւելի, երրորդ անգամ՝ երկրորդից երեք անգամ պակաս: Դարձեալ քանի՞ ածու մնաց քաղ հանելու: Եթէ որ կանայք երկրորդ օրը՝ երրորդ օրից՝ 60 ածու աւելի քաղ հանեցին:

306. Մի փոքրիկ անտառում բոլոր ծառերի $\frac{4}{27}$ մասը կաղնի է, $\frac{5}{18}$ -ը աճարի, իսկ մնացածը—լորի: Ընդամենը քանի՞ ծառ կայ, եթէ որ լորին կաղնուց և աճարի ծառից՝ 960-ով աւելի է:

307. Պարանը 3 կտոր է արած. առաջին կտորը բոլոր պարանի $\frac{7}{20}$ մասն է կազմում, երկրորդը— $\frac{12}{25}$ —մասը, իսկ երրորդը առաջին երկուսից 22 սաժ. կարճ է: Պարանը ինչ երկարութիւն ունէր:

308. Գիւղացին քաղաք բերած իւր բոլոր թիւերը 3 օրում ծախեց՝ առաջին օրը բոլորի $\frac{5}{18}$ մասը, իսկ երկրորդ օրը— $\frac{8}{15}$ -ը, որի քանակութիւնը՝ առաջին օրուայ ծախածների հետ միասին հաշուելով՝ 292 է: Երրորդ օրը նա քանի՞ թի ծախեց:

309. $5\frac{3}{4}$ տոկոսով տուած դրամագլուխը $2\frac{1}{2}$ տարուայ մէջ 431 $\frac{1}{4}$ մանէթ օգուտ բերեց: Դրամագլուխը ինչքան է:

310. $3\frac{3}{4}$ տարի ժամանակով տուած 6756 մանէթը, $6\frac{1}{2}$ տոկոսով, ինչքան օգուտ կ'բերէ:

311. $2\frac{3}{4}$ տարուց յետոյ՝ տարեկան $5\frac{1}{2}$ տոկոս բերող՝ 3480 մանէթ դրամագլուխը ինչքան կ'դառնայ:

312. Մի փայտալաճառ փայտ առաւ և պահանջած փողը չորս ժամանակամիջոցում վճարեց. առաջին անգամ տուեց բոլոր փողի $\frac{5}{8}$, երկրորդ անգամ— $\frac{2}{15}$ և երրորդ անգամ— $\frac{3}{10}$ մասը: Զորրորդ ժամանակամիջոցին նա ինչքան վճարեց, եթէ որ առաջին երեք ժամանակամիջոցում ընդամենը 5440 մանէթ տուեց:

313. Վաճառականը 480 մանէթով ապրանք առաւ: Նա դորան բանիսով պէտքէ ծախէ, որ 25 տոկոս օգուտ ստանայ, եթէ որ փաթաթելու և ուղարկելու ծախքը բոլոր ապրանքի արժողութեան $9\frac{1}{2}$ տոկոսն է կազմում:

314. Պղնձից և անագից 63 փութ և $11\frac{3}{8}$ գր. ծանրութեամբ ձուլուածք է կազմած. 4 փութ, $12\frac{1}{48}$ գր. պղնձի համար 1 փութ, $15\frac{15}{32}$ գր. անագ է վերցրած: Զուլուածքի մէջ ինչքան անագ կայ:

315. Երեք սայլապան սպրանք կրելու համար 97 ման. 60 կոպ. ստացան. առաջինը $140\frac{1}{2}$ փութ կրեց, երկրորդը— $164\frac{3}{4}$, իսկ երրորդը— $182\frac{3}{4}$: Իւրաքանչիւր սայլապան ինչքան վարձ ստացաւ:

316. Պղնձագործը 4 կաթսայ և 6 կոնք շինելու համար 3 փութ, $38\frac{5}{8}$ գր. պղինձ գործածեց: Ինչքան պղինձ գործ դրեց կաթսաների և ինչքան կոնքերի համար, եթէ որ իւրաքանչիւր կաթսային, իւրաքանչիւր կոնքից, $15\frac{3}{4}$ գր. պղինձ աւելի գնաց:

317. Մշակները մի խնուղի չորս շաբթում նորոգեցին—առաջին շաբթում ճանապարհի երկարութեան $\frac{1}{6}$ մասը, երկրորդում՝ մնացած տարածութեան $\frac{3}{4}$ -ը, երրորդում՝ թողած տարածութեան $\frac{1}{3}$ -ը, իսկ չորրորդ շաբթում—1 վերստ և 125 սաժ.: Խճեայ ճանապարհը ինչ երկարութիւն ունէր:

318. Վաճառականը երեք մարդու վերայ միատեսակ զնով մի արկղ նարինջ ծախեց. առաջինը բոլոր նարինջների $\frac{9}{20}$ մասը առաւ, երկրորդը—մնացորդի $\frac{12}{25}$ —ը, իսկ երրորդը—մնացած 286 նարինջը: Վաճառականը հարիւր նարինջի համար ինչքան վերցրեց, եթէ որ երրորդ մարդուց՝ $60\frac{1}{2}$ կոպ. աւելի ստացաւ, քան թէ երկրորդից:

319. Կապալառուն մի զօրանոցի տուեց 317 փութ, $23\frac{1}{2}$ գր. ալիւր, փութը 2 ման. 40 կոպ. արժողութեամբ. բոլոր ալիւրի $\frac{20}{27}$ մասի փութը իրան 2 ման. 8 կոպ. նստեց, իսկ մնա-

ցածի փութը—2 ման. 20 կոպ.: Այդ կապալից նա ինչքան
օգուտ ստացաւ:

320. 150 մշակ 4 ամսում մի պատ շինեցին, որի բաժրու-
թիւնը 5 սաժ., երկարութիւնը $25\frac{1}{2}$ սաժ., իսկ հաստութիւնը—
1 արշին էր: 5 ամսում 200 մշակը ինչ բարձրութեան պատ կը-
շինեն, եթէ պատի երկարութիւնը 85 սաժէն, իսկ հաստութիւնը
 $1\frac{1}{4}$ արշին լինի:—

Ա. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԵԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿ:

$2 \times 2 = 4.$	$3 \times 3 = 9.$	$4 \times 4 = 16.$	$5 \times 5 = 25.$
$2 \times 3 = 6.$	$3 \times 4 = 12.$	$4 \times 5 = 20.$	$5 \times 6 = 30.$
$2 \times 4 = 8.$	$3 \times 5 = 15.$	$4 \times 6 = 24.$	$5 \times 7 = 35.$
$2 \times 5 = 10.$	$3 \times 6 = 18.$	$4 \times 7 = 28.$	$5 \times 8 = 40.$
$2 \times 6 = 12.$	$3 \times 7 = 21.$	$4 \times 8 = 32.$	$5 \times 9 = 45.$
$2 \times 7 = 14.$	$3 \times 8 = 24.$	$4 \times 9 = 36.$	$5 \times 10 = 50.$
$2 \times 8 = 16.$	$3 \times 9 = 27.$	$4 \times 10 = 40.$	
$2 \times 9 = 18.$	$3 \times 10 = 30.$		
$2 \times 10 = 20.$			

$6 \times 6 = 36.$	$7 \times 7 = 49.$	$8 \times 8 = 64.$	$9 \times 9 = 81.$
$6 \times 7 = 42.$	$7 \times 8 = 56.$	$8 \times 9 = 72.$	$10 \times 10 = 100.$
$6 \times 8 = 48.$	$7 \times 9 = 63.$	$8 \times 10 = 80.$	
$6 \times 9 = 54.$	$7 \times 10 = 70.$		
$6 \times 10 = 60.$			

Բ. 2 Ա Փ Ե Ր.

62=3x3	Ե Ր Կ Ա Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն	2 Ա Փ Ե Ր.	1=3x3
302=3x3			3=3x3
32=7x3	Մ հոնը—7 վերստ է.		8=4x3
304=8x3	Վերստը—500 սաժէն.		10=3x3
31=9x3	Սաժէնը—3 արշին.		12=3x3
303=10x3	Արշինը—16 վերջուկ.		41=7x3
	Սաժէնը—7 ոտնաչափ (ֆուտ).		101=8x3
	Ոտնաչափը—12 դիւյիմ.		81=9x3
	Դիւյիմը—10 դիծ (լինեայ).		302=10x3

Ծ Ա Ն Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն 2 Ա Փ Ե Ր.

13=9x3	Բերկովեցը—10 փութ.	33=3x3
1001=10x101	Փութը—40 գրուանքայ.	34=7x3
	Գրուանքան—32 լոտ կամ 96 մսխալ.	41=8x3
	Լոտը—3 մսխալ.	13=9x3
	Մսխալը—96 մասնաչափ.	303=10x3

Ը Ն Դ Ե Ղ Ե Ն Ն Ե Ր Ի 2 Ա Փ Ե Ր.

2 Կտվերաը—8 չեովերիկ.
2 Կտվերիկը—8 գարնեց.

Հ Ե Ղ Ո Ւ Կ Ն Ե Ր Ի 2 Ա Փ Ե Ր.

Տակաուը—40 դոյլ (վեդրո).
Դոյլը—10 չափ.
Թունդին—5 շիշ.

Ժ Ա Մ Ա Ն Ա Կ Ի 2 Ա Փ Ե Ր.

Դարը—100 տարի.
Հասարակ տարին—365 օր.
Նահանջ *) տարին—366 օր. (4 տարին մի անգամ).
Տարին—12 ամիս.
Տարին—52 շաբաթ.
Ամիսը (միջին թուով) 30 օր.
Շաբաթը—7 օր.
Օրը (գիշեր և ցերեկ)—24 ժամ.
Ժամը—60 րոպե.
Րոպեն—60 վայրկեան.

Թ Ղ Թ Ի 2 Ա Փ Ե Ր.

Օգման—20 դաստայ.
Դաստան—24 թերթ.

Գ Ր Ա Մ Ն Ե Ր.

Մանէթը. (ուուրին)—100 կոպէկ.
Ապասին—20 կոպէկ.
Նրեք շահանոցը—15 կոպէկ.
Նրկու շահանոցը—10 կոպէկ.
Մի շահանոցը—5 կոպէկ.

Բացի թղթադրամ մէկ մանէթանոցից Ռուսաստանում գործ են ածուում երեք, հինգ, տասն, քսանուհինգ և հարիւր մանէթանոց թղթադրամներ զանազան գոյներով:

*) Մ ա ն յ թ ու թ իւ ն: 2 օր օրով աւանց մնացորդի բաժանուող տարեթիւը կոչուում է նահանջ, իսկ մնացորդ ունեցողը—հասարակ:

Քառակուսի և խորանարդ չափերի*) մասին բաւական է միայն աշակերտաց հիմնաւորապէս հասկացնել, որ առաջինի համար՝ տուած երկարութեան չափերը իրար վերայ երկու, իսկ երկրորդի համար՝ երեք անգամ են բազմապատկուած:

Գ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՌԵՐԻ ԹՈՒԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ:

Ա—1.	Ը—8.	Կ—60.	Ն—400.	Ս—2000.
Բ—2.	Թ—9.	Հ—70.	Շ—500.	Վ—3000.
Գ—3.	Ժ—10.	Ձ—80.	Ո—600.	Տ—4000.
Դ—4.	Ի—20.	Ղ—90.	Զ—700.	Բ—5000.
Ե—5.	Լ—30.	Ճ—100.	Պ—800.	Յ—6000.
Զ—6.	Խ—40.	Մ—200.	Զ—900.	Ի—7000.
Է—7.	Ծ—50.	Յ—300.	Ռ—1000.	Փ—8000.
Ք—9000.				

Տասն հազարից (բիւրից) բարձր թուերը կազմուած են մեր այբբենական տառերի կրկնութեամբ, միայն իւրաքանչիւրի վերայ դնելով ստորակէտ—տասն հազարական նշան, օրինակ՝ 19400—Ա՛ՔՆ, 13200—Ա՛ՎՄ և այլն: Բիւրը համարուած է թուարկութեան բարձր դասակարգերի հիմբ: Ներկայ ժամանակա՝ իբրեւ դիւրութիւն՝ ոմանք հազարից բարձր թուերը կազմուած են նոյնպէս տառերի կրկնութեամբ, միայն իւրաքանչիւրին հազարական (Ռ) թիւը կցելով:—

*) Առհասարակ չափերը մասին խնդրումն մեր յարգելի ուսուցչաց, որ տեղական, այն ևս Հայկական չափերի անունները, եթէ կան, իւրեանց բացատրութիւններով հանդերձ ուղարկեն մեզ, որպէս զի՝ ընդհանրացնելու նպատակաւ՝ ասպագայումն կարելի լինի դոցա առաջարկել ի գործածութիւն:

Գ. Ե.

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ:

ԹՈՒԱԿԱՆ ՕՐԻՆԱԿՆԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ:

187.	944.	204.	32.	221.	342.	238.	250.
188.	597.	205.	6000.	222.	54.	239.	112330.
189.	700.	206.	4266.	223.	161.	240.	6308.
190.	1443.	207.	562.	224.	978.	241.	5918.
191.	2660.	208.	5024.	225.	4244.	242.	7000000.
192.	7.	209.	48.	226.	49509.	243.	1450000.
193.	338.	210.	5.	227.	984576.	244.	7180.
194.	275.	211.	5000.	228.	3456.	245.	310000.
195.	2955.	212.	3314.	229.	20972.	246.	10000.
196.	753.	213.	285.	230.	714750.	247.	6496.
197.	9.	214.	4800.	231.	248.	248.	4800000.
198.	3160.	215.	0.	232.	1084.	249.	2000000.
199.	280.	216.	82.	233.	440440.	250.	459000.
200.	16.	217.	2600.	234.	7315.	251.	179.
201.	745.	218.	837.	235.	2630.	252.	278.
202.	2790.	219.	215.	236.	545.	253.	259.
203.	2553.	220.	6270.	237.	100000.	254.	689.

255. 9. 257. 0.
256. 37. 502. 1116 մանէթ, 90 կոպէկ:

503. 484 սածէն:
504. 2 օգմայ, 16 դաստայ
18 թերթ:
505. 14:
506. 2 փութ, 6 գրուանքայ,
24 մսխար:
507. 64:
508. 24 չեովերտ, 6 չկ. 7
դարնեց:
509. 24:
510. 5 փութ, 18 դր.:
511. 2 օր, 10 ժամ, 35
րոպէ:
512. 20 սածէն:
513. 26:
514. 4 վերստ, 375 սածէն:
515. 1 շաբաթ:
516. 23 մղոն, 4 վերստ:
517. 1 փութ, 30 դր.:
518. 354 սածէն, 2 ոտնաչափ:
519. 20 չտ., 6 չկ., 7 դարն.:
520. 54:
521. 12 փութ, 30 դր.:
522. 10 սածէն:
523. 1 շաբաթ, 3 օր, 10
ժամ, 45 րոպ.:
524. 29 մղոն, 5 վեր ստ, 456
սածէն:
525. 295 չտ. 6 չկ.:
526. 25:
527. 135 քառակուսի սած.:
528. 184 քառ. սած., 2
քառ. արշին:
529. 6 քառ. սած., 4 քառ.
արշին:
530. 3 քառ. վերստ, 3176
քառ. սածէն:
531. 277 քառ. մղոն, 35
քառակուսի վերստ:
532. 120 օրավար, 450
քառ. սածէն:
533. 17 քառ. սած., 5 քառ.
արշ., 72 քառ. վերշոկ:
534. 411 քառ. սածէն:
535. 4 քառ. սածէն:
536. 494 քառ. սած., 13
քառ. ոտնաչափ:
537. 4 քառ. սած., 17 քառ.
ոտնաչափ:
538. 5 քառ. սած., 36 քառ.
դիւլիմ:
539. 8 քառ. սած., 41 քառ.
ոտ, 48 քառ. դիւլիմ:
540. 47 խորանարդ սած.:
541. 96 խոր. սած., 16
խոր արշին:
542. 8 խորանարդ արշին:
543. 12 խոր. արշ., 280
խոր. վերշոկ:
544. 9 խորանարդ սածէն:
545. 7 խոր. սած., 14 խոր.
արշին:
546. 8 խոր. սած., 74 խոր.
վերշոկ:
547. 128 խոր. սածէն:
548. 239 խոր. սած., 180
խոր. ոտ:
549. 35 խոր. ոտնաչափ:
550. 48 խոր. ոտ., 200 խոր.
դիւլիմ:

551. 1 խոր. սած., 64 խոր.
ոտնաչափ:
552. 1 խոր. սած., 75 խոր.
ոտ., 450 խոր. դիւլիմ:
553. 1222 քառ. արշին:
554. 2108 քառ. վերշոկ:
555. 33735 քառ. սած.:
556. 28928 քառ. վերշոկ:
557. 61500000 քառ. սած.:
558. 811 քառ. ոտնաչափ:
559. 68400 քառ. դիւլիմ:
560. 501 խոր. արշին:
561. 102438 խոր. վերշոկ:
562. 221274 խոր. վերշոկ:
563. 19283 խոր. ոտնաչափ:
564. 29400 խոր. դիւլիմ:
565. 1778162 խոր. դիւլիմ:
566. 52 քառ. սած., 7 քառ.
արշ., 95 քառ. վերշոկ:
567. 18 քառ. սած., 13
քառ. ոտ., 122 քառ.
դիւլիմ:
568. 1 քառ. մղոն., 3 քառ.
վերստ, 70 քառ.
սածէն:
569. 15 օրավար, 232 քառ.
սածէն:
570. 92 խոր. սած., 6 խոր.
արշին:
571. 30 խորանարդ սածէն:
572. 65 խոր. սած., 79 խոր.
ոտ., 735 խոր. դիւլիմ:
573. 14 քառ. սած.,
4 քառ. արշ. 81 քառ.
վերշոկ:
574. 8 քառ. վերստ, 249299
քառ. սած., 3 ք. արշ.:
575. 3 քառ. մղոն., 12 ք.
վերստ, 224610 քառ.
սածէն:
576. 7 օրավար, 409 քառ.
սածէն:
577. 16 ք. սած., 32 ք. ոտ,
128 ք. դիւլիմ:
578. 1 խոր. սած., 8 խոր.
արշ., 1946 խոր. վերշոկ:
579. 5 խոր. սած., 18 խոր.
արշ., 3985 խոր. վերշոկ:
580. 7 խոր. սած., 199 խոր.
ոտ., 1383 խոր. դիւլիմ:
581. 239 ք. սած., 2 ք. արշ.,
44 ք. վերշոկ:
582. 2 քառ. մղոն., 10 ք.
վերստ, 762 ք. սած.:
583. 32 օրավար, 112 քառ.
սածէն:
584. 72 ք. մղոն., 2 ք. վերստ,
10525 ք. սածէն:
585. 116 ք. սած., 19 ք.
ոտ., 32 ք. դիւլիմ:
586. 2 ք. մղոն., 15 ք. վերստ,
9006 ք. սած., 21 ք.
ոտնաչափ:
587. 4 ք. մղոն., 36 ք.
վերստ, 5 ք. սած., 27
ք. ոտնաչափ:
588. 146 խոր. սած., 14
խոր. արշին:
589. 4 խոր. սած., 16 խոր.
արշին:

590. 231 խոր. ոտ., 1362
խոր. դիւյիմ:
591. 375 խոր. սաժ., 107
խոր. ոտնաչափ:
592. 228 խոր. սաժ., 4
խ. ոտ., 804 խ. դիւյիմ:
593. 2 ք. սաժ., 8 ք. արչ.,
158 ք. վերչոկ:
594. 93762 ք. սաժ., 5 ք.
արչին:
595. 1 օրաւար, 245 քառ.
սաժ., 4 ք. արչին:
596. 10 ք. վերստ., 222226
ք. սաժէն:
597. 3 ք. սաժ., 35 ք. ոտ.,
125 ք. դիւյիմ:

598. 5 ք. վերստ., 83333 ք.
սաժ., 19 ք. ոտ.:
599. 12 խոր. սաժ., 20 խ.
արչ., 3072 խ. վերչոկ:
600. 7 խոր. սաժ., 19 խ.
արչ., 2740 խ. վերչոկ:
601. 2 խոր. սաժ., 109 խ.
ոտ., 1240 խ. դիւյիմ:
602. 92:
603. 344:
604. 45:
605. 15:
606. 72:
607. 83:
608. 36:
609. 32:
610. 123:

Խ Ն Դ Ի Բ Ն Ե Բ Ի Պ Ա Տ Ա Ս Խ Ա Ն Ն Ե Բ Ը:

Ի. Ա Ս Բ Ո Ղ Ջ Թ Ո Ի Ե Բ:

51. 9 ման., 21 մ., 51 մ.,
81 մ., 765 ման.:
52. 10 ման., 34 մ., 58 մ.,
74 մ., 194 մ., 786 մ.:
54. 4 կոպ., 20 կ., 28 կ.,
36 կ., 52 կ., 1 ման.
16 կ., 2 մ. 12 կ.,
3 մ. 84 կ.:
56. 4 մանէթ, 2 մանէթ:
57. 75 կոպ., 1 ման., 1 մ.
- 25 կ., 1 մ. 50 կ., 2
ման. 25 կ., 2 մ., 2 մ.
50 կոպէկ:
58. 1170 մանէթով:
59. 5508 մանէթով:
60. 7200 մանէթ:
61. 16500 մանէթ:
62. 7 տոկոս:
63. 8 տոկոս:
64. 12000 մանէթ:

65. 1360 մանէթ:
66. 8 տոկոսով:
67. 136 ման. 50 կոպ.:
68. 1351 ման. 50 կոպ.:
69. 10 ման. 40 կոպ.:
70. 2279 մանէթ:
72. 42 ման. 50 կոպ.:
73. 2 ման. 50 կոպ., 3 մ.
75 կ., 12 մ. 50 կ., 25
մ., 125 մ., 250 մ., 625 մ.:
74. 19 ման. 32 կոպէկ:
75. 1786 մանէթ:
76. 1357 մանէթ:
77. 660000 բնակիչ:
78. 300560 հատիկ:
79. 4655 փութ:
80. 384 խուրձ:
81. 952 թուղթ:
82. 774 դիրք:
83. 59 վանդակ:
84. 694120 մանէթ:
85. 143 ման., 95 ման.,
107 մանէթ:
86. 424 ման., 248 ման.:
87. 342 չետիկերտ:
88. 32 աղջիկ:
89. 1175 խուրձ:
90. 18 օր:
91. 215 մանէթ:
92. 100 օր:
93. 2800 մանէթ:
94. 350 կրես:
95. 113030 մանէթ:
96. 1032 վերստ:
97. 42084 գրուանքայ:
98. 39 մշակ:
99. 1392 ծառ:
100. 9782 խուրձ:
101. 1397 փութ:
102. 796 չետիկերտ:
103. 15000 մանէթ:
104. 1377 մանէթ:
105. 3731 մանէթ:
106. 643340 մանէթ:
107. 69408 աղիւս:
108. Գարին—6900 հատի-
կով:
109. 12 մանէթ:
110. Փութը 4 մանէթ:
111. 1379 եղն, 8357 կով:
112. 217 վերստ տարածու-
թեան վերայ:
113. 222 մարդ:
114. 64134 մանէթ:
115. 1479 թղթադրամ:
116. 8850 բաժանորդ:
117. 16470 չետիկերտ:
118. 52 մուշտակ, 728 կի-
սամուշտակ:
119. 3105 ջուալ ցորեն,
2056 ջուալ գարի, 2137
ջուալ հանար:
120. 7 ժամ:
121. 162 մանէթով, 135
ման., 189 ման.:
122. 23 գրուանքայ:
123. 63 մեքենայ:
124. 37 արչին:
125. 9 օրում:
126. 19710 մոմ:

127. 7 դէզ:
128. Արշինը 17 մանէթով.
129. 6 օր.
130. 2 օրից յետոյ առա-
ջինին 100 վերստ,
երկրորդին—92 վերստ.
131. 4367 շէշ.
132. 66444 մանէթ.
133. 770 մանէթով.
134. 4320 սաժէն.
135. 13 մանէթ.
136. 47 արշին.
137. 168 սաժէն.
138. 25344 մանէթ.
139. 18 լապտեր.
140. 2000 մանէթ.
141. 135 մանէթ.
142. Մէկին—հինգ.
143. 2 մանէթ.
144. 230 զանգակ.
145. 13 մշակ.
146. 44418 արշին.
147. 23 մանէթով.
148. Մեծը—12792 ման. միջ-
նակը—16584 մ., կրտ-
սերը—20124 մանէթ.
149. 32 ժամում.
150. 14 մանէթ.
151. 256 օրալար, 224 օրա-
վար.
152. 600 ման., 300 ման.,
150 ման.
153. 24192 ման., 18144 մ.,
14112 ման.:
154. Կէշի—3457 գերան,
կաղնի—17285 գերան,
եղևնի—51855 գեր.:
155. 36 օրում.
156. 388600 միս.
157. 1200 մանէթ.
158. 13544 սաժէն.
159. 288 սաժէն.
160. 11760600 տառ.
161. 20250 փութ.
162. 45 օրում.
163. 864 երես.
164. 525 մանէթ.
165. 1045 վերստ.
166. 8 տոկոս.
167. 1008 թերթ.
168. Մարդակիրը—240 վ.,
ապրանքակիրը—96 վ.
169. 297 մանէթ.
170. Մեծին 800 ման. միջ-
նակին և կրտսերին՝
Էւրաքանչիւրին 3200
մանէթ.
171. 1020 օրալ. 1360 օր.
1700 օրալար.
172. 2000 ման. 2400 ման.:
173. 5390 ման. 5005 ման.:
174. 20 կով, 100 ոչխար.
175. 17 չտ., 68 չտ.:
176. 37 արշին, 26 արշ.:
177. 30 օր.
178. 7 մանէթ.
179. 276 տուն, 258 տ.,
265 տուն.
180. 252 արշին.

181. 72 դոյլ, 86 դոյլ.
182. 46 օրալ., 24 օրալ.:
183. 54000 մանէթ.
184. 12320 ման., 2464 մ.:
3696 մանէթ.
185. 18000 մանէթ.
186. 13224 մանէթով.
187. 15000 ման., 12000 մ.,
10000 մանէթ.
188. 19 հատ տասնուհինգ
կոպէկանոց.
189. 47 վերստ, 11 սաժէն.
190. 6 մեղրաման.
191. 4312 փութ.
192. 122 չտ. 5 չկ. 6 դար.,
133 չտ. 7 չկ. 5 դարն.:
193. 25 գրուանքայ, 24 մա-
խալ.
194. 107 սաժէն.
195. 8 չտ. 2 չկ.
196. 255 փութ, 30 գր.:
197. 65 փութ, 4 գր.:
198. 2 փութ, 29 գր.:
199. 138 ման., 60 կոպէկ.
200. 25 գրուանքայ.
201. 28 ման., 45 կոպ.:
202. 87 սալով.
203. 45 կոպէկ.
204. 164 փութ.
205. 22 գրուանքայ 72 մա-
խալ.
206. 461 չտ. 1 դարն.:
207. 137 փութ, 10 գր.:
208. 4 փութ.
209. 4 տոկոս.
210. 4 փութ, 32 գր.:
211. 1540 պայտ.
212. 11 փութ, 10 գր., 32
մախալ.
213. 308 պայտ.
214. 60 օր.
215. 124 չտ., 2 չկ., 3
դարն.:
216. Խոզի հատը 6 ման.
25 կ., իսկ ոչխարինը՝
3 ման. 60 կոպէկ.
217. 134 զինուոր.
218. 120 մանէթ.
219. 1902 ման., 81 կոպ.:
220. 473 փութ, 24 գր.:
221. Շաքարի գրուանքան
15 կոպ., թէյինը—1 մ.
80 կ., սուրճինը՝ 45 կ.:
222. 39 մանէթ, 88 կոպ.:
223. 14 կոպէկով.
224. 7 փութ, 35 գր.:
225. 30 ման, 22 մ. 50 կ.,
18 մ. 75 կոպէկ.
226. 151 ման. 20 կ., 192
ման., 144 մանէթ.
227. Պղինձ—1 փութ, 26
գր. 13 մախալ, ցինկ
—37 գր. 76 մախալ,
անագ՝ 28 գր. 33 մա.
228. 4 ոտնաչափ. 1 սաժ.,
1 ոտնաչափ. 3 սաժ.,
3 ոտնաչափ.
229. 3 թոփ.
230. 45 վերարկու.
231. 12 վերստ, 7 չարթում.

232. 48 օրում:
233. 18 օրմայ, 15 դաստայ,
3 թերթ:
234. 127 չտ. 4 չկ.
235. 30 օր:
236. 714 փութ:
237. 4 օրավար:
238. 18 չոր:
239. 23 փութ, 30 գր.
240. 25 տոկոս:
241. 832 ման, 72 կոպ.
242. 36 օրում:
243. 1417 փութ, 20 գր.
244. 1200 ման., 375 ման.:
245. 360 ման., 432 ման.:
246. 45 փութ, 35 գր.
247. 27000 մեխ:
248. 57 փութ:
249. Առաջինին—5 փութ,
10 գր., երկրորդին—2
փութ, 25 գրուանքայ.
7 ժամ:
250. 7 ժամ:
251. 41 մշակ:
252. 45 կոպեկ:
253. 334 ոչխար:
254. 34 տղամարդ:
255. 10 օրում, 18 ման.,
24 ման., 30 ման.:
256. 26 ժամ, 36 ըոպ:
257. Գրուանքան—6 կոպ.:
258. 2 մանեթ, 15 կոպեկ:
259. 2 փութ:
260. Ոչխարի հատը 3 ման.,
85 կոպ., իսկ խոզինը
—4 ման., 75 կոպ.:
261. 3 ման. 3 կոպ., 4 մ.
5 կ., 4 մ. 38 կոպ.:
262. 57 մ. 60 կ., 28 մ.
80 կ., 14 մ. 40 կ.:
263. 3333 ման., 26 կոպ.:
264. 111 մանեթով:
265. 130 մ., 102 մ. 80 կ.,
95 մ. 20 կոպ.:
266. Միջնակին—9736 ման.
20 կոպ., կրտսերին—
6490 մ. 80 կոպեկ:
267. Սնդիկ—12 գր., 24
մեխ., ծծումբ՝ 2 փ.,
11 գր., 84 մեխ.:
268. 1 մանեթ, 12 կոպեկ:
269. 10 վերստ:
270. 27 ժամից յետոյ, 48
ժամից յետոյ:
271. 329 զոյգ կօշիկ:
272. 1 ժամ 24 ըոպ. յետոյ:
273. 15 չլթայ, 8 ապա-
րանջան:
274. Փութը 7 մանեթ, 20
կոպեկ:
275. 15 փութ, 8 գր.:
276. 25 ման. 35 կոպ., 151
ման. 5 կոպ.:
277. 18 օր:
278. 15 ապակի:
279. 160 սաժ., 240 սաժ.:
280. 89 արշին, 127 արշին:
281. 9 փութ 7 գր., 13 փ.
6 գրուանքայ:
282. 100 վերստ տարածու-
թեան վերայ:

283. 13 ման. 92 կոպ., 10
ման. 96 կոպեկ:
284. 25 ման., 16 կոպեկ:
285. 128 ման., 52 կոպեկ:
286. 32 աշակերտ:
287. 20 ման, 80 կոպեկ:
288. 13 գր., 52 մեխալ:
289. 14 թերթ:
290. 867 վերստ տարածու-
թեան վերայ:
291. 60 կոպեկ:
292. 3 փութ, 8 գրուանքայ:
293. 2 ման., 85 կոպեկ:
294. Շաքարի գրուանքան—
15 կոպեկ, թէյինը՝ 1
ման. 60 կ., սուրճինը՝
60 կոպեկ:
295. 86 տոկոս:
296. 285 մանեթ:
303. 2 վերստ, 476 սաժեն:
304. 23 խոր. սաժ., 9 խոր.
արշին:
305. 33 խոր. սաժ., 342
խոր. ոտնաչափ:
306. 52 խոր. ոտ, 432
խոր. դիւլիմ:
307. 6 արշին:
308. 1 արշին, 9 վերչոկ:
309. 2 սաժեն, 4 ոտնաչափ:
310. 3 սաժեն, 1 արշին:
311. 97 չտ., 1 չկ.:
312. 2 սաժ., 1 արշին:
313. 15552 դոյլ:
314. 45 դեղ:
315. 113 փութ, 37 գր.:
316. 320 օր:
317. 59 մանեթ, 36 կոպեկ:
318. 169 ածու:
319. 307 մանեթ, 20 կոպ.:
320. 607 մանեթ, 50 կոպ.:
321. 28 փութ, 27 գր., 48
մեխալ:
322. 29 փութ, 22 գր.:
323. 198 օր:
324. 9 ժամում:
325. 15 թուի:
326. 64 սաժեն:
327. 27 սաժեն. 25 սաժ.:
328. 56 սաժեն:
329. 7680 աղիւս:
330. 33 պարկ:
331. 16 ըոպեկում:
333. 53 ժամ, 103 ժ. 20
ըոպ., 307 ժամ. 15
ըոպեկ:
334. 16 ժամ, 46 ըոպեկ:
18 ժամ, 3 ըոպեկ. 10
ժամ, 25 ըոպեկ:
335. ա). 45 ժամ, 8 ըոպ.,
բ). 148 ժ., 24 ըոպ.,
գ). 199 ժ., 45 ըոպեկ:
337. ա). 2 ամիս, 14 օր,
բ). 6 ամիս, 24 օր, գ).
11 ամիս, 8 օր:
338. ա). 34, բ). 131 օր,
գ). 207 օր, դ). 328
օր:
339. ա). 62 օր, բ). 179
օր, գ). 229 օր, դ).
287 օր:

340. ա). 159 օր, բ). 257 օր.
341. ա). 28 տարի, 2 ամիս, 19 օր, բ). 15 օր, 2 ամիս, 21 օր.
342. ա). 14 տարի, 169 օր. բ). 18 տարի, 321 օր. գ). 24 տարի, 262 օր.
344. Հինգշաբթի, 1 ժամն՝ առաւօտեան. հինգշաբթի, 3-դ ժամն, ճաշից յետոյ. ուրբաթ, 2-դ ժամն՝ առաւօտեան. շաբաթ, 3-դ ժամն, ճաշից յետոյ. կիրակի, 4-դ ժամն՝ առաւօտ. .
345. Ուրբաթ, 10 ժ., 3 ըրոյ՝ ճաշից յետոյ. շաբաթ, 10 ժ. 24 ըրոյ՝ առաւօտեան. կիրակի, 1 ժամն՝ առաւօտեան. երկուշաբթի, 1 ժամ 17 ըրոյէն՝ առաւօտեան. երեքշաբթի, 5 ժ. 25 ըրոյ՝ առաւօտեան.
346. 7 Յունուարի, 5 ժ. 17 ըրոյ՝ առաւօտեան. 19 Յունուարի, 5 ժ. 50 ըր. ճաշից յետոյ.
348. 14 Մարտի, 25 Յունիսի, 9 Դեկտեմբերի.
349. 6 Մարտի, 27 Մարտի, 26 Յունիսի, 4 Օգոստ., 24 Դեկտեմբերի.
350. 14 Մարտի, 6 Մայիսի,
- 24 Յունիսի, 6 Սեպտեմբերի, 23 Հոկտ., 21 Նոյեմբերի.
351. 16 Մարտի 1863 թ., 17 Մայիսի 1863 թ., 7 Օգոստ. 1863 թ., 2 Ապրիլի 1864 թ., 10 Սեպտեմբ. 1864 թ.:
352. 30 Մարտի 1872 թ. 26 Յունիսի 1872 թ., 25 Նոյեմբ. 1872 թ., 9 Նոյեմբ. 1873 թ., 27 Սեպտ. 1874 թ.:
353. 2 Օգոստոսի 1864 թ., 9 Ապրիլի 1868 թ., 29 Նոյեմբ. 1875 թ.:
354. 16 Մայիսի 1872 թ., 23 Հոկտ. 1875 թ.:
355. 20 Ապրիլի 1870 թ., 2 Յունիսի 1867 թ., 14 Հոկտ. 1878 թ., 29 Դեկտեմբ. 1880 թ., 17 Յունիսի 1883 թ.:
356. 25 Մարտի 1872 թ., 28 Սեպտ. 1878 թ., 17 Դեկտ. 1881 թ.:
357. 74 օր:
358. 72 օր:
359. 24 օր, 5 ժամ:
360. 11 Օգոստոսի.
361. Հետեւեալ տարուայ Ապրիլի 15:
362. 13 Օգոստոսի, գիշերուայ 9 ժամին.
363. 21 Ապրիլի.

364. 18 Ապրիլի.
365. 6 Յունիսի, 1 ժամին՝ ճաշից յետոյ:
369. 303 թուականին.
370. 50 տարի, 4 ամիս. 22 օր.
371. 23 տարի, 9 ամիս, 5 օր.
372. 1877 թ. Նոյեմբ. 6-ն.
373. 1891 թ. Ապրիլի 16.
374. 1884 թ. Հոկտեմբ. 26.
375. 1859 թ. Օգոստ. 25.
377. 1441 թուականին.
378. 1387 թուականին.
379. 1054—ՌԾԴ.

II. ԿՈՏՈՐԱԿՆԵՐ.

259. $10\frac{1}{2}$ կոպ., $22\frac{1}{2}$ կ., $24\frac{3}{4}$ կոպ.:
260. 20 ման., $13\frac{1}{5}$ ման., $33\frac{1}{5}$ ման., 49 ման.:
261. 20 չա., $3\frac{3}{4}$ չկ.:
262. $20\frac{7}{8}$ գրուանքայ.
263. 4 փութ, 52 գր.:
264. $4\frac{1}{8}$ փութ:
265. 48 տախտակ:
266. 19 օրում.
267. 1 փութ, $7\frac{9}{16}$ գր.:
268. $11\frac{1}{4}$ չեալերիկ:
269. 272 ոչխար:
270. 10 մանէթ, 50 կոպ.:
271. 24 աթոռ:
272. 3 փութ, 30 գր.:
273. 450 մանէթ:
274. 4000 մանէթ:
275. $23\frac{11}{12}$ գրուանքայ.
276. 2 անգամ:
277. 136 փութ, $31\frac{1}{2}$ գր.:
278. 42 վերստ:
279. 1050 վերստ:
280. 285 մանէթ.
281. 996 մանէթ.
282. 18000 մանէթ.
283. 57 մանէթով:
284. $2\frac{2}{3}$ ժամում:
285. 5 ժամում.
286. 36 պոպոտ:
287. 6 օր.
288. $2\frac{1}{2}$ դարնեց.
289. 39 ման., 69 կոպէկ:
290. 6192 մանէթ.
291. 5103 ման., 75 կոպ.:
292. $17\frac{3}{4}$ փութ:
293. 202 չա., 4 չկ.:
294. 1 վերստ, 340 սաթ.:
295. 43 գլուխ:
296. 6 ժամից յետոյ.
297. 17 մանէթ, 6 կոպէկ:
298. 4 փութ, $15\frac{5}{16}$ գր.:
299. 1 մանէթ, 75 կոպէկ:
300. 26 փութ, 10 գր.:
301. 30 ժամում:
302. 175 պարկ:

303. 180 արշին:
 304. 43680 տախտակ:
 305. 51 ածու:
 306. 6480 ծառ:
 307. $33\frac{1}{3}$ սաժէն:
 308. 68 թի:
 309. 3000 մանէթ:
 310. 1646 ման, $77\frac{1}{2}$ կոպ:
 311. 4006 ման., 35 կոպ:
 312. 2210 մանէթ:
 313. 657 մանէթ:
 314. 16 փութ, $25\frac{3}{8}$ դր:
 315. 28 ման. 10 կոպ., 32 ման. 95 կոպ., 36 ման. 55 կոպ.:
 316. 2 փութ, $21\frac{1}{4}$ դրուան-
 քայ, 1 փութ, $17\frac{3}{8}$ դրուանքայ:
 317. 9 վերստ.
 318. 2 մանէթ, 75 կոպէկ:
 319. 91 մանէթ, $74\frac{3}{4}$ կոպ.:
 320. 2 սաժէն:

35

ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՅԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿԱԾ ԳՍՍԱԳՐԱԳԵՐԸ
ՀԱՅՈՑ ՆԻՍԿԱՆ ՌԵՍՈՒՄՆԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.

1.	Ազանեան՝ Կրօնի դասագիրք, երկրորդ տարի .	25 Կ.
2.	» » » երրորդ տարի .	25 »
3.	Սահակեանց Ս. ք. Սրբազան պատմ. Հին—Ուխտի	40 »
4.	Տէր-Սահակեան՝ Սկզբունք քր. հաւատոյ .	60 »
5.	Սիմէօնեանց Պ. Սրբազան պատմ. հ. կտակ. - գ.	50 »
6.	Կոստանեան՝ Նախաշաւիղ .	25 »
7.	» Մաղկաբաղ, չրջան Ս. {	25 »
8.	» Մաղկաբաղ, չրջան Գ. { գրաբար	40 »
9.	Եղիշէ բոս անձեացեաց օրինակի .	80 »
10.	Ղուկասեանց Հ. քերականութիւն գրաբար լեզուի Հայոց ի պէտս նորավարժից	50 »
11.	Ս. Մալխասեանց՝ Գրաբարի հոլով, խոնրհ. և նախդ.	25 »
12.	Ս. Մանդլինեան՝ Համառօտ մանկավարժութիւն 1 ր.	50 »
13.	» Հենչիկի բացար. ուսուցչ. հմբ.	30 »
14.	Գ. Երզնկեանց՝ թուար. խնդիրներ և օրինակներ տարբարական դասընթացք ա. և բ. տարի.	30 »
15.	» » » գ. տարի.	35 »
16.	Վարձեկեան՝ Դասագիրք թուարանութեան .	70 »
17.	Տէր-Սարգսեան՝ Վարկազ. դաստանդ. եղանակը .	20 »
18.	Երզնկեան՝ Դասագիրք ձողնադրութեան .	60 »
19.	Սիմէօնեան՝ աշխարհադրութիւն, մ բնակ.	60 »
20.	» » » մ. քաղաքական .	60 »
21.	Вересовъ, Рисованіе по сѣткѣ для самостоятельн. занятій дѣтей въ школѣ и дома .	15 Կ.
22.	Теръ-Давтянцъ, Рус. сл. Рук. для Арм. уч Г. I и II	50 Կ.
23.	Теръ-Акопянцъ, Начальная книжка Русск. язык. для Армянскихъ училищъ. Годъ 1, II и III	45 Կ.
24.	Его же, Учеб. Русс. языка для Армян. училищъ	60 Կ.
25.	Захаровъ, Сборн. примѣр. для письм. исчислен. I.	20 Կ.
26.	» » » в. II, и III.	20 »

Գլխէ 35 էօղէէ.

Գումարոջ զնոյներին 20 % զիջումն է լինում

1076

2015

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0065432

